

ISSUE No 4 September 2001

ΤΟ ΔΙΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

İKİ TOPLUMLU DERGİ - KIBRIS

THE BICOMMUNAL MAGAZINE OF CYPRUS

£2.00

Hade Χάτε

Editors' note

The articles express the opinion of the authors.

We would like to thank all our friends who have helped us in many ways

Copies of the previous issues of Hade are also available.

ADDRESS IN THE NORTH SIDE

HADE
P.K.406
LEFKOŞA - CYPRUS
Galeri Kültür 174, Tanzimat Sokak,
Hüseyi Tahir Apt., Lefkoşa.
Tel:2279282 Fax:2272744

ADDRESS IN THE SOUTH SIDE

HADE
P.O.Box 29561 CY1720
NICOSIA - CYPRUS

e-mail: hade@spidernet.com.cy

For information contact
Kostis Ahniotis 09-517413

Hade Xáte

BICOMMUNAL MAGAZINE
ISSUE No 4 September 2001

Θεοφιλος μεγας για το μικρο εθνο της του Γ. Παπαδόπου στην Τρονα. Ο εβεντικός τους στον ολοιο εθνοσε ηρωοι, οι κολοι Έλληες βλέπουν ορχηο Έλλαο μεσο ηνέσντων και οι κολοι Τούρκοι Οθωμανική Αυτοκρατορία, ηταν μια κολή ετλαση για να σφραγισαι ζανεις με κοινή γλωσσα, την κοση που χοραιοεται η πολιτική σφραγα, για να υπερασφισαι τα πολιτικά αυτανατομικά που ημολογαι στις περαιοτες αναπτισης του εθνικισμο.

Η διαμολογηση πολλων τωοριων πολλων η εκλεπιας δειχνει ότι υπαοχει δειον η αναφρασισμοιημο που χοραιοεται για να αναφραει το μογοστολο της μαης και μοναδικης εθνης ελληνιας που κωοισοει ασηοα στις δια πλαιοες του Αιγαίου.

Επεις σπιας και οσο μοροφωρε, χοραιοει το δικό μας ζειλαςμο στην Ηνλα, ολλα και χοραιοει στις δια λαοεις της Αεραιοιας και θε το χοραιοει με το φλας των χοσων.

Αναφραιοει, σπιας, πιο πολλα και ερωοισοει για πιο πολλα. Επεις δεν βελαιοει την ησηφισον αναπαλα γνοηοα στις πολιτους. Επεις δεν βελαιοει ουτε οπλα ουτε ιπποτοισ. Επεις δεν βελαιοει μια εισηη η οποια θα βασιζεται με ζωποιο ισοροφια ενος μεκοο η με αλλοι τρομοι. Ανιθετα βελαιοει μεν εισηη, αμα δεν θα γνοηαι κωοισοει ποειο.

Απο τον κοπο ετσι διαφορα που υποστηριζουσι οι επαναστοοι γνοηιας ορασηφισοει θα ποειται να αναφραται και θα ποειται η ησηφισοει να αναφραται με την ποροο στις ανιοηιας. Επεις βελαιοει γνοηιας ανιθετη ασηφισοει. Οσο μεγαλοηφισοει η ορασηφισοει, τοσο πιο πολλα ανιοηια θα ποειται να ετσι η επαναστοοις γνοηιας ορασηφισοει, με ασηφισοει με δυναφιας τοσοει.

Η επαναστοοιηφισοει ετσι αλλοι τη ασηφισοει ησηφισοει και ασηφισοει ανιθετη πολιτική ερωοισοει.

Yunus Papandreu'nun Türkiye'deki küçük zeybel evine için büyük gururu. İyi birlecan Bizans aracılarıyla solo Yunanistan'ı iyi Türkleri ise Osmanlı İmparatorluğunun görsüğünden enno okladım bu levent oymu, milli enallim gelisin yıllarında kökleşen polemik reflekslere karşı mücadelede bugün sızıştırmı gerekenim drydogu cesarsu ortak dilde acımlılaşmak için ne bir seçeneği.

Büyük Türk kentinin Yunan kentleriyle kardeşleşmem. Eğinin iki tarafında hala daha hakim olan bir ve tek etnik gerçek içkiempo ortadan kaldırılması için gerekli kararların artık varlığını gösteriyor.

Biz yapabiliyoruz kadar hem Phe'de hem Leikosa'nın da tarafında aynı ayrı kendi zeybel oyununuza oynadık se sonuna kadar da oynayacağız.

Ancak çok daha fazlasını bekliyoruz ve çok daha fazlasını için çalışıyoruz. Biz barış, savaşlar arasında obraklanabilir olarak istemiyoruz. Biz ne yollar ne de orular istiyoruz. Biz küçük veya büyük bir köken dengesine dayanılabilecek bir barış istemiyoruz. Aksine hiçbir savaş, doğurmayacak bir barış istiyoruz.

Bu sorular bazıları yeniden yaklaşımaçta faaliyetinin kesilmesi ve varlığını günümüzde sağlanacak herlemeyle bağlantılı olması gerektiğini savunuyorlar. Elbette, biz zo görüyoruz. Durgunluk ne kadar büyük olursa yeniden yaklaşımaçta faaliyet de

muhtemelen olan her türlü yontende o oranda yoğun olacaktır.

Yeniden yaklaşıma artık kendi talihine sahip, özerekiyasi dayanıklılık.

CONTENTS

BARIS VE UZLASMA ICIN CIP'DEN KUTLAY ERK ILE AKEL DEN FENH MAVRU HADE VE KONUSMALAR	
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΝΝΩΣΗ Ο ΚΟΥΤΛΑ ΕΡΚ ΤΟΥ CIP ΚΑΙ Η ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΧΑΡΗ	4
ÇINGENELER BASKA, KIBRIS TÜRKLERİ BASKA! LİMASOL'A İNİSİN DENEMİLERİ	
ΑΛΛΟ ΣΙΓΓΑΝΟΙ, ΑΛΛΟ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΟΙ ΟΙ ΕΜΠΕΙΡΕΣ ΤΗΣ ΚΑΘΟΔΟΥ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ	12
ΟΙ ΑΜΟΙΒΑΙΕΣ ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΜΑΣ KARŞILIKLI GUNAHLARIMIZ	18
ΜΟΝΟΛΟΓΟΥΝΤΑΣ KENDİ KENDİME KONUSMALAR	26
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ "ΞΕΝΩΝ" ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ KIBRIS'TA "YABANCILAR" SORUNU	28
ΣΧΟΛΙΟ ΠΑΝΟΥ Σ'ΕΝΑ ΑΡΘΡΟ ΑΠΟ ΤΟ ΣΚΟΝΙΣΜΕΝΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ TOZLU BASIN ARSIVİNDEN BİR MAKALE ÜZERİNE BİR YORUM	28
ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΕΙ Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ YURDUMUZUN KUZEVİNDEKİ KÜLTÜREL MİRASIMIZ KORUNMALIDIR	30
ΑΘΛΙΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΙΣΧΥΝΤΟΣ Ο ΑΙΩΝΑΣ ΜΟΥ ASRİM SEFİL ASRİM YÜZ KIZARTICI	32
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ "ΕΥΡΩΚΡΟΥΣΕΙΣ, ΕΘΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ" ULUS ÇULUK, ETNİSİTE VE CAtİSMALAR KONUSU ULUSLARARASI SEMİNERE KATILIM NETİCESİ HAZIRLANAN RAPOR	34
ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ KIPRİKO TAY YER	
GENCLİK BARIS ICIN BIRARADA YEP IN ZEMİN VE TARİHÇESİ	36
IMPORTANT EVENTS	42
ΤΟ ΝΕΡΟ ΜΠΕΚΗΡ ΠΑΣΑ BEKİR PASA SUYU	46
ASRİM ORTALARINDA LİMASOL LİMPEN PROLETER YANINDA KIBRISLİ TÜRK SİMALAR BİRLİKTE YAŞAM VE AYRILIK ANILARI	
ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΕΙ ΜΟΡΦΕΣ ΣΤΟ ΛΟΥΜΠΕΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ BİNNMEL İYMBİĞZHE KALAXÇIŞIMÖY	52
CYPRUS IN A RUNAWAY WORLD	54

Aylarca süren bir aradan sonra HADE yeni bir başlangıç çabasıyla tekrar çıkıyor. Bu aşamada başlangıçta bizi geciktiren tercüme problemini temelli çözmüş bulunuyoruz. Ancak, bu uzun ara, başından beri yapıcı şekilde çalışan yayın ekibinde bir gevşeme ve tutukluk da yarattı. Bu sayının yayınlanması ile şu anda dergi çalışanları olarak hepimizin daha iyi şekilde aktifleşeceğimizi, ayrıca derginin yayınlanması çabasına bugüne kadar az çok katılan herkesin ve elbette bu çabayı bizimle paylaşmayı arzulayan yeni arkadaşların daha çok yakınlaşacağını umuyoruz...

Okuyucuların birçoğunun zaman zaman dergiye yaklaşma ve makale, tercüme, dağıtım v.s. alanlarında katkı sağlama arzularını dile getirdikleri doğrudur. Buna rağmen uzak kalmalarının tek nedeni bizim organizasyon zayıflığımızdır. Haydi hep birlikte bir çaba daha gösterelim.

Bu sayı için "conflict resolution tipi" yeniden yakınlaşma faaliyetinden bazı olumsuz eleştiri makaleleri aldık. HADE'nin her türlü yeniden yakınlaşmacı düşünceye açık olduğu ve kişisel saldırılar ile iftiralar hariç, yeniden yakınlaşmacı alanın tüm görüş ve tezlerinin ortaya konacağı platform olmayı arzuladığımız bir kez daha vurgulamak istiyoruz. HADE şahısları yok etme arenası değil, diyalog alanıdır. Buna rağmen, araya giren durgunluk süresinde karşı görüşün makalelerinin yazılmasını sağlayamadık. Böylece aylarca süren bir kesintiden sonra "conflict resolution" a karşı alınmış bir "saldırı" kararı bulunduğu imajını verecek bir sayı yayınlamak gibi zor bir duruma karşı karşıya kaldık. Elbette bunun gerçekle uzaktan yakından bir ilgisi yok. Daha önce de belirttiğimiz gibi HADE tüm yeniden yakınlaşmacı faaliyet ve görüşlerin aynasıdır veya olmaya çalışıyor. Böylece makalelerini bir sonraki sayıya bıraktığımız sevgili dostlarımızın bizi affetmesini istiyoruz.

Metá από διακοπή αρκετών μηνών εμφανίζεται και πάλι το ΧΑΤΕ σε μια καινούργια προσπάθεια ξαναξενιτισμού. Προς το παρόν φαίνεται ότι έχουμε κατά βάση λύσει το πρόβλημα μετάφρασης που μας είχε και αρχή καθυστέρηση. Όμως η μακρά αυτή διακοπή έχει προκαλέσει και μια αδράνεια και χαλάρωση στην εκδοτική ομάδα, η οποία ούτως ή άλλως τελούσε από την αρχή υπό οικονομική. Ελπίζουμε ότι με την έκδοση του τεύχους θα δραστηριοποιηθούμε καλύτερα όσοι δουλεύουμε αυτή τη στιγμή στο περιοδικό, αλλά επίσης ότι θα ρθουν κοντά όσοι και όσες κατά καιρούς συμμετείχαν λιγότερο ή περισσότερο στην προσπάθεια έκδοσης του Όπως βέβαια και όσοι καινούργιοι επιθυμούν να μοιραστούν αυτή την προσπάθεια μαζί μας. Είναι αλήθεια ότι αρκετοί από τους αναγνώστες και τις αναγνώστριες του περιοδικού εξέφρασαν την επιθυμία τους κατά καιρούς να πλησιάσουν το περιοδικό και να προσφέρουν σε συγκεκριμένους μάλιστα τομείς: συγγραφής, μετάφρασης, διάθεσης κλπ. Ο μόνος λόγος για τον οποίο είναι μακριά είναι η δική μας αδυναμία οργάνωσης. Ας ξανακάνουμε όλοι μας ακόμα μια φορά την προσπάθεια.

Γι' αυτό το τεύχος παραλάβαμε μερικά κείμενα αρνητικής κριτικής της επαναπροσεγγιστικής δραστηριότητας του «τύπου κόνφλιτ ρεζολούτιον». Θέλουμε να τονίσουμε βέβαια ακόμα μια φορά ότι το ΧΑΤΕ είναι ανοικτό σε κάθε επαναπροσεγγιστική άποψη και φιλοδοξεί ακριβώς να είναι το βήμα στο οποίο θα εμφανίζονται όλες οι απόψεις και θέσεις του επαναπροσεγγιστικού χώρου, αφαιρούμενων βέβαια, κι αυτό ως είναι απολύτως σαφές, των libellon και των προσωπικών επιθέσεων. Το ΧΑΤΕ είναι χώρος διαλόγου κι όχι αγώνα εξόντωσης προσώπων. Εν πάση περιπτώσει λόγω του χρόνου αδράνειας της Συντάξης που προηγήθηκε, δεν μπορούσαμε να προκαλέσουμε τη συγγραφή κειμένων της αντίθετης άποψης. Έτσι βρεθήκαμε σε δύσκολη θέση: να έχουμε να εκδώσουμε ένα τεύχος, μετά μάλιστα από αρκετούς μήνες διακοπής, το οποίο θα έδινε την εντύπωση ότι υπάρχει μια ειλημμένη απόφαση μιας «επιθέσης» εναντίον του «κόνφλιτ ρεζολούτιον». Βέβαια ουδέν αναληθέστερο. Όπως είπαμε το ΧΑΤΕ είναι ή προσπαθεί να είναι ο καθρέφτης όλων των επαναπροσεγγιστικών δραστηριοτήτων και σχέσεων. Ζητούμε λοιπόν να μας συγχωρήσουν οι αγαπητοί φίλοι που αφήσαμε τα κείμενα τους για το επόμενο τεύχος.

BARİŞ VE UZLAŞMA İÇİN

CTP'DEN KUTLAY ERK İLE
AKEL'DEN ELEİNİ MAVRU
HADE'YE KONUSTULAR.

Eleni Mavru, AKEL Merkez Komite Üyesi ve Partinin Yeniden Yakınlaşma Bürosu Sorumlusudur.

Kutlay Erk, CTP Merkez Komite Üyesi ve Partisinin Uluslararası İlişkiler Sorumlusudur.

- İki parti arasında daimi irtibat komitesi (standing committee) kuruluş çabaları.
- Kıbrıs sorununun çözümü konusundaki ortak anlayışlarına rağmen iki parti arasında epey görüş ayrılığı var.
- Kıbrıs Elenileri de Kıbrıs Türklerinin uzlaşa ve karşılıklı anlayışı birinci sırası önceliği oluşturmuyor.

Hade, Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Eleni diyaloguna katkı çabasıyla, AKEL ve CTP'den birer yetkiliyle aynı anda konuşmayı kararlaştırdı. Yani, yeniden yakınlaşmayı destekleyen iki partiyle. Böylece, birlikte varoluş yolunu seçenleri uğraştıran problemler somullaştırılıyor ve aynı zamanda gerçek boyutlarıyla ortaya çıkarak, çözülmeye daha çok yakınlaştıklarına inanıyoruz.

ĞIA THN EIPHNH KAI TH SYNENNOHSH

Ο ΚΟΥΤΛΑΪ ΕΡΚ ΤΟΥ CTP ΚΑΙ
Η ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ ΤΟΥ ΑΚΕΛ
ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΧΑΤΕ

Η Ελένη Μαύρου είναι μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ και Υπεύθυνη του Γραφείου Επανάπροσέγγισης του κόμματος της.

Ο Κουτλαΐ Erk είναι μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του CTP και Υπεύθυνος Διεθνών Σχέσεων του κόμματος του.

- Μόνιμη Επιτροπή Συνδράσης (στατίνγκ-κομιτέ) των δύο κομμάτων.
- Πέρα την κοινή τους αντίληψη για τη λύση του Κυπριακού, τα δύο κόμματα διατηρούν αρκετές διαφωνίες.
- Η συνεννόηση και η αλληλοκατανόηση Ε.Κ και Τ.Κ αποτελεί πρώτη πολιτική προτεραιότητα.

Το ΧΑΤΕ στην προσπάθειά του να συμβάλει στο διάλογο Τ.Κ και Ε.Κ αποφάσισε να συνενώσει ταυτόχρονα με ένα στελεχος του ΑΚΕΛ και ένα του CTP. Δύο κόμματα, δηλαδή, που στήριζαν την επανάπροσέγγιση. Έτσι τα πρόβληματα συνεννόησης που ταλαιάζουν οσους επέλεξαν το δρόμο της συνυπαρξης συγκεκριμενοποιούνται και ταυτόχρονα, πιστευόμε απομυθοποιούνται και έρχονται πιο κοντά στην επίλυση τους.

Soru : *Toplumlararası görüşmeler için bu zor dönemde, iki toplumlu ismes ve faaliyetlerle ilgili ne düşünüyorsunuz?*

Kutlay Erk: Liderlerin şu andaki görüşmelerinin ilerleme teşkil ettiğini söyleye bilirim. Ancak bundan itibaren ilerleme sağlanacak mı? O başka bir husustur. Umarım bunu başarılır. İki liderin iletişim kurması ihtiyaç duyduğumuz bir şeydir. Bu liderlerin, yüz-yüze buldukları masaya oturup konuşmaları görüntüler istiyoruz. Görüşmelerin ne kadar yapıcı olduklarından bahımsız olarak, iletişim kurmakta olmaları hususu tek başına bir ilerlemedir. Kıbrıs'ta iki toplumlu faaliyetler bazen daha çok bazen daha az olsa da her zaman var olmuştur. Her iki toplumda da iki toplumlu temaslara karşı olan ve olmaya devam eden guruplar oluşmuştur. Makamların bu faaliyetlerini destekleyip desteklemesinden bahımsız olarak, bunları zorlaştıran bazı insanlar vardır. Ancak diğer yandan makamların hiçbir problem olmadan, gelip, konuşma, tartışma, yiyip- içme izni vermesi kolay değildir. Ortak futbol takımı yönünde bir fikriniz vardı. Buna makamlar tarafından izin verildi. Bu kolayca uygulayabilecekleri bir şey anlamına gelmiyordu. Her iki toplumda bu faaliyetlere karşı olan bazı eğlenciler, yoğun aktivite gösterdiler ve iki toplumu da etkilediler. Bu nedenle gerçek zorluk, iki tarafın, Kıbrıs'taki bu sorunu yaratan, bundan kazanç sağlayan ve kendi çıkarları doğrultusunda bu durumun devam etmesini isteyen, şovenist eylemcilerinden kaynaklanıyor. Bu yüzden karşı- karşıya olduğum zorluğu ayırmak istiyorum. Makamlardan dolayı karşılaştığımız zorluk farklı bir şeydir. Temel zorluk şovenistlerden iki toplumlu faaliyetler aleyhinde ve bunlara katılma konusunda infarların cesaretlerini kırmaya çalışan eylemcilerden geliyor. Bu zorluk her iki tarafta mevcuttur.

Eleni Mavru: *Siyasi atmosfer sakin ve olumlu olduğu zaman iki toplumlu faaliyet ve temasların, çok kolay olduğunu söyleyebilirim. Ancak siyasi atmosfer gergin ve olumsuz olduğu zaman, bu faaliyetler çok daha vazgeçilmezdir. Bu nedenle şu anki durum için, görüşmelerin başlaması yaklaştığı zaman, iki toplumlu temaslarda gerginlik görüldüğü gözleminde bulunabiliriz. İki toplumu bir araya getirmeye çalışan çok girişimler gördük : Köyler, gençlik siyasi şenlikleri. Ayrıca, siyasi atmosferin gergin olduğu, insanların çözüm bulunacağı umudunu kaydettikleri zaman iki toplumlu temasların olumsuz etkilendiği de gerçektir.*

Sonunum siyasetçi olarak, herhangi bir siyasi tezinizin veya faaliyetinizin yaratabileceği tepkiler sizi düşündürüyordur. Bu nedenle soruyorum: Yeniden yakınlaşma faaliyetine ne öncelik veriyorsunuz? Örneğin seçimler yaklaşıyor veya diğer partilerle anlaşmaların ileri götürdüğünüz bir dönemde bulunuyorsanız iki toplumlu faaliyetleri nasıl karşılıyorsunuz?

Eleni Mavru: Bizim için, yeniden yakınlaşma, siyasetimizin temel başlığını oluşturuyor. Partimizin bir

Eρώτηση: *Ποιά είναι η γνώμη σας για το ρόλο των δικαιοδικών επαφών και δραστηριοτήτων σ' αυτή τη δύσκολη για τις δικαιοδικές συνομιλίες στιγμή;*

Κουτλαί Εργ: Οι συνομιλίες που έχουν οι αρχηγοί τώρα αποτελούν μπορώ να πω πρόοδο. Αν όμως θα σημειωθεί κάποια πρόοδος από δω και πέρα είναι κάτι άλλο- ελπίζω όμως να το πετύχουν. Το γεγονός ότι οι δύο ηγέτες εχχονται σε επικοινωνία είναι κάτι που χρειαζόμαστε. Θέλουμε φωτογραφίες στις οποίες αυτοί οι ηγέτες να συναντιούνται πρόσωπο με πρόσωπο, να κάθονται στο τραπέζι και να μιλούν. Ανεξάρτητα από το πόσο εποικοδομητικές είναι οι συνομιλίες, το γεγονός ότι επικοινωνούν συνιστά από μόνο του πρόοδο. Οι δικαιοδικές δραστηριότητες στην Κύπρο υπήρξαν πολύ δύσκολες, κάποτε περισσότερο, κάποτε λιγότερο, αλλά πάντοτε δύσκολες. Υπήρξαν ομάδες και στις δύο πλευρές που ήταν εναντίον και που είναι ακόμη εναντίον των δικαιοδικών επαφών. Ανεξάρτητα αν οι αρχές υποστηρίζουν ή όχι τις δραστηριότητες αυτές, υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι που τις κάνουν δύσκολες. Από την άλλη, όμως, δεν είναι εύκολο να σου επιτρέπουν οι αρχές να έρχεσαι, χωρίς προβλήματα, να μιλάς, να συζητάς, να τρως. Βρήκαμε μια ιδέα για κοινή ποδοσφαιρική ομάδα, που επιτράπηκε από τις δύο αρχές, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ήταν κάτι που μπορούσαν εύκολα να χειριστούν. Και στις δύο πλευρές κάποιοι ακτιβιστές που είναι εναντίον αυτών των δραστηριοτήτων, ενεργήσαν έντονα και επηρέασαν και τις δύο κοινότητες. Η πραγματική επομένως δυσκολία προέρχεται από τους ακτιβιστές, σοβιμιστές των δύο πλευρών, οι οποίοι δημιούργησαν το πρόβλημα στην Κύπρο, ενεργητήριαν από αυτό και οι οποίοι θέλουν να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση προς δικό τους όφελος. Έτσι θα ήθελα να διαχωρίσω τη δυσκολία που αντιμετωπίζουμε. Η δυσκολία που αντιμετωπίζουμε από τις αρχές είναι κάτι το διαφορετικό. Η βασική δυσκολία προέρχεται από τους σοβιμιστές. Τους ακτιβιστές που εργάζονται εναντίον των δικαιοδικών δραστηριοτήτων, που προσπαθούν να αποθαρρύνουν τον κόσμο από το να παίρνει μέρος σ' αυτές. Αυτή η δυσκολία υπάρχει και στις δύο πλευρές.

Ελένη Μαύρου: *Θα έλεγα ότι όταν το πολιτικό κλίμα είναι ηρεμο και θετικό οι δικαιοδικές δραστηριότητες και επαφές είναι πολύ εύκολες. Όταν, όμως, το πολιτικό κλίμα είναι τεταμένο και αρνητικό τότε οι δραστηριότητες αυτές είναι πολύ πιο απαιτητικές. Επομένως σ' αυτήν την περίπτωση μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι όταν πλησιάζει η έναρξη των συνομιλιών παρουσιάζεται ένταση στις δικαιοδικές επαφές. Εχουμε δει πολλές πρωτοβουλίες που προσπάθησαν να φέρουν τις δύο κοινότητες μαζί: χωριά, νεανικές πολιτικές γιορτές. Είναι αλήθεια, επίσης, ότι όταν το πολιτικό κλίμα είναι τεταμένο, όταν οι άνθρωποι χάνουν την ελπίδα ότι η λύση θα βρεθεί, τότε οι δικαιοδικές επαφές υποφέρουν. Όμως είναι τότε που χρειάζεται να ενθαρρύνουμε αυτού του είδους τις δραστηριότητες.*

Ως πολιτικοί προβληματίζεστε υποθέτω για τις αντιδράσεις που μπορεί να προκαλέσει, η όποια πολιτική σας θέση ή δραστηριότητα. Γι' αυτό σας ερωτώ: Ποιά προτεραιότητα δίνετε στις επαναπροσεγγιστικές δραστηριότητες; Αν, για παράδειγμα, επικεντρώνεται εκλογές ή αν ευρίσκεστε σε περίοδο, κατά την οποία προωθείτε πολιτικές συμφωνίες με άλλα κόμματα, πώς αντιμετωπίζετε τις δικαιοδικές δραστηριότητες;

Ελένη Μαύρου: Στη δική μας περίπτωση, η επαναπροσέγγιση αποτελεί βασικό κεφάλαιο της πολιτικής μας. Είναι γνωστό ότι το ΑΚΕΛ ήταν ανάμεσα στους πρώτους που κήρυσαν και πέτυχαν μια πολιτική

yeniden yakınlaşma siyaseti ilan edip bunu başaran ve bu siyaset için ta başından bedel ödeyenlerin birincilerindedir. Şimdi yeniden yakınlaşma en azından sövlevsel olarak tüm Kıbrıs Elen siyasi partilerince kabul edilmiştir.

Bir siyaseti desteklediğimizi söylemek zordur. Ancak biz zor zamanlarda bunu yaptık ve bu ne kadar önemli varsaydığımızı gösteriyor.

Bedel ödediğinizi niye söylüyorsunuz. Hiçbirsey kazanmadınız mı?

Eleni Mavru: Haklısınız. Bizi hain diye suçladıkları ve bazı defalar bize fiziki saldırılarda dahi buldukları bağlamında bedel ödedik (başka yakıştırmalar da var). Ancak aynı zamanda, bu siyasetimizde sebatkar olmamız, bize, Kıbrıs sorununun iki toplumun birlikte yaşayacağı şekilde çözüleceğine inanan insanların saygısını kazandırdı. Kısacası yeniden yakınlaşma, politikamız için önemlidir. Önceliklerimiz arasında önemli yere sahiptir. Sadece, Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik çabalarımızın temel parçalarından birini oluşturduğu için değil, aynı zamanda tek başına parti içinde zemin kazanmış olduğundan dolayı...

Sayın Kutlay, CTP için durumlar daha zor olabilir mi?

Kutlay Erk: Her şeyin bir bedeli var. Kıbrıs'ta savaşın bir bedeli vardı ve bunu hem Kıbrıslı Elenler hem Kıbrıslı Türkler olarak ödedik. Sadece bir kez değil 1950'den başlayarak 1963'te, 1967'de, 1974'te olmak üzere defalarca... Kaçınamayacağımız, göz ardı edemeyeceğimiz birşeydir. Ancak Kıbrıs'ta barışı başarmak istiyorsak, barışın bedelini ödemeye istekli ve hazır olmalıyız ve bu bedelin içinde hainler, ajanlar v.s. diye suçlanmamız da var. Aksı takdirde yeni bir savaşın daha bedelini ödemeye hazır ve hazırlıklı olmalıyız. Bu nedenle, barıştan başka seçeneğimiz yoktur. Bu durumdan çıkar sağlayan ve Kıbrıs'ta durgunluğu muhafaza edecek şekilde hareket edenler var.

Yani, önceliklerimize sahibiz ve bunlardan biri yeniden yakınlaşmadır. Kıbrıs'ta uzlaşma için gerekli olduğuna inanıyorum. Bu ülkede olaylar birden olmadı. Bir zamana gerek duyular, bir zamanda daha da kötüleştiler ve bir zamanda daha iyi olacaklar. Herşeyi bir gecede değiştiremeyiz. Bu nedenle, hem yeniden yakınlaşma hem de barışın egemen olacağı daha iyi günler için uzlaşmalı ve dikkatli şekilde, anlayışla ve taraflardan herhangi biri yaralanmadan yakınlaşmalıdır. Biz CTP olarak, iki toplumlu faaliyetlere büyük önem veriyoruz ve her zaman bunlarda yer alma arzusundayız. Biz makamlara iki toplumlu temaslara izin vermeleri için baskı yapıyoruz ve bize yakıştırdıkları sıfatları görmezlikten gelerek, iki toplumlu faaliyetlerin iptaline karşı çalışıyoruz. Bu faaliyetlerin devamının, özellikle de Kıbrıs Türkleri için çok önemli olduğunu söylüyoruz. Biz Kıbrıs'ta daha çok acı çeken partiyiz ve barış için daha çok çalışması gereken olan partiyiz. Bu amaçla, iki toplumlu faaliyetlerle meşgul olmak ve yeniden yakınlaşmayı ileri götürmeliyiz. Herkesi barış için tek başına çalışmaya

etanaiprosέγγιση και μάλλον πληρώσε τίμημα γι αυτήν την πολιτική, από την αρχή. Τώρα η επαναπροσέγγιση είναι, τουλάχιστον λεκτικώς, αποδεκτή από όλα τα ε/κ πολιτικά κόμματα. Είναι εύκολο να δηλώνεις ότι υποστηρίζεις αυτή την πολιτική, αλλά εμείς το έχουμε κάνει σε δύσκολους καιρούς και αυτό αποδεικνύει πόσο σημαντική τη θεωρούμε.

Γιατί λέτε ότι πληρώσατε τίμημα, δεν κερδίσατε κάτι;

Ελένη Μαύρου: Έχετε δίκαιο. Πληρώσαμε τίμημα υπό την έννοια ότι μας κατηγόρησαν σαν προδοτές και μερικές φορές μας επιτεθήκαν και σωματικά (θα μπορούσα να αναφερθώ και σε άλλα επιθετά). Αλλά την ίδια στιγμή, το γεγονός ότι ήμασταν συνεπείς σ' αυτή την πολιτική μας χάρισε το σεβασμό των ανθρώπων που πιστεύουν ότι το κυπριακό θα λυθεί με τρόπο που και οι δύο κοινότητες θα ζήσουν μαζί. Με λίγα λόγια η επαναπροσέγγιση είναι σημαντική για την πολιτική μας. Κατέχει σημαντική θέση ανάμεσα στις προτεραιότητες μας, όχι μόνο επειδή πιστεύουμε ότι αποτελεί ένα βασικό κομμάτι των προσπαθειών μας για λύση του κυπριακού προβλήματος, αλλά και επειδή από μόνη της έχει κερδίσει έδαφος μέσα στο κόμμα.

Πιθανόν κ. Κουτλάι, για το Ρεπουβλικανικό κόμμα τα πράγματα να είναι πιο δύσκολα

Κουτλάι Ερκ: Όλα έχουν ένα τίμημα. Στην Κύπρο ο πόλεμος είχε ένα τίμημα και το πληρώσαμε και ε/κ και τ/κ, όχι μόνο μια φορά αλλά αρκετές: αρχίζοντας από το 1950, το 1963, το 1967, το 1974. Ήταν κάτι που δεν μπορούσαμε να το αποφύγουμε, να το αγνοήσουμε. Αν όμως θέλουμε να πετύχουμε ειρήνη στην Κύπρο πρέπει να είμαστε πρόθυμοι και έτοιμοι να πληρώσουμε το τίμημα της ειρήνης. Κι αυτό περιλαμβάνει και το να κατηγορηθούμε ως προδοτές, πράκτορες κ.τ.λ. Διαφορετικά θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι και προετοιμασμένοι να πληρώσουμε το τίμημα ενός άλλου πολέμου. Επομένως δεν έχουμε άλλη επιλογή από την ειρήνη. Υπάρχουν άλλοι που επωφελούνται αυτής της κατάστασης και ενεργούν συντηρώντας τη στασιμότητα στην Κύπρο. Λοιπόν έχουμε τις προτεραιότητές μας και μια από αυτές είναι η επαναπροσέγγιση. Πιστεύουμε ότι είναι ανάγκη για συμφιλίωση στην Κύπρο. Τα πράγματα σ' αυτόν τον τόπο δεν έγιναν ξαφνικά. Χρειάστηκαν κάποιο χρόνο έγιναν χειρότερα σε κάποιο χρόνο και θα γίνουν καλύτερα σε κάποιο χρόνο. Δεν μπορούμε να τα αλλάξουμε όλα μέσα σ' ένα βράδυ, επομένως πρέπει να πετύχουμε τη συμφιλίωση και για την επαναπροσέγγιση αλλά και για τις καλύτερες μέρες, όπου θα επικρατεί ειρήνη. Οι δύο πλευρές πρέπει να πληρώσουν η μία την άλλη σταδιακά και προσεκτικά, με κατανόηση, χωρίς να πληρωθεί καμία από τις δύο. Εμείς, ως Ρεπουβλικανικό Τσουγκικό Κόμμα, δίνουμε μεγάλη σημασία στις δικαιοδικές δραστηριότητες και είμαστε πάντα πρόθυμοι να πάρουμε μέρος σ' αυτές. Εμείς πιέζουμε τις αρχές να επιτρέψουν τη διεξαγωγή των δικαιοδικών επαφών και εργαζόμαστε εναντίον της κατάργησης των δικαιοδικών δραστηριοτήτων, αγνοώντας τα επιθετά, με τα οποία μας χαρακτηρίζουν. Λέμε ότι είναι πολύ σημαντικό και ιδιαίτερα για τους τ/κ να συνεχιστούν αυτές οι δραστηριότητες. Εμείς, είμαστε το κόμμα που υποφέρει περισσότερο στην Κύπρο και πρέπει να είμαστε το κόμμα που θα δουλέψει περισσότερο για την ειρήνη. Γι' αυτό το σκοπό πρέπει να ασχοληθούμε με τις δικαιοδικές δραστηριότητες και να προωθήσουμε την επαναπροσέγγιση. Δεν πρέπει να αφήνουμε τον καθένα μόνο του να προσπαθεί για την ειρήνη. Ως κοινωνία, ως άνθρωποι πρέπει οι προσπάθειές μας να επικεντρώνονται στην επίτευξη της ειρήνης. Οι ηγέτες μπορεί να μην είναι πρόθυμοι αλλά η κοινότητα χρειάζεται αυτή την υποστήριξη. Επομένως είτε τους

göstermeliyiz. Zaten, programlarımızın ayrıldığı ayrıntıları da bunlar oluşturmuyor. Esasında iki toplumlu, iki kesimli federasyon gibi temel benzerliklerimiz var.

İki toplumlu, iki kesimli federasyonu çoğu kabul ediyor. Kolaylıkla, aranızdaki ayrılıkların sadece ayrıntılarla ilgili olmadığı imajına kapılmak söz konusu olabilir. Ne diyorsunuz?

Eleni Mavru: İki parçanın ilişkileri, bu tür durumlar için alışmış olandan çok farklıdır. Açık ve samimiyle konuşuyor, ayrılıklarımızı göğüsleyiyor ve onları anlıyor, aralarında köprü kurmak için çalışmaya çalışıyoruz. İki tarafın gereksinimlerini anlayabileceğimize ve sizi meşgul eden konularda ortak görüşe varmak amacıyla iyi niyet gösterebileceğimize kesin gözle bakıyoruz. Kıbrıs sorununun temel meselelerinin iki toplum tarafından uzlaşmadığı bir anda şu yada bu konuda sahip olduğumuz farklı yaklaşımları tartışmamız halinde gerçeği göğüslemediğimizi sanıyorum. Yani sonuçta biz, dikkatimizi önemli olan ve çoğu tarafından muhtemelen söylem olarak kabul edilen ancak pratikte daha büyük bir çoğunluk tarafından reddedilen temel ana hatlar üzerinde odaklıyoruz.

Kutlay Erk: Kıbrıs'taki iki halkın 1963'ten sonra esaslı temas içinde olmadığını gerçeğini söylemek gerekiyor. 1963'ten 1974'e kadar, daha az temas vardı. Oysa 1974'ten sonra, her iki tarafa da farklı ilgiler ve farklı ekonomik ve siyasi vizyonlarla farklı yapılar ortaya çıktı. Kıbrıs'a istikrarlı çözüm bulabilemeniz için net bakmamız gerekiyor. Söylemek istediğim, genel hatlarda, ortak anlayışa, ortak hedeflere sahip olduğumuz ancak, son 40, 37 veya 26 yılda oluşan farklılıklardan dolayı ayrılıklar bulunduğudur. Bu ayrılıklar, bir gerçektir ve farklı gereksinimleri yaratan bunlardır. Bunların bilincine varmamız, sınıflandırmamız ve zaman içerisinde iki toplumun ilişkilerinin birleşmesi amacıyla öneriler ortaya koymamız gerekiyor. Şu anda ilgiler farklıdır. Bu farklı gereksinimlere saygı göstermeli ve aradaki mesafeyi azaltmaya çalışmalıyız.

Bu nedenle yeniden yakınlaşmaya ve uzlaşmaya ihtiyacımız var. Faaliyetlerimiz, yeniden yakınlaşma ve iki toplumlu temaslar için yapılmakta olan çabada başrol oynuyor. İki toplum arasındaki mesafeyi azalttıktan başka hiçbir şeyi amaçlamıyorlar.

AKEL'in hangi faaliyetleri siyasetinize problemler yaratıyor? AKEL'in yaptığı ve size diğer Kıbrıslı Türklerle veya üyelerinizle ya da organize etmekte olduğunuz iki toplumlu yeniden yakınlaşmacı faaliyetlerinizle ilgili sorunlar yaratan birşey var mı?

Kutlay Erk: Bazı faaliyetler, özel olarak partimizin siyasetini değil, ancak genelde Kıbrıs Türk tarafının kanaatini etkiliyor. Örneğin S-300 füzeleeri konusunda Kıbrıs Türkleri, AKEL dahil tüm Kıbrıs Eleni siyasi partilerinin S-300 siyasetini desteklediği imzasma

mas. Oυsiasiasıkla  choume basikas  moiolitites  pas einai   diwonik  dikoinotik  l sh.

  diwonik  dikoinotik   moiosponidia   dechontai pollai. Mporai  koola k prios na apokomisei  n  kt pwsa  ti oi diafor s sas den aposteloun aples leptomereies monoi

Eleni Mavru:    g sh  n duo komat n einai polu diaforetik  apo  ti sunibitetai se tetoiies periptwsiies. Milame ανοικta, eilikrina, antimetawpizoume tis diafor s mas kai prosapathoume na doul froume  a na tis kataleboume kai na yefr s oume to  sma. Aft  einai kati pou kanoume. P aroume  s dedomeno  ti mpouroume na kataleboume tis enargies  n duo pleuro n,  ti mpouroume na deizoume kal  thelpsa me skopo na ft s oume se koin  thesa sta themata pou mas apascholou n. Nomizw  ws den antimetawpizoume  n pragmatikwtata an tisptame tis diaforetikies prosagwies pou  choume sto  na   sto  llo themi,  t stigmi pou basika  ptimata tou kypriakou problematos den  chou n symfonhthi apo tis duo koinwtites. Emeis λοιπον epikentroume  n prosag  mas sties basikes kateuqhnikies gwasim s, oi opoies einai simantikes kai pithanon, lekτικως αποδεκτες apo πολλous, alla st n pr g  απορωπιτες apo polu περισσοτερους.

Koutlai Erk:  rpetei na antimetawpizoume  n pragmatikwtata pou leei  ti oi duo laoi st n K prou den uph san se  siasiasik  epas n apo to 1963: apo to 1963 m chri to 1974 uph ξε λιgwteta epas  enw meta to 1974 pr ezwpan diaforetikies dom s kai sties duo pleuro s me diaforetik  endiaferontata kai me diaforetik  oikonomika kai politika oramata.  rpetei na d oume kathara gia na broume stasfeth l sh st n K prou. Aft  pou lew einai  ti se genikes gwasim s  choume koin  antilpsa, koinous stochous, alla oi diafor s uparhou n logw  n diafor n pou diamorf thikan ta teleytaia 40, 37   26  ronia. Oi diafor s aft s einai pragmatikwtata kai einai aft s pou dhmiougo n tis diaforetikies anargies.  rpetei na tis suneidhptol shoume, na tis taxinom shoume, na pr teinoyme l sies me skopo na sygallinou  n endiaferontata  n duo koinwtite n me  n pasodo tou  ronou. T ra einai diaforetik  to endiaferon.  rpetei na sebasstoume aft s tis diaforetikies anargies kai na prosapath oume na μειw oume to  sma.  i aft   reiazomaste epanaprosagwisi kai simfilwsi.  i drasathriwtites mas diaδramatizou n prwtagwnistik  rolo st n prosapathia pou ginetai gia epanaprosagwisi kai dikoinotikes epaf s. Den skolepou n t pota  llo, para na μειw ou n to  sma anameasa sties duo koinwtites.

 oi s drasathriwtites tou AKEL dhmiougo n problemata st n politik  sas?  p rxei kati pou k nei to AKEL kai sas dhmiougei problemata me tous  llous t/k   me ta m la sas   me tis dikoinotikes epanaprosagwistik s drasathriwtites pou organ neste;

Koutlai Erk: K prios drasathriwtites ep re son  n politik  oxi eidika tou dikou mas komatos, alla   g nwm genika  s  /k pleuro s.  ia paraδειgma, gia to themi  n S-300 oi t/k  chan  n  kt pwsa  ws  la ta  /k komata uposthrizan  n politik   n S-300 perilaibanoim no kai tou AKEL. Aft  einai  na paraδειgma gia to  ws ma politik  mporei na ep re sei to kl ma st n  l n pleura. Aft   tan sto παρελθon.  i politikoi  g etes sto βορρα mporei na eiptan  ti akoma kai to AKEL uposthriζει aft n  n politik  kai  ti den uparxei kanenas st n  l n pleura, pou na pr sthe  n eirh n. Aft  pou perim noume einai  ti  rpetei na uparxei katanwsh meta u  n politik n komat n kai  n duo pleuro n. Kai nomizw  ti ta pr odeutika komata  rpetei na to kanoun perisotero apo  ti ta  lla.

sahipti. Bu bir siyasetin, öteki taraftaki atmosferi, nasıl etkileyebileceğine bir örnektir.

Bu geçmişte kaldı. Kuzeydeki siyasi partiler, AKEL'in dahi bu siyaseti desteklediğini ve öteki tarafta barışı ileri götürececek hiçkimse buhummadığını söylemiş olabilirler. Beklediğimiz husus, her iki tarafın siyasi partileri arasında anlayış olması gerektiğidir. Ve sanırım ilerici partiler, bunu diğerlerinden fazla yapmalıdır.

Siz bayan Mavru ne diyorsunuz?

Eleni Mavru: İki toplumun bir şekilde ayrı yaşama sahip olduğunu söyleyen Oktay'la hemfikirim. Son 30-40 yılda çeşitli faktörlerin etkisiyle bu farklı yaşam gelişmiş oldu. Farklı sorunlarla karşı karşıyadırlar ve bu durumda farklı bir yaklaşımı şekillendirdi. Bu yüzden yeniden yakınlaşmanın bu kadar önemli olduğuna inanıyoruz.

Öteki sorumuza gelince evet Kıbrıs Türk siyasi partilerince ve CTP tarafınca, hayatımızı zorlaştırdığına inandığımız hareketler vardır. Örneğin CTP'nin TRNC hükümetine katılması, bizim siyasetimize sorunlar yarattı. Çünkü sürekli olarak, birlikte yaşama inanan Kıbrıslıların olmadığı bu nedenle yeniden yakınlaşma ya ne ihtiyacımız olduğu söylemiyle karşı karşıya kahıyoruz. Tabiiyatıyla bunu kabul etmiyoruz ve CTP'nin o kararına karşı olmamıza rağmen, bizimkilerden çok farklı koşullar altında ve bazı faktörlere ağırlık vererek karar alması gerektiğini, bazı faktörleri ise dikkate almamış olabileceğini anlıyoruz.

Gerçekler farklı iken, siyasetinizde sebatkar olmaya, Kıbrıs bütünlüğü gibi düşünmeye çalışmak ve siyasetimizin hem Kıbrıs Eleni, hem Kıbrıs Türk toplumunda geçerli olacağını beklemek zordur. Elbette bu yöndeki tüm faaliyetlerimiz sebatkar değil ancak genelde bunu söyleyebileceğimizi sanıyorum.

Sayın Papadopoulos DİKO liderlik yetkilisidir. Onu öyle biliyorsunuz değil mi? Hükümet başkanlığı için iyi aday olduğuna inanıyor musunuz?

Kutlay Erk: Sadece CUNTA lideri Papadopoulos'u hatırlıyorum. Öteki tarafın siyasi partileri hakkında bilgim olmadığını itiraf etmeliyim. Şöyle ya da böyle bu, DİKO taraflarının karar vereceği bir husustur ve karışmak istemiyorum.

Demek istediğim, AKEL desistiyor mu?

Kutlay Erk: Müdahale hakkım yoktur.

AKEL'in başkanlık için hangi lideri destekleyeceği konusunda kanaatiniz olması hakkında sahip olduğunuzla inanıyor musunuz?

Kutlay Erk: Bu AKEL'in karar vereceği bir şeydir. AKEL bir siyasi partidir. Başkanı ve organları var ve hangi lideri destekleyeceğini kendisi kararlaştıracaktır. Bu nedenle bu tür kararlar için müdahale etmek benim rolüm değil.

Eleni Mavru: Sanırım, iktidarda, Kıbrıs sorununun çözümüne inanan, yani Kıbrıs Türkleri ile Elenilerine barış içinde yaşamları, Kıbrıs'a ise refaha ulaşması imkanı verecek bir çözüm bulmamızın hem mümkün hem yazgeçilmez olduğuna inanan insanlara ihtiyacımız olduğu hususunda uzlaşmalıyız. Tabii böyle bir çözümün çerçevesi soyut değil, bir yandan tüm vatandaşların haklarını değer yandan ise iki toplumun eşitliğini

Esείς κυρία Μαύρου τι λέτε;

Ελένη Μαύρου : Συμφωνώ με τον Οκτάι, που είπε ότι οι δύο κοινότητες έχουν κατά κάποιον τρόπο χωριστή ζωή. Έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία 30-40 χρόνια επηρεαζόμενες από διαφορετικούς παράγοντες. Αντιμετωπίζουν διαφορετικά προβλήματα και αυτό έπαιξε ρόλο στη διαμόρφωση μιας διαφορετικής προσέγγισης των πραγμάτων. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι η επαναπροσέγγιση είναι τόσο σημαντική. Όσον αφορά τώρα στην επομένη σας ερώτηση, ναι, υπάρχουν ενέργειες από τα τ/κ κόμματα και από το Ρεπουβλικανικό, που πιστεύουμε ότι κάνουν τη ζωή μας πιο δύσκολη. Για παράδειγμα, η συμμετοχή του CTP στην κυβέρνηση TRNC δημιουργεί προβλήματα στη δική μας πολιτική, επειδή αντιμετωπίζουμε διασκόπως το επιχείρημα ότι δεν υπάρχουν Κύπριοι που να πιστεύουν στη συμβίωση, επομένως τι την θέλουμε την επαναπροσέγγιση! Φυσικά αυτό δεν το δεχόμαστε και παρόλο που διαφωνούμε με τη συγκεκριμένη απόφαση του Ρεπουβλικανικού τουρκικού κόμματος, καταλαβαίνουμε ότι έπρεπε να αποφασιστεί κάτι από συνθήκες πολύ διαφορετικές από τις δικές μας και διανοητές βαρύτητα σε κάποιους παράγοντες ενώ μπορεί να μην είχαν υπόψη άλλους. Είναι δύσκολο να προσπαθείς να είσαι συνεπής στην πολιτική σου, να σκέφτεσαι σαν να ήταν η Κύπρος μια και να αναμένεις ότι η πολιτική σου θα ισχύει και στην ε/κ και τ/κ κοινότητα, όταν η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Βέβαια, δεν είναι όλες μας οι ενέργειες συνεπείς προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά νομίζω ότι γενικά μπορούμε να το πούμε αυτό.

Ο κ. Παπαδόπουλος είναι ηγετικό στέλεχος του ΔΗΚΟ, τον ξέρετε έτσι δεν είναι; Πιστεύετε ότι είναι καλός υποψήφιος για την προεδρία της κυβέρνησης;

Κουτλάι Erk: Θυμάμαι μόνο τον Παπαδόπουλο τον αρχηγό της Χούντας. Πρέπει να ομολογήσω ότι δεν έχω πληροφορίες για τα κόμματα της άλλης πλευράς. Όμως έτσι κι αλλιώς αυτό είναι κάτι, που θα το αποφασίσουν οι υποστηρικτές του ΔΗΚΟ και δε θα ήθελα να αναμειχθώ.

Εννοώ αν το ΑΚΕΛ τον υποστηρίζει...

Κουτλάι Erk: Δεν έχω το δικαίωμα να επέμβω.

Νομίζετε ότι έχετε το δικαίωμα να έχετε γνώμη για το ποιόν ηγέτη θα υποστηρίξει το ΑΚΕΛ για πρόεδρο;

Κουτλάι Erk: Αυτό είναι κάτι που θα το αποφασίσει το ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ είναι ένα πολιτικό κόμμα, έχει πρόεδρο, όργανα και θα αποφασίσει αυτό ποιόν ηγέτη θα υποστηρίξει. Επομένως δεν είναι δικός μου ρόλος να επεμβαίνω για τέτοιες αποφάσεις.

Ελένη Μαύρου: Νομίζω ότι πρέπει να συμφωνήσουμε ότι στην εξουσία έχουμε ανάγκη από ανθρώπους οι οποίοι να πιστεύουν στη λύση του κυπριακού προβλήματος, ότι δηλαδή είναι επιτακτικό αλλά και απαραίτητο να βρούμε τη λύση που να επιτρέπει στους ε/κ και τους τ/κ να ζήσουν ειρηνικά και στην Κύπρο να ευημερήσει. Το πλαίσιο, βέβαια, για μια τέτοια λύση δεν είναι αφηρημένο, είναι η επιμονή σε μια διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία που θα διασφαλίζει από τη μια τα δικαιώματα όλων των πολιτών και από την άλλη την ισότητα των δύο κοινοτήτων.

Είσατε μέλος της κεντρικής επιτροπής του Ρεπουβλικανικού κόμματος αλλά δε γνωρίζετε τον κ. Παπαδόπουλο, ο οποίος πρωταγωνιστεί στην

güvenceye olacak olan iki kesimli iki toplumlu federasyon da ısrardır.

CTP'nin Merkez Komitesi'ndesiniz ancak Kıbrıs siyaset sahnesinde başrollerde bulunan Papadopoulos'u tanımiyorsunuz. Ayrılmışlıktan, ilişkimsizlikten kaynaklanan problemler bulunduğu görülüyor. Örneğin, tarafları birbirleri hakkında bilgilendirecek bir iki toplumlu dergiye gereksinim olduğu görülüyor. İki parti arasında daimi bir iletişim komiteniz bulunmadığı görülüyor. Sistemli buluşmalarınız yok mu?

Kutlay Erk: Ayrılmışlık, mevcut gerçekler nedeniyle Papadopoulos'u tanımiyorum, sizin de CTP'nin hiyerarsisinde ikinci sıradaki insanı bilmediğimizden eminim. Bilgisizlik, bu günkü koşullardan, yani ortak yaşamın olmamasından dolayı mevcuttur. Bu ortak yaşamı kuramadık. Hepiniz siyaset içindeyiz ve bu nedenle bilmemiz gereken bir şeydir. Gerçek şudur ki, öteki tarafın siyasi liderlerinin kimler oldukları hakkında bilgili değiliz.

Eleni Mavru: Bir şekilde bu durum, farklı bir ülkede yaşıyor olmaktan da kötüdür. Bilgi boşluğu o kadar hissedilir orandadır ki dünyanın öbür ucu için konuştuğumuzu sanırsınız. Yakın geçmişte Kıbrıs Türk toplumunda seçimler oldu, iki yıl önce ise genel seçimler... sadece Kıbrıs Elenilerinin çoğunluğu değil Kıbrıs Elen siyasetlerinin çoğunluğunun da bunlara katılan partilerimiz ve şahısların faaliyetleri ile seçimlerin sonuçlarından bilgileri olmadıktan eminim. Bu boşluğun, Kıbrıs'ın diğer yarısının nasıl çalıştığı tablosundaki bulanıklığın, göğüslememiz gereken başlıca sorunlardan birisi olduğuna inanıyorum. Sabit bir temas komitesine sahip olmadığımız olgusu, Haziran'daki son buluşmamızda tartışıldı. Temaslarımızı daha sık ve yapıcı yapma gereksinimimiz var. Bu yönde görüş alışverişinde bulunduk ve yakında daha iyi sonuçlar alacağımızı umuyoruz.

Kutlay Erk: Çok önemli varsaydığım bir şey: "Adanın öteki tarafında olanlar, günlük yaşamı etkilemiyor" şeklinde bir anlayış geliyor. Bu duygu insanlarda guttikçe daha çok yerleşiyor. Bu yanlış. Öteki tarafta olanlar, hayatımızı etkiliyor çünkü ortak bir ülkede yaşıyoruz. Birlikte yaşıyorduk ve birlikte yaşayacağız.

Bu anlayış kendi başına gelişmedi. İki tarafın makamları, insanları böyle düşünmeye, öteki tarafta neler olduğuyla ilgilenmemeye teşvik ettiler. "Hükümet biziz ve öteki tarafta ilişkilerimize biz bakacağız" dediler. Böylece, sıradan vatandaş kenarda bırakılıyor ve öteki tarafın faaliyetleriyle ilgilenmiyor, düşünmüyor hatta onları izlemiyor. Biz ilerici partiler bu anlayışa karşı çalışmakta yükümlüydük.

Daha önce de söyledik, sıradan bir Kıbrıslı yeniden yakınlaşmanın, iki parti olarak sizin, yeniden yakınlaşmanın ora direği olduğunuzda inandığı imajına sahibiz. Ancak aynı zamanda örneğin, tüm Kıbrıs temalarında siyasi ittifak, diyelim ki bir yürütsever, ilerici tüm Kıbrıs ittifakı kurmaya muktedir olmaktan çok uzaktasınız. Ne diyacaksınız?

Κυπριακή πολιτική σκηνή. Φαίνεται πως υπάρχουν προβλήματα που πιθανόν να προέρχονται από το διαχωρισμό, από τη μη επικοινωνία. Για παράδειγμα φαίνεται ότι χρειάζεται ένα δικαιοσυνεχικό περιοδικό, που θα ενημέρωνε τη μια πλευρά για την άλλη. Είναι φανερό ότι δεν έχετε μόνιμη επιτροπή επικοινωνίας των δύο κομμάτων, δεν έχετε συστηματικές συναντήσεις.

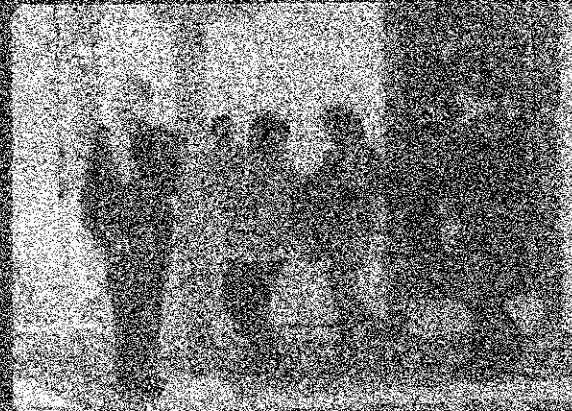
Κουτλάι Erk: Δε γνωρίζω τον κ. Παπαδόπουλο λόγω του διαχωρισμού, εξαιτίας της πραγματικότητας. Και είμαι σίγουρος ότι ούτε εσείς γνωρίζετε το δεύτερο πρόσωπο στην ιεραρχία του Τουρκοκικού Ρεπουμπλικανικού Κόμματος των Τ/Κ. Η αγνοια υπάσχει εξαιτίας των σημειώνων συνθήκων, επειδή δηλαδή δεν έχουμε κοινή ζωή - δε απορέσαμε να την αποκτήσουμε. Είμαστε όλοι πολιτικά δραστηριοποιημένοι και επομένως είναι κάτι που θα έπρεπε να γνωρίζουμε. Η πραγματικότητα είναι ότι δεν είμαστε ενημερωμένοι ποιοι είναι οι πολιτικοί ηγέτες της άλλης πλειοψηφίας.

Ελένη Μavρου: Κατά κάποιο τρόπο η κατάσταση αυτή είναι χειρότερη και από την περίπτωση που ζει κανείς σε διαφορετική χώρα. Το χάσμα των πληθωφωμένων είναι τόσο πολύ αισθητό που σκέφτεσαι αν μιλάς για την άλλη πλευρά του κόσμου. Πρόσφατα έγιναν εκλογές στην τ/κ κοινότητα, δύο χρόνια πριν γενικές εκλογές. Είμαι σίγουρη ότι, όχι μόνο η πλειοψηφία των ε/κ αλλά και η πλειοψηφία των ε/κ πολιτικών δεν είναι ενημερωμένη για τη δράση των εμπλεκόμενων κομμάτων, των προσώπων, για τα αποτελέσματα των εκλογών. Και πιστεύω ότι αυτό το χάσμα, αυτή η ασάφεια στην εικόνα του πώς η άλλη μισή Κύπρος λειτουργεί, είναι ένα από τα κυριότερα προβλήματα, που έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Το γεγονός ότι δεν έχουμε σταθερή επιτροπή επαφών συζητήθηκε στην τελευταία συνάντησή μας τον Ιούνιο. Έχουμε ανάγκη να κάνουμε τις επαφές μας περισσότερο συνεχείς και παραγωγικές. Έχουμε ανταλλάξει απόψεις σ' αυτή την κατεύθυνση και ελπίζουμε ότι θα έχουμε σύντομα καλύτερα αποτελέσματα.

Κουτλάι Erk: Κάτι που θεωρώ πολύ σημαντικό: αναπτύσσεται μια αντίληψη, σύμφωνα με την οποία ότι συμβαίνει στην άλλη πλευρά του νησιού δεν επηρεάζει την καθημερινή μου ζωή. Αυτή η αίσθηση διαμορφώνεται όλο και πιο πολύ στους ανθρώπους. Αυτό είναι λάθος. Ότι συμβαίνει στην άλλη πλευρά επηρεάζει τη ζωή μας γιατί ζούμε σε μια κοινή χώρα, ζουσαμε μαζί και θα ζήσουμε μαζί. Αυτή η αντίληψη δε διαμορφώθηκε μόνη της. Οι σχέσεις των δύο πλευρών ενθαρρύναν τους ανθρώπους να σκεφτόνται έτσι, να μην ενδιαφέρονται για το τι συμβαίνει στην άλλη πλευρά. «Εμείς είμαστε η κυβέρνηση και θα φροντίσουμε για τις σχέσεις μας με την άλλη πλευρά». Έτσι ο απλός πολίτης περιθωριοποιείται και δε σκεφτείται, δεν ενδιαφέρεται, ούτε παρακολουθεί τις δραστηριότητες της άλλης πλευράς. Εμείς τα προοδευτικά κόμματα οφείλουμε να εργαστούμε εναντίον αυτής της αντίληψης.

Έχουμε την εντύπωση, το έχουμε ξαναπει, ότι ο μέσος Κύπριος επαναπροσεγγιστής, πιστεύει ότι αποτελείτε τα δύο κόμματα στολόβδες της επαναπροσεγγίσης. Ταυτόχρονα είσαστε πολύ μακριά για να είσαστε ικανοί να συγκροτήσατε για παράδειγμα πολιτική συμμαχία σε παγκύπρια βάση, σε πούμε πατριωτική, προοδευτική, παγκύπρια συμμαχία.

Κουτλάι Erk: Πρέπει να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα. Αν δεν το κάνουμε αυτό δε θα βρούμε σταθερή λύση. Δεν έχουμε συμμαχία με το ΑΚΕΛ, έχουμε όμως ομοιότητες, καλή επικοινωνία, που ελπίζουμε να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο. Πρέπει - και εγώ είμαι υπεύθυνος να το κάνω - να συμβουλευθούμε και τα άλλα κόμματα να

Κι όμως, μέσα στο χρόνο, οι Σάτ και Λενασόλ άρχισαν να έχουν
 τον δικό τους τρόπο να αντιμετωπίζουν τον πόνο, να
 αντιμετωπίζουν το θάνατο, να αντιμετωπίζουν το κενό.
 Αλλά, όπως και να είναι, οι άνθρωποι αυτοί είναι
 άνθρωποι που έχουν την ικανότητα να αντιμετωπίζουν
 τον πόνο, να αντιμετωπίζουν το θάνατο, να αντιμετωπίζουν
 το κενό. Είναι άνθρωποι που έχουν την ικανότητα να
 αντιμετωπίζουν τον πόνο, να αντιμετωπίζουν το θάνατο,
 να αντιμετωπίζουν το κενό. Είναι άνθρωποι που έχουν
 την ικανότητα να αντιμετωπίζουν τον πόνο, να
 αντιμετωπίζουν το θάνατο, να αντιμετωπίζουν το κενό.

Οι άνθρωποι αυτοί είναι άνθρωποι που έχουν την
 ικανότητα να αντιμετωπίζουν τον πόνο, να
 αντιμετωπίζουν το θάνατο, να αντιμετωπίζουν το κενό.
 Είναι άνθρωποι που έχουν την ικανότητα να
 αντιμετωπίζουν τον πόνο, να αντιμετωπίζουν το θάνατο,
 να αντιμετωπίζουν το κενό. Είναι άνθρωποι που έχουν
 την ικανότητα να αντιμετωπίζουν τον πόνο, να
 αντιμετωπίζουν το θάνατο, να αντιμετωπίζουν το κενό.

Οι άνθρωποι αυτοί είναι άνθρωποι που έχουν την
 ικανότητα να αντιμετωπίζουν τον πόνο, να
 αντιμετωπίζουν το θάνατο, να αντιμετωπίζουν το κενό.

Το πρώτο βήμα είναι να πούμε ότι η ζωή είναι
 μια πορεία. Είναι μια πορεία που έχει την
 δική της λογική, την δική της ομορφιά. Είναι
 μια πορεία που έχει την δική της δύναμη, την
 δική της αγάπη. Είναι μια πορεία που έχει
 την δική της σοφία, την δική της αλήθεια.
 Είναι μια πορεία που έχει την δική της
 ομορφιά, την δική της δύναμη, την δική της
 αγάπη. Είναι μια πορεία που έχει την δική
 της σοφία, την δική της αλήθεια. Είναι μια
 πορεία που έχει την δική της ομορφιά, την
 δική της δύναμη, την δική της αγάπη.

Είναι μια πορεία που έχει την δική της ομορφιά,
 την δική της δύναμη, την δική της αγάπη.
 Είναι μια πορεία που έχει την δική της σοφία,
 την δική της αλήθεια. Είναι μια πορεία που
 έχει την δική της ομορφιά, την δική της
 δύναμη, την δική της αγάπη. Είναι μια πορεία
 που έχει την δική της σοφία, την δική της
 αλήθεια. Είναι μια πορεία που έχει την δική
 της ομορφιά, την δική της δύναμη, την δική
 της αγάπη.

Είναι μια πορεία που έχει την δική της ομορφιά,
 την δική της δύναμη, την δική της αγάπη.
 Είναι μια πορεία που έχει την δική της σοφία,
 την δική της αλήθεια.

Limasol'a İnişin Deneyimleri.

ÇİNGENELER BAŞKA, KIBRIS TÜRKLERİ BAŞKA!

Yarım yıl önce sahne bulanıktı. Kaçaklar Kıbrıs Türk mahallesi Ayandon'a dalga dalga ulaşıyorlardı.

-Nerden geliyortar, niye böyle aniden ve beklenmedik şekilde. Daha kaç kişiyi bekliyelim?

-Birlikte yaşayacağımızı söyledikleri Kıbrıs Türkleri bunlar mı?

-Görmüyor musunuz, çingenedirler. Başka düzeyleri başka kültürleri var. Onları bize kasıtlı olarak Denktas gönderiyor.

Οι εμπειρίες της καθόδου στη Λεμεσό

ΑΛΛΟ ΤΣΙΓΓΑΝΟΙ, ΑΛΛΟ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ

Πριν μισό χρόνο το τοπίο ήταν θολό. Κύματα - κύματα έφθαναν οι αυτόμολοι στην τ/κ συνοικία του Άη Αντώνη.

-Από πού έρχονται, γιατί έτσι ξαφνικά κι αναπάντεχα, πόσους να περιμένουμε ακόμη;

-Αυτοί είναι οι τ/κ, με τους οποίους λένε πως θα συμβιώσουμε;

-Δεν τους βλέπετε είναι τσιγγάνοι. Άλλο επίπεδο, άλλη κουλτούρα, μάς τους στέλνει επιτηδές ο Ντενκτάς.

Yannis Kostakopoulos

Limasol Türk mahallesinde yaşayan insanların ve daha geniş çapta tüm bölgenin endişeleri bunlardı. Çünkü kaçık dalgası dur durak görünmüyordu. Alay, alay gelen kaçıklar, daha önce gelen soydaşları gibi başlarını sokacak çatı ve geçici barındırma arıyorlardı. Aynı zamanda, Kıbrıs Elenleri nin misafirperverliği hakkında anında verdikleri bilgilerle, başka ilgilenenlere de "yol açıyorlardı". Çingenerin dayanışması.

Bizzat kendileri, kimliklerini ve istediklerini gizleyemiyorlardı: "Gurbetiz. Bu tarafa geliyoruz çünkü para var." İlk ve son kaygıları, kendilerine sağlanan imkandan nasıl yararlanacaklarıydı.

Zaman endişeli geçiyordu. Ayandon sakini göçmenler yanında orda yaşamaya devam eden az sayıdaki Kıbrıs Türkleri içinde belalar büyüktü. "Onları görmiyor musunuz. Saf Kıbrıslı Türk değiller. Çingenedirler." Gerçekten, görüntüleri davranışları, zihniyetleri, tamamiyla tüm dünyadaki diğer çingenerlere benziyor.

Yetkililerin onlara gösterdiği "medeni çerçeveler" algılamalarının dışındaydı. İnsan onuruna yakışır bir çözüm bulana kadar geçici bir düzenleme yerine metruh ve yıkılmaya yüz tutmuş evlerde oturmaı tercih ediyorlardı. Kendilerine yapılan giysi ve ayakkabı

Γιάννης Κωστακόπουλος

Αυτές ήταν οι ανησυχίες του κόσμου του τουρκομαχαλά της Λεμεσού. Κι ευρύτερα όλης της περιοχής, αφού το σέυμα διαφυγής φαινόταν αστομάτητο.

Μπουλούκια- μπουλούκια οι αυτόμολοι αναζητούσαν στέγη και προσωρινή φιλοξενία από ομοεθνείς τους, που έφθασαν ναυρτεροί. Ταυτόχρονα "ανοίγαν δρόμο" σε άλλους ενδιαφερομένους με επαρκή πληροφόρηση και στοιχεία για τη φιλοξενία των ελληνοκυπρίων.

Οι οικογένειες των τ/κ ούλις έφθασαν στη Λεμεσό απ' τα κατεχόμενα. Φιλοξενούνται προσωρινά σε σπίτι ομοεθνή τους, αλλά δε χάρουν. Στη χωματένη αυλή ξεκοφραζονται τα παιδιά παίζον. ενώ κάποια έστρωσαν να κοιμηθούν κάτω με προσκεφάλο λίθου.

İsgeri bölgesinden Limasol'a henüz ulaşmış Kıbrıs Türk aileleri geçici olarak bir soydaşlarının evinde misafir ediliyorlar ancak şikâyet ediyorlar. Toprak avluda diğerleri için çocuklar oynuyor, bazıları ise taşları yastıkla uyumak için yata sermişler.

Η ονομαστή αλληλεγγύη των τσιγγάνων!

Οι ίδιοι δεν έκρυβαν την ταυτότητά τους, ούτε το πραγματικό ενδιαφέρον τους για την προτίμηση: "Είμαστε κονομπέτ. Ερχόμαστε από δω γιατί έχει χρήμα". Η πρώτη και τελευταία τους έγνοια ήταν πώς να καρπωθούν τα ωφέληματα που τους προσφέρονταν.

Ο καιρός κυλούσε ανήσυχα. Οι μπελαδες ήταν μεγάλοι για τους πρόσφυγες κατοίκους της συνοικίας του Αη Αντώνη, αλλά και για τους λίγους παλιούς τουρκοκύπριους που συνέχιζαν να ζουν εκεί. "Δεν τους βλέπετε, είναι τσιγγάνοι. Δεν είναι καθαροί τ/κ".

Πράγματι. Η εμφάνισή τους, η συμπεριφορά τους, η νοοτροπία τους, τους κατατάσσουν άνετα... στους τσιγγάνους όλου του κόσμου.

Τα "πολιτισμένα πλαίσια", που τους υποδείκνυαν οι αρμόδιοι, ήταν εκτός της αντίληψής τους. Προτιμούσαν τη στέγαση σε ακατοίκητα ετοιμοποροπα σπίτια, παρά μια προσωρινή διευθέτηση μέχρι να βρεθεί μια αξιοπρεπής λύση. Παρά την προμήθειά τους με είδη ένδυσης και υπόδησης τα παιδιά κυκλοφορούσαν ρακένδυτα και ξυπόλυτα στους δρόμους. Κάποιες αποπειρές να εγγραφούν σε σχολεία, εγκαταλείφθηκαν γρήγορα.

Οι συνθήκες στα σπίτια που προτίμησαν να εγκατασταθούν ήταν πρωτόγονες. Ο κίνδυνος για τη σωματική τους ασφάλεια συνεχής, ιδιαίτερα για τα παιδιά τους. Δεν έδειχναν να αντιλαμβάνονται ούτε τους στοιχειώδεις σύγχρονους κανόνες υγιεινής, αφού κοινωνικοί λειτουργοί με το ξόρι μετέφεραν τα άρρωστα παιδιά των τσιγγάνων στο νοσοκομείο για περιθαλψη.

"Ξέρετε ότι το παιδί σας καπνίζει," ρώτησε τους γονείς μια κοινωνική λειτουργός, βλέποντας στο δρόμο ένα 7χρονο αγοράκι με το τσιγάρο στο στόμα. "Μα καπνίζει από 2 χρονών", πήρε αποστομοτυπή απάντηση από τους γονείς του.

Η περίοδος του ...επιδόματος πέρασε. Η διάθεση για δουλειά δε φαινόταν. Ούτε η συγκάταβαση των ελληνοκυπρίων γειτόνων, αφού γνώριζαν καλά, πως σε καμιά περίπτωση δε θα άλλαζε η νοοτροπία των τσιγγάνων. Υπήρχε βέβαια και το "στενό μαγκάρισμα" της αστυνομίας να μη δεχθεί οποιαδήποτε έκτροπα στο μαχαλά του Αη Αντώνη, όπου κατέφυγε η συντριπτική πλειοψηφία των νεοφερμένων τσιγγάνων, κάτι που περιορίζει τις κινήσεις της πλέον "ελεύθερης φυλής". Οι τσιγγάνοι μπουλούκια-μπουλούκια, όπως ήρθαν, άρχισαν τον τελευταίο καιρό να αποχωρούν.

Στον τουρκομαχαλά της Λεμεσού έμειναν οι μισοί. Το κυριότερο στοιχείο αυτής της αποχώρησης είναι πως άφησαν πίσω τους κάποιους τ/κ με διάθεση για συμβίωση, δουλειά και προκοπή.

Κι αρκετούς τσιγγάνους που λένε πως θα βρουν το δρόμο τους. Ο χρόνος θα δείξει.

Στην περιοχή του Αγίου Αντωνίου της Λεμεσού αρχές του καλοκαιριού η κατάσταση φαίνεται ομαλοποιημένη. Όσοι κατοικούν από παλιά εκεί δείχνουν πιο ήσυχoi τώρα, αρχίζουν να συμπιλιώνονται με τα νέα δεδομένα.

"Άνθρωποι είναι κι αυτοί, τσιγγάνοι, τουρκοκύπριοι πρέπει να ζήσουν. Τους βλέπεις το πρωί περιμένουν έξω από τους καφενέδες για το μεροκάματο. Άλλος οικοδομή, άλλος σε βιοτεχνία, σε βενζινάδικο. Αν είναι εργατικοί θα τα καταφέρουν. Έχουν και μεγάλες οικογένειες".

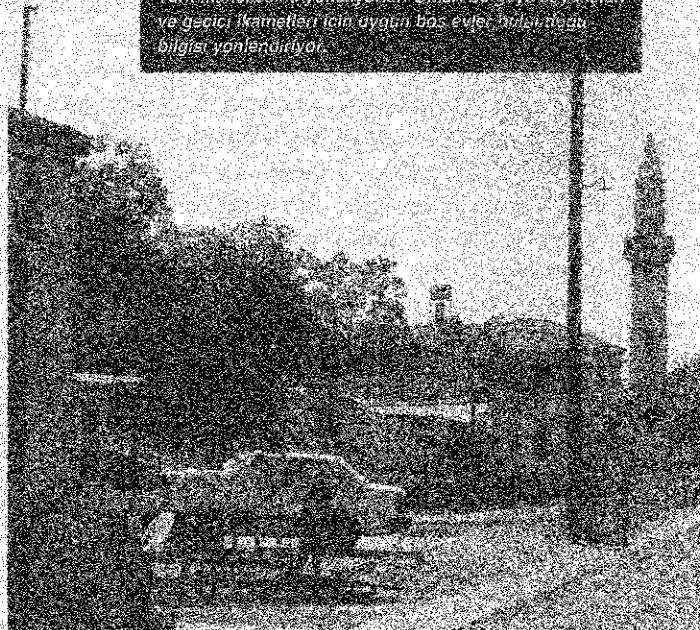
Η κυρία Ευαγγελία που μένει στην περιοχή απ' το 1976 μας περιγράφει με χαρακτηριστικό τρόπο τη διαφορά του εξαμήνου:

"Πριν που μεθούσαν, που ξεγαιτούσαν που 'καναν φασαρίες φοβόμασταν να βρούμε απ' την πόρτα μας.

Βλέπεις, όμως, εκείνοι που δημιουργήσαν προβλήματα, έφυγαν, δε μπόρεσαν να μείνουν. Οι υπόλοιποι προσπαθούν να κερδίσουν το ψωμί τους και σιγά σιγά γίνονται φίλοι μας".

Αυτόμαλα που γρονθιά για εγκατάσταση στη Λεμεσό κατευθύνονται προς την τ/κ συνοικία της πόλης. Τους καθοδηγούν στην περιοχή εφοβηθεί τους και η πληρωσότητα απ' υπάρχουν διαθέσιμα ακατοίκητα σπίτια για την προσωρινή διαμονή τους.

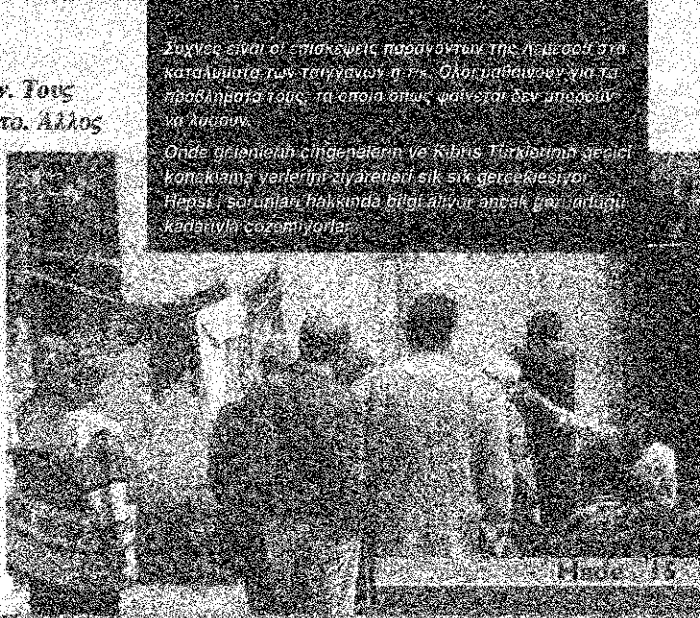
Limaşol 3 yedlesmek için gelen firatlar kenin Kıbrıs Türk mahallesine yöneliyorlar. Onları buldruya s'ydastlan ve qeacı ikamehleri için ayatın bas evler, haki n'evu bilgiyi vohlendiriyor.

Ατόκτως εισημένα, σικακός ε'σοθλιός και υλ'κω, στην αυλή της κατοικίας. Και το παιδί των τσιγγάνων, όπως συνήθιστα πάντου, περπατάει ξυπόλυτο.

Ενπ' αυλυσuua d'uzensiz sekilde dagilnis ev mahremetleri ve teohizei. Ye eingehelerini orouklar iher vevte allidigi gibi y'zhnyak dolastiyorlar.

Συγκες είναι οι επισκευές παρόντων της Λεμεσού στα καταλύματα των τσιγγάνων η τ/κ. Ολομπαθωσαν για τα προβλήματά τους, τα οποία όπως φαίνεται δεν υπολούν να λυθούν.

Οnde derlenenb cing'nelerin ve Kıbrıs Türklerinin zerici konaklama yerlerini ziyaretni sik sik gerezkesiyor. Herse i soruların hakiknde bugi aliyor ancak gen' olarak kadavirli cozanıyorlar.

ΟΙ ΑΘΙΓΓΑΝΟΙ

Ανδρέα Ευρυβιάδη

Πολύς θόρυβος έχει πρόσφατα γίνει για την κάθοδο αθιγγάνων (τσιγγάνων) από τον τουρκοκρατούμενο βορρά στον ελεύθερο νότο.

Οι τσιγγάνοι, όπως τους θυμούμαι στην παλιά Λάρνακα ήταν ένα σύνθετο φαινόμενο στην πόλη μας. Όπως τους γνωρίσαμε ήταν στην πλειοψηφία τους Μωαμεθανοί. Ήταν και είναι κατά παράδοση νομάδες. Μετακινούνταν από πόλη σε πόλη και από χωριό σε χωριό.

Το λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη αναφέρει μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα.

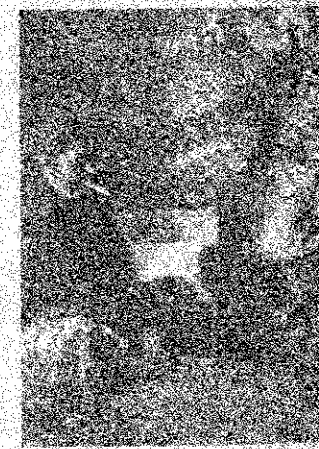
« Τσιγγάνος: καθένα από τα μέλη ενός νομαδικού λαού, με σκουρόχρομο δέρμα, με καταγωγή από τη β. Ινδία, που σήμερα ζουν διασκορπισμένοι σε ομάδες (νομαδικές ή εγκατεστημένες) σε όλο τον πλανήτη και κυρίως στην Ευρώπη. Οι τσιγγάνοι θεωρούνται σύμβολο της ελεύθερης χωρίς περιορισμούς ζωής. Οι τσιγγάνοι αυτό αποκαλούνται Rom (Rom) «άντρας, σύζυγος». Τόσο η ενδυμασία όσο και η γλώσσα που μιλούν (Romani) προέρχονται από την (αρχαία) ινδική, αφού είναι βέβαιο ότι η αρχική κοιτίδα των τσιγγάνων είναι η β. Ινδία. Στο Βυζάντιο οι αιρετικοί Μελησιδεκέτες (4-5 αι. μ.Χ.) αποκλήθηκαν Αθιγγάνοι, από όπου το Ατσιγγάνοι (14ος - 15ος αι.) και το Τσιγγάνοι (έξου και η γραφή με -γγ- αντί -γκ-). Το Αθιγγάνοι (α. στερητικό + θιγγάνω, θίγω, σγγίζω) σήμαινε "άθικτοι" χαρακτηρισμός που αποδιδόταν στους παρίες, στα μέλη κατώτερης κλάσας (ταξώς) ή στους εκτός κλάσας (πβ αγγλ. Untouchables). Ονομάστηκαν επίσης στο Βυζάντιο (9ος αι.) και Αιγύπτιοι, από όπου το Γυφτοί, είτε διότι εφτάσαν στο Βυζάντιο μέσω Αιγύπτου είτε διότι προήλθαν από τη Μικρή Αίγυπτο την ευφορή Κιλικία (πβ αγγλ. Gypsy - Egyptians Αιγύπτιοι).

Στη Λάρνακα μας επισκέπτονταν κυρίως κατά τη διάρκεια των μεγάλων πανηγυριών μας, όπως εκείνο του Αγίου Γεωργίου του Κοντού, που οργανώνεται δυο φορές το χρόνο στην πόλη μας, την 23η Απριλίου, ονομαστική εορτή του Αγίου και εκείνο που οργανώνεται το μήνα Νοέμβριο και αναφέρεται ως το πανηγύρι του Αγίου Γεωργίου του Κοντού του σπόρου, γιατί αυτή την εποχή οι αγρότες μας είχαν ανάγκη να προμηθευθούν, απ' αυτό το πανηγύρι, όλα εκείνα που χρειάζονταν για τη σπορά των χωραφιών τους. Το άλλο μεγάλο πανηγύρι της Λάρνακας, στο οποίο έρχονταν και πάλι οι τσιγγάνοι, ήταν εκείνο του κατακλυσμού που οργανώναν και οργανώνεται συνήθως κατά το μήνα Ιούνιο από το Δήμο της πόλης μας. Παλαιότερα κατά τη διάρκεια του πανηγυριού του Κατακλυσμού, οργανωνόταν ταυτόχρονα μ' αυτό και μια ζωοπανήγυρη γύρω από το μοναστήρι (τώρα εκκλησία) του Αγίου Γεωργίου του Κοντού. Αυτή η ζωοπανήγυρη δεν οργανώνεται πια, γιατί έχει ήδη καταργηθεί.

Οι τσιγγάνοι που μας επισκέπτονταν σ' αυτά τα πανηγύρια έφταναν στη Λάρνακα, με τα κάρα και τα αμάξια τους, τα γαϊδουρία, τα μουλάρια τις κατοικίες, τα πρόβατα, τις γυναίκες και τα παιδιά τους, μερικές ημέρες πριν την ημερομηνία των πανηγυριών. Έστηναν τα τσαντήρια τους στα γύρω της πανηγυρής χωράφια. Οι κυρίως ασχολίες τους ήταν το γάνωμα χάλκινων κουζινικών σκευών, τα οποία ο κόσμος έφερνε σ' αυτούς εκεί στο χώρο της κατασκήνωσης τους, για να τους τα γανώσουν, ως και η κατασκευή διαφόρων άλλων αντικειμένων, όπως σουβλιών και σουβλών, ενός είδους ξεβαθού, κατασκευασμένου από μαύρη λαμαρίνα τηγανιού, φουκουδών, μαγγαλιών, χασαπομάχαιρων και σουγιαδών, κεχριμπαρένιων και ξυλινών κομπολογιών κ.α. Οι γυναίκες τους γύριζαν στους δρόμους της πόλης με τις γραφικές τους χωριότικες λαϊκές ενδυμασίες κάτω από της φούστες των οποίων πρόβαλλαν μεγαλοπρεπή τα μακριά τους φουσκωτά άσπρα σωβρακά. Επαιρναν μαζί τους σ' αυτές τις διαδρομές στους δρόμους και στα στενά σοκάκια της Λάρνακας και τα βρέφη τους, που τα κουβαλούσαν σφικτοδεμένα μέσα σε ένα είδος σακουλάς πάνω στην πλάτη τους και πλανοδιοπούλουσαν εκεί, τα διάφορα αντικείμενα και τα χειροτεχνήματα, που κατασκεύαζαν οι άντρες τους. Οι τσιγγάνοι ασχολούνταν σε μικρότερο βαθμό και με την αγορά και την πώληση ζώων, κυρίως αιγοπροβάτων. Η κυριότερη, όμως, ασχολία των γυναικών τους ήταν η πρόβλεψη της τύχης των ανθρώπων, την οποία διάβαζαν μέσα στις παλάμες τους.

"Ασημωσε το σιέρι μου να σου πω την σόρτα σου", έλεγε συνήθως η τσιγγάνα μάντισσα στον υποψήφιο πελάτη της, η τύχη του οποίου (η σόρτα του) ήταν, βέβαια, πάντα σχετική με το ασημένιο σελίνι (εξ ου και το ασημωσε το σιέρι μου) ή το χάλκινο γρόσι, που αυτός θα έβαζε μέσα στο χέρι της τσιγγάνας μάντισσας. Αν η αμοιβή της ήταν ένα σελίνι εκείνης της παλιάς εποχής, η μάντισσα συνήθως αναφώνουσε "Σόρτα σου καλή, τύχη σου τριαντάφυλλο."

Η γραφική κάθοδος των τσιγγάνων στα πανηγύρια μας μειώθηκε αισθητά μετά την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ το 1955 και σταμάτησε ολοκληρωτικά μετά την τουρκική εισβολή στο νησί μας, το καλοκαίρι του 1974 και το διαμελισμό του σε τουρκοκρατούμενο βορρά και τον ελεύθερο νότο. Οι πρόσφατες αφίξεις τσιγγάνων από τα κατεχόμενα εδάφη μας στις ελεύθερες περιοχές μας, μας θυμίζουν ξανά την ύπαρξη αυτών των ανθρώπων και τη γραφικότητα που πρόσδιναν στα δικά μας πανηγύρια, όταν ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι ζούσαν ειρηνικά σ' αυτό το όμοιρο νησί μας.

ÇİNGENELER

Andreas Evriviades

Yakın geçmişte çingenelerin Türk işgalindeki kuzeyden özgür güneye geçişi konusunda büyük şamaia koptu.

Eski Larnaka'dan hatırladığım kadarıyla çingeneler kasabamızda alışılmış bir fenomendi. Tanıdığımız kadarıyla çoğunluğu müslümandı. Alışkanlıkları itibarıyla kural dışı insanları ve öyle olmaya devam ediyorlar. Kasaba kasaba, köy köy dolaşıyorlar.

G.Pampiniotis'in Yeni Elen Dili sözlüğünde çingeneler için şunlar da yer alıyor: "Çingene bugün başta Avrupa olmak üzere dünyanın dört bir yanında gruplar halinde (göçebe veya yerleşik) yaşayan Kuzey Hindistan kökenli koyu renk derili göçebe bir halktır. Çingeneler sınırsız, özgür hayatın sembolleri varsayılıyor ve kendilerine Rom diyolar. Gerek kıyafetleri gerek konuştukları dil (Roman) eski Hindistan'dan geliyor. Çingenelerin beşiğinin Kuzey Hindistan olduğu kesindir.

Larnaka'da çingeneler bizi özellikle Kontu Azizi (Georgi) (Ay.Georgi) panayırı gibi büyük panayırarda ziyaret ederlerdi. Ay.Georgi Panayırını kasabamızda yılda iki kez gerçekleştiriliyor. Biri Aziz Georgi'nin isim yortusu günü olan 23 Nisanda yer alıyor. Öteki ise Kasım ayında

yapılıyor ve adına tohum panayırını deniliyor, çünkü o dönemde çiftçilerimizin tarlalarını ekmek için ihtiyaç duydukları tohumları bu panayırda alma gereksinimleri vardı. Çingenelerin geldiği Larnaka'nın bir diğer büyük panayır, Haziran ayında kent Belediyesi tarafından düzenlenen

Katakizmo'dur (deniz panayırını). Eski yıllarda Katakizmo panayırını sırasında, panayırda eş zamanda Ay. Georgi Manastır (bugün kilise) etrafında bir de hayvan panayırını düzenleniyordu. Bu artık düzenlenmiyor.

Bu panayırarda bizi ziyaret eden çingeneler, panayır günlerinden kısa süre önce çadırları, arabaları, eşekleri, katırları, keçileri, koyunları, karıları, çocuklarıyla birlikte Larnaka'ya gelir, çadırlarını panayır alanının etrafındaki tarlalara kurarlardı. Başlıca meşgulliyeleri insanların çadırlara geldikleri bakır, mutfak kaplarını kataylamak, şiş, sac, mangal, kasap bıçağı, kehribar, tahta teşbih v.s. yapmaktı. Kadınları beyaz uzun donların üzerine giydikleri renkli köylü kıyafetleriyle kent sokaklarında dolaşıyorlardı. Larnaka'nın dar sokakları ve yollarında dolaşırken sırtlarına astıkları torbaların içine koydukları bebeklerini

de beraberlerinde gezdirir, kocalarının yaptığı çeşitli malzemeleri satmaya çalışırlardı. Çingeneler daha küçük oranda başta keçi, koyun olmak üzere hayvan alışverişiyle de ilgileniyorlardı. Ancak, kadınlarının başlıca meşgulliyeti insanların el falına bakmaktı. Çingene falcı, şans daima vereceği paraya bağlı olan müşteri adayına "Uğur paramı ver, sana şansını söyleyeyim" derdi. Uğur parası o dönemin bir şilini olursa falcı genelde "falın iyi, şansın gül gibi" derdi.

Çingenelerin panayırımıza kendilerine has gelişleri 1955 EOKA mücadelesinin başlamasının ardından hissedilir oranda azaldı ve 1974 olayları ile adamızın kuzey ve güney diye bölünmesinden sonra tamamıyla durdu. Çingenelerin, kuzeydeki topraklardan bölgelerimize son geçişleri bize tekrar bu insanların varlığını ve Kıbrıs Elenleri ile Kıbrıs Türklerinin bu baharız adada birlikte barış içinde yaşadıkları dönemde bizim panayırımıza kazandırdıkları canlılığı hatırlatır.

Scenes from
the film
"Time of the
Gypsies"

Σα ήθελα ν' αγχισω το σημείωμα με τα ανισβαία αναγρήματα παραθέτοντας αποσπάσματα από ένα φυλλάδιο που εκδόθηκε από το «ΚΚΤC Of Cyprus, Department Of Museums and Antiquities»

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΦΑΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ

“ΑΥΤΟΠΗΤΗΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΣΦΑΓΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΕΣ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ

Ημερομηνία 24 Δεκεμβρίου 1963... Συνεχίζονται οι χωρίς οίκτο επιθέσεις των Ε/κ κατά των τούρκων που άρχισαν πριν τρεις μέρες. Ανυπεράσπιστες γυναίκες, γέροι και παιδιά δολοφονούνται χωρίς οίκτο από τους Ε/κ. Υπάρχει ένας αυτοπτηής μάρτυρας που είδε την αλύπητη αιματοχυσία στην οποία προέβησαν οι Ε/κ στην περιοχή Κομμασίλ της Λευκωσίας.

Έξαλλοι Ε/κ εισήλθαν στο σπίτι του επιτρόπου Νιχάτ Ιλχάν, ο οποίος εκείνη την ώρα απουσίαζε στην ΤΟΥΡΔΥΚ όπου υπηρετούσε και σκότωσαν με αγριότητα και αλύπητα τη σύζυγο και τα τρία του παιδιά τα οποία είχαν κρυφτεί στο μπάνιο. Η ενέργεια αυτή αποδεικνύει ξεκάθαρα την Ε/κ βαρβαρότητα.

Και τώρα ας ακούσουμε τον κ. Χασάν Γιουσούφ Γκουντούμ ο οποίος έζησε το δυσάρεστο αυτό γεγονός και κατά τη διάρκεια του οποίου τραυματίστηκε.

Νύκτα της 24ης Δεκεμβρίου 1963. Η σύζυγός μου Φερντέ Χασάν και εγώ επισκεπήσαμε την οικογένεια του Επιτρόπου Νιχάτ Ιλχάν. Μιαί μας ήταν και η γειτόνισσά μας κ. Αϊσέ από το χωριό Μόρα, η κόρη της Ισν και η αδελφή της κ. Αϊσέ ονόματι Νοβιλέρ. Δειπνούσαμε όλοι μαζί. Από την περιοχή Κονλντερε ελεφταν σφαίρες που θύμιζαν βαριά βροχή. Σκεφτήκαμε ότι η τροπέζαρία, όπου καθόμασταν ίσως να μην παρείχε ασφάλεια και τρέξαμε προς το μπάνιο και την τουαλέτα. Εκεί ήμασταν εννέα άτομα. Όλοι μας ήμασταν στο μπάνιο εκτός από τη σύζυγό μου που ήταν στο αποχωρητήριο. Περισμέναμε όλο αγωνία. Η σύζυγος του Επιτρόπου κυρία Ιλχάν βρισκόταν στο μπάνιο και ανέμενε έχοντας στην αγκαλιά της τα τρία της παιδιά Μουράτ, Κουτλή και Χακάν. Ξαφνικά ακούσαμε το θορυβώδες άνοιγμα της πόρτας του μπροστινού δωματίου. Εισήλθαν οι εξοπλισμένοι με αυτόματα όπλα Ε/κ οι οποίοι ερευνοσαν κάθε γωνιά του σπιτιού. Κατά το διάστημα αυτό άκουσα να λένε στα ελληνικά: «Θέλετε διχοτόμηση, λοιπόν;» και άρχισαν να περτούν οι σφαίρες προς το χώρο του μπάνιου. Η κ. Ιλχάν και τα τρία της παιδιά έπεσαν μέσα στη μπανιέρα. Είχαν κτυπηθεί όταν μπήκαν στο χώρο αυτό οι Ε/κ και άδειασαν τα όπλα τους, πάνω τους. Ακούσα τους λυγμούς ενός παιδιού του Ταγματάρχη και μετά λιποθύμησα.

Όταν μετά 2-3 ώρες συνήλθα, είδα ότι η κ. Ιλχάν και τα 3 παιδιά της ήταν νεκρά στη μπανιέρα. Τόσο εγώ όσο και οι λοιποί γείτονες, που ήταν στο χώρο του μπάνιου είχαμε τραυματιστεί βαριά. Τι να είχε γίνει, άραγε, η σύζυγός μου; Μετά θυμήθηκα ότι ήταν στο αποχωρητήριο και έτρεξα εκεί οπότε διαπίστωσα ότι ήταν νεκρή μπροστά στην πόρτα. Είχε δολοφονηθεί αλύπητα.

Από το δρόμο ακουγονταν πυροβολισμοί καθώς και φωνές όπως “Βοήθεια, βοήθεια, δεν υπάρχει κανείς να μας γλιτώσει!”. Είχα φοβηθεί ακόμα. Αν οι Ε/κ επέστρεφαν και διαπίστωναν ότι ζω θα με σκότωναν. Μετά έτρεξα στο υπνοδωμάτιο και κρύφτηκα κάτω από ένα διπλό κρεβάτι

Sizlere "KKTC Of Cyprus, Department Of Museums and Antiquities" tarafından basılıp dağıtılan bir broşürden alıntı yaparak bu bölümdeki karşılıkli gürnhalara baslatmak istiyorum.

KIBRISLI TÜRKLERE KARŞI YAPILAN KATLIAMLARDAN ÖRNEKLER

"RUM TERÖRİSTLER TARAFINDAN KATLEDİLEN BİR TÜRK AİLESİNİN BİR GÖZŞAHIDI TARAFINDAN ANLATILMASI"

Tarih 24 Aralık 1963... Rumların üç gün önce Türklerle karşı başlatıkları saldırı bütün acımasızlığı ile devam ediyor, ve savunmasız kadın, ihtiyar ve çocuklar acımasızca Rumlar tarafından öldürülüyor. Ve şimdi Lefkoşa'nın Kumsal Bölgesi'nde Rumların acımasızca döktüğü kanın bir gözşahidi var...

Binbaşlı Dr Nihat İlhan'ın üç yavrusu ve hanımı arasında Binbaşının kendisi Kıbrıs Türk Kuvvetleri Alayın'da görevde olduğu için saklandıkları banyo odasında acımasızca ve hunharca eye giren çılgın Rumlar tarafından öldürüldüler. Bu Rum barbarlığının en açık örneğidir.

Şimdi de bu acı olayı yaşayıp yaralanan gözşahidi İsay Hasan Yusuf Gudum'u dinleyelim.

"24 Aralık 1963 gecesi, hanımım Feride Husan ve ben Dr Binbaşlı Nihat İlhan'ın ailesini ziyaret ediyorduk. Komşularımız Morak Bayan Ayşe ve kızı İşin ve Burvan Ayşe'nin kızkardeşi Növrer de bizimle idi. Hep beraber oturmuş akşam yemeği yiyorduk. Bu arada Kanlı Dere yönünden gelen kurşunlar ağır bir yağmuru andırıyordu. Oturduğumuz yemek odasının tehlikeli olabileceğini düşünerek banyo odasına ve tuvalete koştuk. Orada dokuz kişiydik. Hepimiz de tuvalette bulunan hanımımın yanında banyo odasına saklandık. Telsiz içinde bekliyorduk. Doktor Binbaşının hanımı Bayan İlhan banyo odasında üç çocuğu Murad, Kutsi ve Hakan'ı kolları ile sarmış bir vaziyette durmaktaydı. Ansızın büyük bir gürültü ile ön odanın açıldığını duyduk. Rumlar içeriye girerek ellerindeki otomatik silahlarla evin her köşesini taramaktaydılar. Bu dakikalar sırasında Rumca olarak şu sesleri duyuyordum, "Taksim istersiniz ha!" ve kurşunlar tekrar banyo odasında uçuşmaya başladı. Bayan İlhan ve üç çocuğu banyonun içine düştüler. Vurulmuşlardı. O sırada banyo odasına giren Rumlar tekrar silahlarını üzerimize boşalttılar. Binbaşının çocuklarından birinin huçlandığını duydum ve tekrar bayıldım.

2 veya üç saat sonra kendime geldiğim zaman Bayan İlhan ve üç çocuğumun banyoda ölü olarak yattığını gördüm. Ben ve banyodaki diğer komşularım hepsi de ağır bir şekilde yaralanmışlardı. Fakat hanımıma ne olmuştu? Sonra tuvalette olduğunu hatırlayarak oraya koştum, kapı eşiginde acımasız bir şekilde öldürülmüştü olarak yatmaktaydı.

Sokakta da kurşun sesleri duyulurken "İmdat, imdat, bizi kurtaracak biri yok mu?" diye sesler duyuyordum. Oldukça korkmuşum. Eğer Rumlar tekrar geri gelirler ve benim hala yaşadığımı ortaya çıkarırlarsa beni ölüreceklardı.

Παρά το ότι είχε περάσει μια ώρα, από μακριά ακούγονταν πυροβολισμοί. Είχε στεγνώσει το στομάχι μου. Βγήκα κάτω από το κρεβάτι και ήπια λίγο νερό. Έβελα στις τσέπες μου λίγη ζάχαρη και πήγα στο μπάνιο, το οποίο είχε εγκαταλειφθεί πριν μία ώρα. Εκεί έδωσα λίγη ζάχαρη στην κ. Αϊσε, την κόρη της και την τραυματισμένη κ. Νοβμπέο.

Στο χώρο αυτό μείναμε μέχρι τις 5 το πρωί. Σκεπτόμουν ότι ποτέ δεν θα ξημερώσει. Όλοι μας ήμασταν τραυματισμένοι και έπρεπε να μεταφερθούμε σε νοσοκομείο. Στο τέλος εγώ και η κ. Νοβμπέο, που μπορούσαμε να περπατήσουμε, βγήκαμε στο δρόμο με την ελπίδα να εξασφαλίσουμε βοήθεια. Προχώρησαμε μέχρι την περιοχή Κοσκλού Τουφλί.

Εκεί συναντηθήκαμε με κάποια άτομα, τα οποία διευθετήσαν τη μεταφορά μας στο νοσοκομείο και την εγχείρησή μας. Όταν συνήλθα είπα στους παρευρισκόμενους ότι στο σπίτι υπάρχουν και άλλοι τραυματίες. Αυτοί έφεραν στο νοσοκομείο την κ. Αϊσε και την κόρη της.

Στο νοσοκομείο παρέμεινα τρεις μέρες. Μετά με μετέφεραν στην Αγκυρα για περαιτέρω θεραπεία, που διήρκεσε 4 μήνες. Ακόμη όμως δεν μου είναι δυνατόν να χρησιμοποιήσω το χέρι μου. Όταν επέστρεψα στην Κύπρο οι Ε/κ με συνέλαβαν στο αεροδρόμιο. Τα όσα σας αφηγήθηκα, τα είπα και στους Ε/κ κατά τη διάρκεια της κρατήσής μου. Μετά μ' άφησαν ελεύθερο.

ΜΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Μεταξύ των Τ/κ διαδίδονται κάποιες φήμες, που σχετίζονται με το παραπάνω θέμα, προκειμένου να δικαιολογήσουν την Τουρκία, της οποίας η επέμβαση στην Κύπρο παρεμποδίστηκε με το ψήφισμα της 4 Μαρτίου 1964. Κατά το παρελθόν και ο Νίκος Σαμψών επανέλαβε τον ίδιο ισχυρισμό. Εγώ όμως άκουσα από μια Ε/κ που γνώρισα στις δικονομικές συναντήσεις του έτους 2000, ότι τη μητέρα και τα παιδιά δολοφόνησαν φανατικοί Ε/κ τους οποίους και γνώριζε.

Η ΣΦΑΓΗ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

«Όσα γεγονότα έλαβαν χώρα εδώ είναι τα πιο τρομερά και εξηρούμαι. Δοξάζω το Θεό που ο τουρκικός στρατός βρίσκεται εδώ και δεν μπορούν να επεκτείνουν στην πλευρά μας την εξουσία τους, γιατί γνωρίζουμε τις προθέσεις τους, που είναι να μας καταπιούν μέσα στο κράτος αυτό. Ως αποτέλεσμα των επεισοδίων του 1963 ο λαός μου κείται σε ομαδικούς τάφους, μετά τα επεισόδια στον Άγιο Βασίλειο. Το σύνολο του πληθυσμού τριών χωριών, από βράδυ των 16 μηνών μέχρι 90άρηδες γέροι, βρίσκεται στους ομαδικούς τάφους του 1974. Έτσι ερμηνεύουν αυτοί το κράτος. Για το λόγο αυτό πολεμήσαμε για χρόνια». [Προσφωνήσεις στα Ηνωμένα Έθνη για την Κύπρο, Ρ. Ρ. Ντενκtaş, σελ.31, παρ.6]

ΣΚΥΛΟΥΡΑ

[Daily Herald, Τρίτη 1 Ιανουαρίου 1964, Μετά Την Τρομοκρατία Μιας Νύκτας, Τρία Δράματα Σ' ένα Σιωπηρό Χωριό, Peter Moorhead, Σιλλούρα, Κύπρος].

"Σ' αυτό το χωριό της ντροπής είναι αόρατο το μίσος μεταξύ των Ε/κ και Τ/κ που αλλοιώνει την εικόνα του αρχαίου αυτού νησιού. Πριν μερικές μέρες σ' αυτό το χωριό που βρίσκεται πάνω στον παραλιακό δρόμο της Κερύνειας και απέχει 13 μίλια από την Λευκωσία, ζούσαν 1000 άτομα. Στη συνέχεια, και μετά από την τρομοκρατία μιας νύκτας, 350 κάτοικοι του χωριού, γυναίκες και παιδιά εξαφανίστηκαν. Ήταν Τούρκοι."

Δaha sonra yatak odasına koşturdum ve çifte bir yatağın altına saklandım.

Bir saat geçmesine rağmen hala daha dışarda uzaktan kursun seslerini duyuyordum. Ağzım kurumuştu, sonra yatağın altından çıkarak biraz su içtim. Sonra da cebime biraz şeker koyarak bir saat öncesinde terkettiğim durumda olan banyo odasına geçtim. Orada Bayan Ayşe' ye, kızına ve hala yaralı olan Bayan Növb'er'e şeker verdim.

Banyo odasında sabahın beşine kadar bekledik. Sabahın hiçbir zaman gelmeyeceğini düşünüyordum. Hepimiz de yaralıydık ve hastahaneye götürülmemiz gerekiyordu. Sonunda, yürüyebildiğimiz için ben ve Bayan Növb'er yardım bulma umuduyla sokağa çıkarak Köşklü Çiftliğ'e kadar yürüdük.

Orada bizi hastahaneye götürüp ameliyat olmamızı sağlayan bazı insanlarla karşılaştık. Şuurumu tekrar kazandığımda oradakilere evde birçok yaralı insan bulunduğumu söyledim onlar da Bayan Ayşe ve kızını oraya getirdiler.

Hastahanedeki üç gün kaldıktan sonra daha iyi muayene için uçakla Ankara'ya götürüldüm. Orada dört ay muayene gördüm fakat hala daha kolumu kullanamıyorum. Kıbrıs'a dönüşümde Rumlar beni hava alanında tutukladılar.

Size yukarıda anlattıklarımı tutukluluğum sırasında Rumlara da anlattım. Daha sonra beni serbest bıraktılar.

BİR DEĞERLENDİRME

Bu konu hakkında Kıbrıslı Türkler arasında dile getirilen bazı dedikodular vardır. Orneğin sırf 4 Mart 1964 kararıyla Kıbrıs'a müdahalesi engellenen Türkiye'ye haklılık kazandırmak için bu katliamın Kıbrıslı Türk fanatikler tarafından yapıldığı iddia edilmektedir. Nitekim geçmişte Nikos Samson da aynı iddiayı ortaya atmıştır. Fakat ben 2000 yılındaki bir iki toplumlu toplantıda bir Rum kızının ağzından banyodaki anne ve çocukların tanıdığı Kıbrıslı Rum fanatikler tarafından öldürüldüklerini söylediyimi duydum.

AYVASIL KATLIAMI

"Buradaki olay en korkuncudur ve söylüyorum: Allaha şükürler olsun ki Türk Ordusu buradadır ve kendi devletliliklerini bize kadar yayamazlar, çünkü bizi bu devlet içerisinde nasıl yutmak istediklerini biliyoruz. 1963 olaylarının bir neticesi olarak benim halkım Ayvasıl olaylarında toplu mezarlarda yatmaktadır. Üç köyün bütün nüfusu - 16 aylık bebeklerden 90'lık ihtiyar insanlara kadar 1974 yılındaki toplu mezarlarda yatmaktadır. Bunların devletten anladıkları da budur. Biz bu yüzden senelerce mücadele ettik. (Kıbrıs Üzerine BM Konuşmaları, R.R. Denktaş, sayfa 31, prg.6)

ŞİLLURA

(Daily Herald, 1 January 1964, Bir Gecelik Terörden Sessiz Bir Köyde Üç Dram, Peter Moorhead, Şillura, Kıbrıs, Salı)

"Bu utanç köyünde bugün Bu güzel adanın görüntüsünü bozan Türkler ve Rumlar arasındaki kinin acık bir görüntüsü var.

Birkaç gün önce Girne kıyı yolu üzerinde bulunan Lefkoşa'dan 13 mil uzaklıkta olan bu köyde 1000 insan yaşıyordu. Sonra bir gecelik terörden sonra 350 köylü, kadın ve çocuk ansızın ortadan kayboldu. Bunlar Türklerdi."

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΦΑΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ Ε/Κ

[Αβρουπά, σελίδα 4, 11 Φεβρ. 2001, Κυριακή, Αλί Οσμάν]

“... επί αγγλοκρατίας και με την κατηγορία ότι συναθροίστηκαν συνελήφθησαν Ε/κ και Μαζωνίτες και με φορτηγά μεταφέρθηκαν στην πλατεία Σαραγίου, όπου, αφού κατέβησαν, αφήθηκαν ελεύθεροι. Οι Αγγλοι, όμως, δεν τους άφησαν εκεί από όπου τους παρέλαβαν. Τους εγκατέλειψαν στις πεδιάδες του Γκιόνελλι... Τους είπαν να πάνε πεζή στο χωριό τους. Την εποχή εκείνη δεν υπήρχαν δρόμοι. Οι ανακρίθοντες προσπάθησαν να μεταβούν στο χωριό τους από την πεδιάδα οπότε, ξαφνικά, παρουσιάζονται έφιπποι που κρατούσαν ξίφη και πιάλες. Ήταν κάτοικοι του Γκιόνελλι, οι οποίοι έφεραν λευκό μανδύα και πράσινα κράνη. Πέθαν των 30 Ε/κ και Μαζωνιτών δολοφονήθηκαν στις πεδιάδες του Γκιόνελλι...”

ΔΙΑΣΩΘΕΙΣ ΛΟΧΑΓΟΣ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ

[Μάιος 11-12, 1964, Cyprus Today]

Ο εκ των αξιωματικών του ελληνικού στρατού Παναγιώτης Ταρσούλης, ο οποίος διασώθηκε από το έγκλημα, που διεπράχθη τη Δευτέρα στην Αιμμόχωστο, δήλωσε στους ανταποκριτές των εφημερίδων ότι παρά το ότι έδειξαν στους Τούρκους τις ταυτότητές τους, αυτοί τους πυροβόλησαν.

Ο λοχαγός Ταρσούλης περιγράφει τη δολοφονία των τριών συναδέλφων του ως εν ψυχρώ διαπραχθείσα. Όπως δήλωσε, κατά τη διάρκεια του επεισοδίου τραυματίστηκε και λιποθύησε με αποτέλεσμα οι Τούρκοι να σχηματίσουν την εντύπωση ότι πέθανε.

Ο λοχαγός Ταρσούλης [38] με δύο σφαιρές στο στήθος και με τραύματα στα πόδια μιλούσε στους δημοσιογράφους από το κρεβάτι του στο νοσοκομείο Λεγκωσίας.

Ο λοχαγός Ταρσούλης δήλωσε ότι ο λοχαγός Καποτάς του πρότεινε να μεταβούν στις αρχαιότητες της Σαλαμίνας με τον ταγματάρχη Ποιλιό. Επειδή όμως δεν είχαν δικό τους αυτοκίνητο, παρακαλέσαν τον κ. Παντελίδη, που τον γνώρισαν το Πάσχα, να τους μεταφέρει αυτός.

Ο Ταρσούλης προσθέτει τα εξής

“Αφού επισκεφθήκαμε τις αρχαιότητες της Σαλαμίνας, κατά την επιστροφή μας στην Αιμμόχωστο συμφωνήσαμε να σταθούμε δίπλα στη θάλασσα, να πιούμε κάτι και να κολυμήσουμε”. Και συνεχίζει

“Αλλάξαμε γνώμη, αλλά δυστυχώς στρίψαμε σε λάθος δρόμο και ξαφνικά βρεθήκαμε σε τουρκική περιοχή. Δεν είχα ξαναπάει στην Αιμμόχωστο, αλλά νομίζω ότι μπήκαμε από την πύλη της θάλασσας.

Κάπου έξι άτομα-τα πέντε έφεραν στολή αστυνομικού- μας σταμάτησαν, μας ζήτησαν τις ταυτότητές μας και μας είπαν να κατεβούμε από το αυτοκίνητο. Κατεβήκαμε και οι 4 και τους δείξαμε τις ταυτότητές μας. Οι Τούρκοι αν και τις ήλεγξαν, μας πυροβόλησαν εν ψυχρώ.

Όταν ρωτήθηκε για το είδος του όπλου που χρησιμοποίησαν οι Ε/κ, απάντησε ότι οι Ε/κ δεν πυροβόλησαν. Στα χέρια του Ποιλιού υπήρχε ένα περιστρόφο και στον Παντελίδη ένα αυτόματο όπλο, αλλά οι άλλοι δύο ήταν άοπλοι. Αυτοί οι δύο άφησαν τον όπλο τους στο αυτοκίνητο και κατέβηκαν από αυτό, για να δείξουν τις ταυτότητές τους.

Κατά την είσοδό τους στην τουρκική περιοχή ουδείς τους έκανε νόημα να σταματήσουν. Όταν τους κάλεσαν να σταματήσουν διεπράχθη το τρομερό έγκλημα.

KIBRISLI RUMLARA KARŞI YAPILAN KATLIAMLARA ÖRNEKLER

(Avrupa, sayfa 4, 11 Şubat 2001, Pazar, Ali Osman)

“... İngiliz döneminde bir araya geldiler diye, kamyonlarla toplanan Rum ve Maronitler, Sarayönü'ne getirildikten ve ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldılar. Ama İngiliz, onları aldığı yere götürüp bırakmaz.

Gönyeli ovalarına bırakır... Köylerine yaya gitmelerini ister. Yol ne arar o günlerde... Sorgulananlar ovalardan köylerine gitmeye çalışırken, aniden atlılar belirir arkaalarında. Kılıçlı ve palalı atlılar... Bir de Gönyeli köylüleri.

Atlılar, beyaz kefenler içerisinde. Başlarında yeşil başlıklar bile vardır.

Ve 30'dan fazla Rum ve Maronit katledilir Gönyeli ovalarında.”

KURTULAN YÜZBAŞI CİNAYET ÖYKÜSÜNÜ ANLATIYOR

(Mayıs 11-12 1964, Cyprus Today)

Yunan Ordusu subaylarından Pazartesi günü Magusa'daki cinayetten kurtulan Panayotis Tarsoulis haber muhabirlerine Türklere kimlik kartlarını göstermelerine rağmen vurulmalarını anlattı.

Yüzbaşı Tarsoulis üç arkadaşının vuruluşunu “soğuk kanlı bir cinayet” olarak nitelendi. Söylediğine göre olay sırasında yaralanıp bayıldığını ve Türklerin de onu öldü diye bırakmalarını belirtti.

Yüzbaşı Tarsoulis (38) göğsünde iki kurşun ve bacağından yaralı olarak Lefkoşa Hastahanesi'nde yatağında gazetecilere konuşuyordu.

Yüzbaşı Tarsoulis, Yüzbaşı Kapotas'ın kendisine binbaşı Poullosla birlikte Salamis harabelerine gitme teklifini yaptığını fakat arabaları olmadığından Easter'de tanıştıkları Mr Pantelides'den kendilerini oraya götürmesini ricaını yaptılarını belirtti.

“Salamis'e gidip harabeleri gezdikten sonra Magusa'ya dönerken deniz kenarında durup birşeyler içmek ve yüzme kararı aldık” diye ilave etti.

Şöyle devam etti: “Fikrimizi değiştirerek maalesef yanlış yola sapmışız ve kendimizi ansızın Türk bölgesinde bulduk. Daha önce Magusa'da bulunmamıştım fakat sanırım içeriye deniz kapısından girdik.

Yaklaşık altı adam – 5'i polis üniformaları giyiyordu bizi durdurarak kimlik kartlarımızı ve arabadan çıkmanızı istedi. Dördümüz de araçtan çıkarak kimlik kartlarımızı uzatık. Türkler onlara baktılar, buna rağmen soğukkanlı bir şekilde üzerimize ateşe başladılar.”

Kendisine Rumların hangi silahları kullandıkları sorulduğunda, Rumların ateş etmediklerini söyledi. Binbaşı Poullos'un elinde bir revolver ve Pantelides'in de otomatik silahı vardı, fakat diğer ikisi ise silahsızdı. Her ikisi de silahlarını arabada terk ederek kimlik kartlarını göstermek üzere dışarıya çıktılar.

Türk Bölgesi'ne girerken kimse durmaları için işaret etmedi. Durmaları istendiği anda feci cinayet işlendi.

Kendilerine silahlarının ateşlendiği iddiası olduğu söylenince, yüzbaşı: “Türkler bizimle ilgili işlerini bitirdikten sonra üzerimize ateş ettiler.”

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΦΑΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ Ε/Κ

APPENDIX 1 (ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΙ ΔΙΚΗ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ Ε/Κ ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΥΣ . Β΄ έκδοση Pancyprian com of Ps And Relatives Of Undeclared Prisoners of War And Missing Persons, 4A. Demetriou Street, Nicosia- Cyprus, page 10]

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΥΤΟΠΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΛΛΗΨΗ ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

Περίληψη της κατάθεσης της Φρόσας Δημητρίου από το Βόνι

Η γυναίκα δηλώνει ότι όταν στις 14.8.1974 άρχισε η δεύτερη φάση της τουρκικής επέμβασης, βρισκόνταν στο σπίτι της με το σύζυγο και τα παιδιά της όπου κατέφυγαν σ' απτό 37 εθνοφρουροί, τους οποίους εφοδίασε με πολιτικά ρούχα. Έκοψε τις στολές τους και έκοψε τον σπλιισμό τους. Εκείνο το βράδυ διανυκτέρευσαν στο σπίτι της και σε άλλα δύο συγγενικά σπίτια που βρίσκονται κοντά στο δικό της.

Οι 35 από τους 37 στρατιώτες έγραψαν τα ονόματά τους σε κατάλογο, ενώ οι άλλοι δύο της τα είπαν προφορικά. Την παρακάλεσαν να δώσει τον κατάλογο στο Διεθνή Ερυθρό Σταυρό και στην είσοδο του σπιτιού ύψωσαν σημαία από λευκό ύφασμα σε ένδειξη παράδοσης.

Το πρωί της 15.8.1974 δύο στρατιώτες εγκατέλειψαν το σπίτι αναζητώντας τρόπο για να διαφύγουν. Είχαν πρόθεση να επιστρέψουν. Μετά από χρονικό διάστημα, η ώρα 9.00 και ενώ οι δύο στρατιώτες ήταν έξω, ένοπλα άτομα που βρίσκονταν έξω από το σπίτι άρχισαν να πυροβολούν. Τους αναγνώρισα. Ο ένας ήταν ο Ασάσης Φαχρή από το Πέρισσιον και ο άλλος ο βοσκός Χαλίλ και ο Σαλαχί από την Επηχώ.

Οι 35 στρατιώτες παραδόθηκαν αμέσως. Οι συλληφθέντες οδηγήθηκαν πεζή προς το χωριό Επηχώ. Μέχρι στιγμής είναι άγνωστη η τύχη τους.

Μαρτυρία του Λάμπη Ηλία από το χωριό Χάρτζια

(το ίδιο φυλλάδιο, σελ.11).

«Την 13.9.1974 οι Τούρκοι συνέλαβαν τους δύο γιους μου, Μιχαήλ (17 χρονών) και Ηλία (19 χρονών). Τους μετέφεραν σε στρατόπεδο κοντά στο χωριό μας. Την ίδια μέρα συναντήθηκα με τον Τ/μ Ναζήμ Αχμέτ [60 ετών]. Ήταν φίλος μου και του ζήτησα να με οδηγήσει στον Τουρκο διοικητή, όπως και έγινε. Την επομένη, 14.9.1974, ο Τουρκικός διοικητής μου επέτρεψε να δω τα παιδιά μου για 10 λεπτά. Τη μεθεπομένη ο διοικητής μου επέτρεψε και πάλι να τα συναντήσω. Τη φορά αυτή ήταν μαζί μου και η σύζυγός μου. Τους γιους μας μπορούσαμε και τους είδαμε μερικές φορές ακοιμή στο τουρκικό στρατόπεδο, όπου κρατούνταν.

Γύρω στις 14.00 της 16.9. 1974 ήλθε στο χωριό μας μια ομάδα από το Διεθνή Ερυθρό Σταυρό. Μίλησα στα μέλη της για τη σύλληψη των παιδιών μου και τους οδήγησα στο τουρκικό στρατόπεδο. Δυστυχώς ο διοικητής του τουρκικού στρατού αρνήθηκε ότι εκεί κρατούνταν αιχμάλωτοι πολέμου και δεν επέτρεψε στον Ερυθρό Σταυρό να κάνει ανακρίσεις.

Από τότε δεν γνωρίζω τίποτε για την τύχη των παιδιών μου.»

KIBRISLI RUMLARA KARSI YAPILAN KATLIAMLARA ÖRNEKLER

APPENDIX 1 (KAYIPLAR, "KAYIP" KIBRISLI RUMLARIN DAVASI, İkinci baskı, Pancyprian Comité of Parents And Relatives Of Undeclared Prisoners of War And Missing Persons, 4A. Demetriou Street, Nicosia-Cyprus, Page 10)

GÖZ SAHİDİNİN HALA DAHA KAYIP OLAN KİŞİLERİN TÜRK ASKERLERİNİ TARAFINDAN TUTUKLANMASI ÜZERİNE GLAYLAR SONRASINDA ANLATTIKLARI

Voni Köyünden Froso Demetrio'nun verdiği şahadetnamenin özeti:

Kadın vurgulamaktadır ki 14.8.1974'de Türk İstilasının kuzey bölümü başladığında, kocası ve çocukları evdeyken, Millî Muhafız Ordusu'ndan 37 asker evine sığınmıştı. Onları sivri elbiseler tedarik ederek askeri üniformalarını yakmış ve silahlarını saklamıştı. O gece evinde ve yakındaki akrabalarına ait iki evde kalmışlardı. O gece 37 askerin 35'i kataloglar içerisine isimlerini yazarken diğer geriye kalan ikisi de ona isimlerini vermişlerdi. Bu liste onun için hazırlanmış ve Uluslararası Kızılhaç örgütüne vermesi rica edilmişti. Aynı zamanda evlerin kapılarına beyaz kumaş asılarak teslim olduklarını belirtmek istemişlerdi.

Sabableyin, 15.8.1974 askerlerin ikisi evi terk ederek kaçmak için yol aramaya çıktı esasında geriye döneceklerdi. Bir müddet sonra saat 9:00'da, iki asker dışardayken, silahlı adamlar evin önünde belirerek ateş etmeye başladılar. Onları tammıştı. Bir tanesi Beyköylü Assasis Fahri ve diğerleri de Çoban Halil'le Epihofu Salahiydi. 35 asker hemen teslim oldu. Tutuklananların üzümlü yaya olarak Epiho köyüne doğru götürüldü. Şimdiye kadar da başlarına ne geldiği konusunda hiç haber alınmadı.

Hartça Köyünden Lambis Elia tarafından verilen şahadet(Aynı kitapçık, s.11)

"13.9.1974 tarihinde Türkler iki oğlumu tutukladılar, Mihail 17 ve Elia 19 yaşlarındaydı, onları köyümüzün yanındaki kampa götürdüler. Aynı gün Kıbrıslı Türk Nazım Ahmet (Yaşı 60) ile karşılaştım, Kendisi arkadaşımı ve kendisine beni Türk komutana götürmesini istedim. Beni ona götürdü bir sonraki gün, 14.9.74 tarihinde, Türk Komutan bana oğlularımı görmek için 10 dakika izin verdi. Daha sonraki gün, 15.9.1974 tarihinde komutan bana onları tekrar görmeme izin verdi ve o sırada karımla beraberdim. Onları birkaç defa daha tutuklu buldukları Türk Kampında görebildik.

16.9.1974'de yaklaşık saat 14.00 civarında Bir grup enternasyonal Kızıl Haç görevlisi köyümüze geldi. Onlara oğlularımın tutuklanması hakkında konuştum ve onları Türk kampının bulunduğu yere götürdüm. Maalesef, ancak, Türk Ordu Komutanı orada savaş esiri tutmakta olduğunu reddetti ve Kızıl Haç'ın tahkikat yapmasına da izin vermedi.

O günden sonra, oğlularımın akabeti hakkında hiçbir şey ortaya çıkmadı."

Μαρτυρία του Κώστα Ανδρέου από το χωριό Άσσια.

πατέρα του αγνοούμενου Ανδρέα Κασάπη
[Ίδια φυλλάδια, σελ.11]

Δηλώνει: την 20 Αυγούστου 1974, ενώ βρισκόταν στο σπίτι του στην Άσσια με τους δυο γιους του, που είναι αγνοούμενοι, τις κόρες του, τη σύζυγό του και το γαμπρό του Λεόντιο Λεοντίου ήρθαν οι Τ/κ από το χωριό Αφάνεια, Τσεμαλί Μπαττί και ο γιος του Ασή και με τη βία των όπλων τους, συνέλαβαν το γιο του και το γαμπρό του. Τους υποχρέωσαν να επιβιβαστούν στο τρακτέρ και τους οδήγησαν σε άγνωστη κατεύθυνση. Δηλώνει ότι ο γιος του ήταν φοιτητής στην Αμερική και είχε την υπηκοότητα της. Το όνομα του γιου του συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση φοιτητών, που έδωσε η τουρκική πλευρά στην κυβέρνηση στις 8.11.1974 για να αφεθούν ελεύθεροι (σφ.61)

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ Ε/Κ

(Από το βιβλίο «Παράς και Στρατηγός» του Εμμή Τουσαλί. Σελ 184-185-186).

«Ο στρατηγός ζήτησε πληροφορίες για τους αιχμαλώτους από τον υπολογιστή του. Στην αρχή του δόθηκαν οι πληροφορίες που αφορούσαν το νεαρό αλεξιαποτιστή. Ενώ κατευθύνονταν προς το ύψωμα Σαχινλέο είχαν μαζί τους 12 αιχμαλώτους που είχαν ελληνικά διαβατήρια. Ενώ άρχισαν να αναορίζονται στο ύψωμα, είδαν ότι μια γυναίκα έτρεχε προς την πλευρά τους. Ο νεαρός αλεξιαποτιστής θυμόταν ότι φώναζε « δεν θα δολοφονηθούν». Μετά από λίγο επέστρεψε ο Ισμαήλ κρατώντας το βαμμένο στο αίμα μαχαίρι των λοκατζήδων. Δεν άντεξε και τον έφτυσε στο πρόσωπο.

Εγκαταστάθηκαν σ' ένα σπίτι. Ήταν κατοικημένο. Περισσότερο τον άρεσαν τα μπουκάλια ποτού. Για να ξεχάσει το συμβάν κέρασε στους αιχμαλώτους του ουμπάνια. Οι αιχμαλώτοι του είπαν: «Δεν πίνουμε. Το δικαιούστε». Ενώ σήκωνε το ποτήρι λέγοντας «στην υγεία σας» είδε ότι οι αιχμαλώτοι άνοιξαν την πόρτα και τράπηκαν σε φυγή με κατεύθυνση τη θάλασσα. Και στη θάλασσα ητήθησαν οι αιχμαλώτοι και μετά από μερικά μίλια επέστρεψαν. Προχωρούσαν προς το Βασίλη [θα πρέπει να είναι Βατούλη, U.I.], Αυτοί [θα πρέπει να είναι Λύση, U.Π] και Κοντέα. Θυμόταν ότι ήταν κοντά στο Πασακάλι [θα πρέπει να είναι το Παράκι, U.Π]. Πρόσεξε ότι κάποιος θάμνος κινείται. Το δάκτυλό του πήρε στη σκανδάλη. Μόλις θα την άγγιζε, είδε στο θάμνο το χέρι ενός παιδιού. Πήδηξε και έπιασε δυο παιδιά 4 και 7 ετών. Τη στιγμή εκείνη γι' αυτόν δεν είχε σημασία ο πόλεμος. Συνεχώς τους έλεγε να μην φοβούνται και τα χάιδευε. Έβγαλε ένα επίδεσμο και σκούπισε τα δάκρυα των παιδιών. Καθάρισε τις μύτες τους, τους έδωσε νερό. Το μικρότερο το έβαλε στους ώμους του. Το παιδί άρχισε ήδη να γελά. Στο πρόσωπο του μεγάλου ο φόβος παραμένει. Το κρατούσε από το χέρι και έτσι, με το ένα παιδί στον ώμο και το άλλο στο χέρι, προχωρούσαν. Το χάσμα μεταξύ πολέμου και ειρήνης παραβίαζε όλες τις αξίες. Όταν ο ήλιος έφθασε στην κορυφή, καθίσαν στον ίσκιο ενός δένδρου. Αντιλήφθηκε το τι σημαίνει πείνα για τα παιδιά. Αισθάνθηκε κάτι να τον εγκαταλείπει όταν έβλεπε τα 4 χέρια των παιδιών να μπαινοβγαίνουν στο κομμάτι της κονασέρβας. Με τις μερικές σταγόνες νερού που απέμεινε στο παγοθήκη του έπλυσε τα χέρια και τα στόματα των παιδιών. Άρχισαν και πάλι να προχωρούν. Το αγόρι τραβούσε την ποδιά της αδελφής του που ήταν μεγαλύτερη, λέγοντας ότι θέλει να καθίσει στους ώμους του. Τούρκου. Πήρε το παιδί και πάλι στους ώμους του. Σκέφθηκε ότι τα παιδιά δεν δίνουν σημασία στον πόλεμο, αφήσουν το θάνατο.

Είδε από μακριά τον Σατίρ Ρετζέπ. Συνόδευε πολίτες αιχμαλώτους. Το κορίτσι έφυγε από τα χέρια του, το αγόρι «τέταξε» από τον ώμο του και τρέχοντας προς τους αιχμαλώτους φώναζαν «Μάμα, μάμα».

Assia köyünden Costas Andreu'nun verdiği şahadet, kendisi kayıp Andreas Kassapis'in babasıdır.

(Aynı broşür sayfa:11)

Diyor ki: 20 Ağustos 1974'de 13.30 sularında Assia'da şu anda ikisi de kayıp olan oğlu, kızları, karısı ve güveyi Leondios Leondiou ile evindeyken, Afanya Köyünden Kıbrıslı Türk Cemali Batti ve oğlu Aslı eve geldiler ve ellerindeki silahlarla oğlunu ve güveysini tutukladılar. Onları traktöre binmeye mecbur ettiler ve bilinmeyen bir yöne götürdüler. Oğlunun Amerika'da öğrenci olduğunu ve vatandaş olduğunu vurgulamaktadır. Oğlunun ismi Türk tarafının hükümetine 8.11.1974 tarihinde onu serbest bırakmak amacıyla verdiği öğrencilerin listesinde geçmektedir (No. 61).

ESİR ALINAN KIBRISLI RUMLAR

(Paşa ve General adlı kitaptan, Erbil Tuşalp, sayfa: 184-185-186)

"Ölü general tutsaklara ilişkin ayrıntılı bilgi istedi bilgisayarından. Önce genç paraşütçünün notları döküldü önüne.

Şahinler Tepesi'ne doğru giderlerken yanlarında Yunan pasaportlu on iki tutsakları vardı. Tepeye tırmanmaya başladıklarında bir kadının kendilerine doğru koştuğunu gördüler. "Öldürülmeyecek" diye bağırarak anonsiyordu genç paraşütçü. Biraz sonra, kanlı komando bıçağıyla geri dönen İsmail'in, dayanamayıp yüzüne tükürdü.

Bir eve yerleştiler. Yaşanılan bir evdi. En çok içki şişelerine sevindi. Yoldaki olayı unutturmak için, tutsaklarına şampanya sundu. "Biz içmeyiz, sizin hakkınız" dedi tutsaklar. Sağlığınıza diye kadehi kaldırırken, birden açılan kapıdan kaçan tutsakların denize doğru koştuğunu gördü. Denize de yenilen tutsaklar, birkaç kulaç atıp geri dönmüşlerdi.

Vasili (Vadili olmalı, U.I.), Liçi (Lisi olmalı, U.I.) ve kondeya (Kondeya olmalı, U.I.) yönünde gidiyorlardı. Paşakale (Paşaköy olmalı, U.I.) civarında olduklarını anımsıyordu. Bir çalının kıpırtısı ilişti gözüne. Eli tetiğe gitti. Tam dokunacaktır, çalının arasında bir çocuk eli gördü, atladığı gibi biri dört, öteki yedi yaşında iki çocuğu yakalayıp çıkardı. Savaş o anda birden anlamsızlaştı gözünde. Durmadan korkmayın diyor, çocukları oksayıp seviyordu. Bir sargı bezi açtı. Gözyaşları çamurunu sildi yüzlerinden çocukların. Burunlarını temizledi. Su verdi onlara. Küçükünü bir kaldırığa omuzlarına oturttu. Küçük gülmeye başlamıştı bile. Büyüğünün gözlerindeki korku olduğu gibi duruyordu, efinden tuttu. Biri omzunda, biri elinde birlikte yürümeye başladılar. Savaşla barış arasındaki uçurum, tüm değerlerini zorluyordu. Güneş tam tepelerine yükseldiğinde, bir ağacın gölgesine oturdular. Çocuklar için açılmış ne anlama geldiğini gözleriyle gördü. Dört küçük elin konserve kutusuna girip çıkışlarını izlerken içinden bir şeylerin koştüğünü duyumsadı.

Matarasında kalan birkaç yudumluk suyla ellerini, ağızlarını yıkadı çocukların. Yeniden yürümeye başladılar. Oğlan ablasının eteğini çektiyordu Türko'nun omuzlarına oturmak istediğini söylerken. Oğlanı yine omzuna aldı. Çocukların savaşa aldırmaçlıklarını, ölümlü umursamazlıklarını düşündü. Satir Recep'i gördü uzaklardan. Sivil tutsakları önüne katmış gidiyordu. Kız efinden kurtuldu, oğlan omzundan uçtu birden, gelenlere doğru, "mama, mama" diye koşmaya başladılar.

Benim konuşum çoçukluğa bürzeli ve yavaş bir konuş. Kıbrıs'ta tozlu kamplarında geçti. Şişli kık ve Hisar ya da Kralık kampının ve Akagan toplamlarını arasında yoksunluk - bu sancı olarak. Bu insan olarak olup bitenlerin kasımın ve ekiminde kendimi nasıl tarif edeceğim. Olup bitene parçalanmışlık, kasıplar, örnekler, yokalmalar, dallar, saçlar okuyumamı çamkır, kendi doğduğu topraklarda kasabasında, koyunda bir tek bakış bile içinde atılmış bir görüp, Kıbrıs'ın yaşadığı bu ülkede bir şeyin varlık anlamı, şekli ve diline yeni anlam nasıl açıklanabilir. Cehaletim değilim, olup bitenleri hiç duymadım. Ve zaman acılığıyla bahaneler, saçmalıklar bütün boyutlarıyla artık varlığımızda olup biteni ve yavaş görülmekte. Her toplum arasında sıkı sıkıya birleşmiş birlik. Kıbrıs'ta yaşayan bir tek parçalanmış birliğe bakılmamda, birarada bulun ve karşılıklı olarak ötekini tanımlamaya her farklılığında ona tecrübe ile kendi toplumu siyasal, kültürel parçalanmışlıkla karşı karşıya olduğunu görüyorum. İnsan hiçbir iki tarafı seven pasyonları - mehtaplı gülmeye bu öğütün askada birbirine öznen kadehlerin kendi n. İçerisinde kates ve kate bir rekabet ortamı gibi görülmüyor. Ne demek ki iki toplumun kültürel gelenek ve kökenleri - bu yıllarda birbirini bekleyen ve zenginleştirilen bir dünyaya sahne. Fakat ama birbirini zenginleştirme güçlüğü ve çabaları arasında toplumların dayanışmını.

Amma gerekken bu özellikler neden iki toplumun birbirine bakışını sakallı yapıyor? Çünkü bu soruya yanıtlanacak ya da Marksizma

ekonomi - politika, bir başka deyişle kapitalizmin, sermayenin politika yasaları ve on sonunda emperyalizm teorileriyle karşılık verileceği biliyorum. Ancak böylece denebilir. Tamam da açıklama söylemek gerek ki günümüzde gerek ulusal olsun gerek ülke veya toplumlar arasında oluşan artık hiçbir sosyal ilişkilerin tek başına sorunuyla çözümlenemiyor.

Ortak yaşamımızda çözümün iki toplum arasında kökleri toprağa dayanan uzlaşmaz farklılıkların olduğu bizlere, tarih olarak kültürün tozdan ve gazete sayımlarından beşleştirmesi bu yekine fazla bucağı ve dekoran çizimlerini peşin kendisi mi? Düşünüyorum da asil peşin ekonoimik, siyasal, kültürel soycağından oluşan perdelem arkasında ki.

Önemli olan, iki toplum arasında birbirini soycağından ideolojilerin, çabalarının çözüm anlamının, kendi elleriyle yüzerine takılan bir kate markaların birarada atabilmek. Ashında yaşamı ideolojiler çabaları, üretilen çocukların, kendilerinin ve çabalarının tek başına, huzur ve mazuluk içinde yaşadığını görmek olan Kıbrıs insanının birbirleriyle pek çok ulusal sorunları yoktur. Olup bitenler sivası ideolojilerin en az çevreleri arasında konumlanıyor. Kimse mi bu ülke insanlarının, çocukların geleceği ve yavaş yavaş kültür dinamiğiyle ilgili yoktur.

Düşünüyorum da önce bir Kıbrıs'lı insan, sonra bir sanatçı olarak iki toplum insanlarında yaratılan kültürel yazınları yazmak yolunda bir şeyin mümkün mü var.

Markelerin indirip birarada olduğu gibi gününümü - ölümden, 26 Temmuz - 1 Augustus tarihinde Unesco'nun girişimleriyle Gulland adasında iki toplumun bir dizi sanatçı çabalarını yaptık. Bir kez daha görünüşünde ki sanatçılar olarak hem geçmiş yaradılan sanatçı hem de Kıbrıs'ta ortak yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var. Fakat mümkün insanlar olabilecek halle Andrea,

Karayan ve aynı insanın toplumunaki dayanışmı. Niki Maragou'nun kenderinin sosyalite içinde yaşamı da umutla ilgili. Koulis Theodorou'nun ortak birarada yaşamın birer birer serikları, Andrea, Christodoulos, Penelope, Philomena, Christos Zanos, George Molekas, Pambos, Christos, Alina Danzi, Pappi Avrami gibi meslektaşlarımızla Kıbrıs'ın huzurlu ve barışa susansız Ladinin yaşayabileceği. Omurgası, ve herşeyi karın insanlarımızın birarada yaşamı umutlarını tazelenerek. Sorunlarımızın önce iki toplum insanlarının ne ile ne de son bir araya gelebileceği. Düşünüyorum da ilde yaşayan gelmekte toplumları kimlikler arasında bu kültürün yazınları için sine şentler çok acık görülmüyor mu? Acaba birarada yaşamın kaçatılır, birarada kaçatılır kimdir?

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yazınlar ve sanatçılar arasında birarada yaşamın neden yaratılması gerektiği konusunda çizimlerin tıfırı konusunda yaratılacağına emin ve yer var.

Yahiz yasaları
anlaşılabilir değil.
dünyeye yepsiındaki
değeriyle ve buna
gerçekten istemekle
standır.

Bo gün, yeni bir kaç
nın hırsını kapısında
sarı oluşturdığı Avrupa
Birliği bu kavramları iki
yazıya özet: Fransız
Devletleri ile
hijimiyetini ve bu yaşam
sıcınade dönüştürmüş
halkları bulmuşlar.

Thüringya ile Yunanistan
yüzye, kıtık kıtık
sıcınheric bir kütüphane
savacı yasadılar ama
zamanın büyük davet
adamları kütük ve
Venizelos koması halkları
savacı sonrası
yakınlaşmayı
başarınları için "Yurtta
Barış, Dünyada Barış"
mottoları ve bunları
savacıları.

Türk ve Yunan Ulusal
patrikaları ile beraber bu
günlerden aynı sınırları
veriyorlar.

Uzben Marmara
değeriyle sonra olsa bile
bu seviyedir.

Sınırların çevresi a. amagan
sığı zeytin fidanları
bizim sınırlarımıza ve
yeterli.

Yoksa Kıbrıs'ta da bir
depremin olduğu ke. Hımski
ve Now York sınırları her iki
konu için yeterlidir.
dönüşürsün? Dünya ne kadar
zaman bizi her bir kişi
mekin? "Dünyaya devam
etmeye."

Geçmişte yaşadığımız
sınırları kapatma. Ezer.
yazın aklar ve yazınları
bizim önümüzde olacak her şeyi
çözümde üretmiş olsak belki o
zaman biz de "güzel günler"

ULUSÇULUK, ETNİSİTE VE ÇATIŞMALAR KONULU ULUSLARARASI SEMİNERE KATILIM NETİCESİ HAZIRLANAN RAPOR, Derry/Londonderry Northern Ireland

20-25 Mayıs 2001 tarihleri arasında INCORE tarafından düzenlenen konferansa katılmamızda insiyarlı üstlenen British Council'e katılan iki taraflı ve iki toplumlu hareketin temsilcileri olarak teşekkür ederiz.

Program organizasyonu açısından profesyoneller ve mükemmel hazırlanmış Komünistler ve değişik konulardaki uzmanlar tüm katılımcılara yarar sağlamakla kalmadı, onları tartıştı ve motive ederek kendi düşüncelerine ve tecrübelerine de aktarmalarını sağladı. Tartışma soru sorma ve küçük grup tartışma çalışmaları için belirli zaman çok iyi ayrılmıştı. Geniş olan yerlerde öğrenme sürecine teknoloji de katkı ve bu yönde azami yarar sağlandı.

Farklı çatışma bölgelerinden ve çeşitli deneyimlerden pratisyenler ve akademisyenlerle araladığımız kurma ve işbirliği imkanlarına fırsatımız oldu. Yerel olaylar ve kavramlar üzerindeki tartışmalarımız sınırlı ortamda ve yemek masalarında geçiyorlarmışa kadar devam etti.

Kuzey İrlanda ve Güney Afrika olayları derinleşme ele alındı ve tartışıldı. Böylelikle bizim olayımızla ilgili benzerlik ile farklılıklar ve hareket tarzlarını kavramamız sağlandı. En dikkat çekici unsur her iki taraftaki bireyleri yaratan geçmiş olayların hatırlanmaya devam etmesiydi. Londonderry ve Belfast'ta çatışma kurbanlarının resmedildiği bir aydınlatma anıtlığı ve olay tarihlerinin gün be gün benzerliği duvar resimlerini ve anıtlarını görmek çok etkileyici idi. Çıktı dokümantasyonu ile donatılmış zarfı bir laboratuvar söz konusuydu.

Her iki olayda yani Kuzey İrlanda ve Güney Afrika olaylarında karşılaştığımız en kritik unsurlardan biri Barış karşıtlığı. Adıçin içinde edilmesiydi. Her iki ülkede de ciddi insanlık suçları işleyenler genel olarak yasayla hemen serbest bırakılmış ve normal günlük hayatlarına geri dönmüşlerdi. Kurbanların aileleri ve yakınları gelecek ve Barış adına böyle bir sistem benimsememizin kaçınılmaz olduğu konusunda ikna edilmişlerdi. Yani çatışmanın bu salbasında tüm çabaları barışın kendi fikri ve beklentilerini ifade etmekte, barış sürecinde etkin temsil sağlanmış ve imalına Barış sürecine kendilerinin de katkı koyduğu duygusu hissettirilmişti.

Bir kriz bölgesine yönelik olarak dış güçlerin analizi ve ortak bir politika belirlemeleri çok önemli rol oynamaktadır. Çözüm nokteleyen kriterlerin seçimi Güney Afrika ve Irak'ta çatışmalarında olduğu gibi yerel ayasellerin ve her seviyeden kemuya yaklaşımları edileyerek yapılmış olmaktadır. Ulusal ve uluslararası medyama önemli zaman kısımlarına erişim ve basın saptanmış politikalar çerçevesinde hareketler gerçekleştirilmiştir.

İrlanda Barış Sürecinde kullanılan yöntemler şunlardır:

- 1) Öğardığımızı tabii katıldığı bir yönüne sekti.
- 2) Azınlık hakları.
- 3) Yönetimin paylaşımı.
- 4) Ekonomik zenginlikten adaletli dağılımı.
- 5) İnsanları en düşük seviyede sürece dahil ederek dışarıya yaklaşımların bertaraf edilmesi.
- 6) Mahkumların erken zamanda salıverilmesi.
- 7) Polis kuvvetlerinin oturmaunda yeni bir çerçeveye girilmesi ve güvenliği sağlamada gerçek kesimlerden grupların aktif rol üstlenmesi.
- 8) Paramilitar grupların silah bırakması ve genel anlamda silahsızlandırılması.

Ateşkes barışın devamını teminat altına almak üzere Avrupa Birliği 20 milyar dolarlık bir fonu bölgeye aktardı. Bu fon özellikle müzakere süreçlerinin kolaylaştırılması ve kolaylaştırılmasında önemli rol oynadı. Tarafların yani İngiltere ve İrlanda'nın her ikisinin de Avrupa Birliği üyesi olmaları, karşıt kamplarda bulunmaları, güvenliği ihtiyacı ve yasal düzenlemeler ortak olduğundan büyük avantaj sağladı.

İkinci aynı zamanda BBC Derry Studiosundaki canlı bir radyo programına konuk olduk ve Kıbrıs sorunuyla alakalı olarak yarın saat süresince soruların sorularını cevapladık. Programcı kendi habesi ile Kıbrıs sorunu hakkında fazla bilgi olmamasına ve dolayısıyla de dikkatli sorular soranamasına rağmen sorularını gayet net biçimde yanıtladık ve en azından Kıbrıs'taki anlaşmazlığın belirli boyutları hakkında Kuzey İrlandalı dinleyenleri haberdar ettik.

SONUÇLAR

Bizler Kıbrıs'ta yerel siyasi mekanizmaların olumsuz karar alma sürecini ve dış güçlerin arzuladıkları müdahalelerini engelleyecek koordineli

çalışabilecek ayıl topluluğu faaliyetleri ve sivil hedeflerini yakınız. Mükemmel amaçlar bizim karşıtlığı kabul etmeye ve özünü konularına arak bakılmaktadır. Dolayısıyla özgül toplumcular bu konularda çok daha etkin saba çalışması yapmamız gerekmektedir. Gerçekleri Teslati ve Ulaştırma Komiteleri etkin biçimde çalıştırılmaları karşılıklı diyaloga ve diyalog ortamına gelişmesini teşvik etmeliyiz. Farklı gruplar ve Türkerler geçmişteki acı deneyimleri hatırlayarak ama artık aileleri tartışılmaya birlikte yaşamaya öğrenmeliyiz.

Kıbrıs sorunu durumunda yine Kıbrıs Barış Harekati'ne giderek binlerce insanın emekleriyle bilindik Kıbrıs uygulamaya koyulmuş mu koyulmuş mu diye tartıştığımız "Green Yaratıcı Önemler" in pratikte nasıl uygulandığını sordu. Barış bölgeye çok sayıda yatırım ve çeşitlilik

Yeni bir gelecek için...

kazandırmış. Yeni oteller, işyerleri, evler yoğun biçimde inşa edilmişlerdir.

İşsizlik bizi gelecekte başlatmış Katolikler ve Protestanlar aynı işyerlerini paylaşarak birbirlerini daha yakinece tanıma ve anlaşma dönemini görmüşlerdi. Üstüne ciddi bir arazi gözetimi ve ekonomik rahatsızlık paydaşını barışın çabası ve gidiş yönü olan diğer çabaların katılımından yapmış büyük başarıları. Ancak önemli bir engel dikilmiştir. Çünkü Taka solumun habesiyle çalışmaların yoğun olduğu dönemler tamamen kapalı tutuldu. Bu kapı "Green Yaratıcı Önemler" ve "Green Önemler" ile birlikte sabah erken saatlerinde açıldı. Saat 9'a kadar açık tutulmaya ve insanlarla Katolik-Protestan bölgeleri arasındaki gurbetlik yavaşlarına imkan tanınmaya başlanmıştır.

Teparlamak gerekirse çalışmaların çoğunluğunda sivil sivil hayatı bir rol oynamaktadır. Paylaştığımız tecrübeler ve Kuzey İrlanda ile Güney Afrika'daki sivil örgütlerin deneyimleri bizim de bir ortaklık birliktir. Yeni iki toplumlu projeler üretilebilir. Çözümün kapanağatı varmaz. Sebep olmuştur. Önümüzde yeni ortaklar vardır.

Harleyen güçlerde Barış yönetici mücadelelerini artarak ve daha organize bir biçimde devam edecektir. Barış Kıbrıs'ta da haklıdır.

Συναντήσεις Νέων για την Ειρήνη

Αποκτήστε (τουλάχιστον) ένα φίλο /μια φίλη

Ιστορικό του YEP

GENÇLİK BARIŞ İÇİN BİRARADA

(En az) Bir arkadaş edin projesi

YEP'in zemin ve tarihçesi

Η πρώτη φάση: Τα εργαστήρια του 1997

Το πρόγραμμα Youth Encounters for Peace (YEP) ξεκίνησε τον Ιούλιο του 1997. Η αρχική ιδέα ήταν να φέρει μαζί νέους και νέες από τις δύο κερκίτες κοινότητες της Κύπρου σε μια προσθαβεια δημιουργίας εμπιστοσύνης στη θέση της κατάρτισης γνωριμιών με τον "άλλο" στη θέση της γνώσης, ελπίδες στη θέση της απώγνωσης. Διοργανώθηκαν τρία εργαστήρια στο Λέδρα Παλάς τον Ιούλιο, τον Οκτώβριο και το Δεκέμβριο του 1997 και συμμετείχαν συνολικά 150 έφηβοι νέοι. Μερικές από τις μονοήμερες ειδικότητες που συμμετείχαν οργάνωσαν σε ένα ταξίδι δύο τμήμα του δικολογικού περιοδικού ΧΑΤΕ.

Το όνομα YEP επιλέχθηκε από αυτούς που συμμετείχαν και οι πρώτες τρεις ομάδες ονομάστηκαν σφαιρικά YEP 1, YEP 2 και YEP 3. Εργασιές για να προσεγγίσουν ομάδες, αλλά η αταξοδότηση των συναντήσεων που οργανώθηκαν από το 1997 δεν μας επέτρεψε να συνεχίσουμε τον.

Η δεύτερη φάση: Η ηλεκτρονική μορφή του YEP το 1998

2000

Παρά το ότι το μέλη του YEP δεν μπορούσαν να συναντηθούν απευθείας να επικοινωνούν μέσω του e-mail.

İlk evre: 1997 grupları

Gençlik Barış için Birarada (Youth Encounters for Peace) projesi Temmuz 1997'de başladı. Ana fikir Kıbrıs'ta varolan iki temel toplumun gençliğini biraraya getirecek şekilde güven, şüphesizlik yerine "diğer toplum"un bilincini umutsuzluk yerine umudu yaratmaktır. Temmuz, Ekim ve Aralık 1997 tarihlerinde Ledra Palace'da her biri iki gün süren kızilerin bilgi ve görüşlerini paylaşarak konular üzerinde tanışma ve pratik uygulamada buldukları üç grup oluşturuldu. Toplam 150 genç bu gruplarda yer aldı. Katılımcıların bekersersiz deneyimlerini bir kısımlı iki toplumu bir dergi olan Hade'nin ilk iki sayısında yayımlandı.

YEP adı katılımcıların bizzat kendileri tarafından seçilmiştir ve buna göre ilk üç grup YEP 1, YEP 2 ve YEP 3 olarak isimlendirilmiştir. Yeni grupların da oluşturulması için planlar yapılmaktaydı ancak Aralık 1997'de Ledra Palace'taki görüşmeler adına başlayan yavaş, o süreç içerisinde devam etmemize izin vermedi.

Από τις εκδόσεις του 1991 έως και σήμερα έχει διευκολυνθεί να συμμετάσχουν, υποστηρικτώντας τη νέα τεχνολογία. Έτσι διηύθυναν την εκδόσή του, του έτους κομμάτι τους τους, δεν επιθυμούν την επικοινωνία με την άλλη πλευρά. Οι υφιστάμενοι έχουν εντυπωσιαστεί από τις δραστηριότητες που διεξάγονται με σκοπό την εκπαίδευση των νέων κοινότητας που θέλουν να επικοινωνήσουν με τις άλλες κοινότητες με την ηλικία, τα ενδιαφέροντα και. Η δραστηριότητα κομμάτι επικοινωνίας είναι την επικοινωνία με την κοινότητα από 300 νέους να επικοινωνήσουν χωρίς να αποτύχουν στην άλλη πλευρά. Σ' αυτό ελάττωσε με τα ίδια που είναι προς Κίβρις. Μετά από αυτό όλα τα προγράμματα να πραγματοποιηθούν από 3 χρόνια και πολλά καταφέρνει να επικοινωνήσουν με όλη τους δραστηριότητα.

Πάν' όλα αυτά είναι οι δραστηριότητες που είναι στη δημοσιότητα της ομάδας του YEP 4 με την ομάδα του κοινότητας. Η ομάδα αυτή θα συνεχίσει από εκεί που σταμάτησε το YEP 3 το Σεπτέμβριο του 1997.

Η τρίτη φάση, Σεπτέμβριος 2000 μέχρι σήμερα

Το YEP 4 πραγματοποιήθηκε πάλι στις 2 και 3 Σεπτέμβριο 2000 ή ένα σπίτι στη νήσο Λίβια στο γαλάζιο Πόλι. Φωτογραφίες και επικοινωνίες είναι συμμετέχοντες βρίσκονται στο <http://www.peace-cyprus.org/Cyprus/yep4photo1.html>. Όσο συμμετέχοντες στο YEP 4 καθώς και οι άλλες ομάδες που ολοκληρώσαν σημαντικό μέρος τη ζωή τους σχετικά με την κοινωνική δραστηριότητα την οποία χρησιμοποιούν για να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και με άλλες ομάδες και να διαπραγματευθούν δικονομικές δραστηριότητες.

Το YEP 5 πραγματοποιήθηκε στις 7 με 8 Οκτώβριο 2000. Ελάττωσε προς Ελληνικό κτηνοτροφία από την ομάδα Πάφου και Τουρκοκλή κτηνοτροφία από τους υφιστάμενους που προέρχονται από την Πάφο. Το κομμάτι project που ολοκληρώσε το YEP 5 ήταν η αντανάκλαση των πληροφοριών που προέρχονται από την Πάφο. Αυτό πραγματοποιήθηκε στη Πάφο στις 5 Νοεμβρίου και φάνηκε πως και ταυτόχρονα υπάρχουν στην επικοινωνία σχετικά με <http://www.peacecyprus.org/VillagersMeetingPafos/> και επίσης στη διατήρηση <http://www.peace-cyprus.org/Youth/youthmatch/>. Αυτή η δραστηριότητα των υφιστάμενων ήταν συνετά ενός project με

Δεύτερο έτος 1999-2000, YEP projectin εκπαίδευση

Δεύτερο έτος

Την πρώτη φορά στην ιστορία του προγράμματος YEP, YEP εκπαιδευτές και οι άλλοι 2-mail αρχικά είναι η ίδια ομάδα να devam ettiler. Bu bize "seni" kishileri de modern teknolojiyi kullanarak etkinliklerine katilabilecekleri fikrini verdi. Bu "edegirme" istemini olusturdu ve diger taraftan hisleri de tanismak isteyen gencler hakkında bir bilgi tabanini yarattirdi. Böylece digerleriyle bu form dolularak bize yollayabilecekleri bir de onlari benzer yasi dig. alantari ve fobilerle ilgili kishilerle edegirebileceklik. Projemizi bu cikararak versiyonun 300 den fazla kisiye, kisiyi toplu olarak birbirleriyle tanismalime sansim verdi. Eslenin bazisi son disinda yasayan Kobrislihan da icermekteydi. Bununla birlikte kishileri neredeyse tam de yildir yuzunlay sirdurmeledirler ve hatta bir kisiyi kenan buncillereyle bulabilecekleri bile basarmislarid.

Yine de organizatörlük. Aralık 1997 de YEP 3 ile biraktiklari yerden devam edebileceklerini, iki grup sürececek henüz bir çalışmada YEP4 grubunu oluşturabileceklerini düşünüyorlardı.

Üçüncü ay: Eylül 2000 den bugüne

YEP 4 en sonunda 2 ve 3 Eylül tarihlerinde araba ile bulunan Pile köyündeki bir evde yer aldı. Katılımcılar denin konular ve izlenimlerini <http://www.peace-cyprus.org/amps/yep4photo1.html> adresinde bulabilirsiniz. YEP 4 ve onun izlenim ve diğer grupları üyeleri kendi ortak e-mail adreslerini yarattılar, bu da adresleri birbirleriyle haberleşmek ve aynı zamanda diğer gençlik grupları ile çeşitli faaliyetleri yapmak için ortak çalışmalarında bulunmak amacıyla kullanılmak üzere. YEP 5, 7 ve 8 Ekim 2000 tarihlerinde gerçekleştirildi. Katılımcılar Başlı Kıbrıs, Rumlar ve diğer

yeprorcyprus@yahoo.com

Μπορείτε επίσης να πείτε τις πληροφορίες ταχυδρομίας ή μέσω του ως παρακάτω:

Για Ελλάδα/Κύπρος: YEP Project

T.K. 45089, Λαυρεντίου Λαυρεντία 71Η

Τηλ: 09-498531, Φαξ: 01-530924

Στην απάντησή σας να αναφέρετε με ποιό από τις δύο μορφές του YEP project θα ενδιαφερόσασταν να συμμετάσχετε (απόφαση είναι να εγγραφείτε και τις δύο).

1. Την ηλεκτρονική μορφή που περιλαμβάνει το "πρωτόκολλο" σας ως κοστολόγιο από την αρχή μέχρι το τέλος και μετά την επιβεβαίωση της τριτογενούς ηλεκτρονικής. Πιο συγκεκριμένα όπως φαίνεται ότι η απάντησή σας είναι να στείλετε την εγγραφή σας με το πρώτο από τα ερωτήρια ή ηλεκτρονική σας διεύθυνση. Είναι απαραίτητο επίσης και από τις δύο μορφές και χρησιμοποιώντας το πομπή μας θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει, ώστε να βρούμε το κατάλληλο "παιδί" για τον καθένα. Μετά την αποστολή της απάντησης, θα στείλουμε από μας το σύντομο ή το σύντομο έγγραφο σχετικά με το πρόγραμμά τα οποία με το οποίο θα επικοινωνήσουμε.

2. Επιλογή της μορφής του προγράμματος σημαίνει ότι θα χρησιμοποιήσουμε το όνομά σας στη διεύθυνση μας και θα ειδικοποιηθεί συγκεκριμένα με βάση τις πληροφορίες για το επόμενο πρόγραμμα. Αυτοί οι βήματα είναι βολικές για τους μετέχοντες να συμμετάσχουν. Αν όχι, τότε θα σας υποστηρίξουμε στον δικό σας χώρο το επόμενο.

Αν χρειαστείτε περισσότερες πληροφορίες και πληροφορίες, δεν υπάρχει να να στείλετε σε άλλους (πλάτος ενδιαφέρον μας και θα σας απαντήσουμε). Αν οι πληροφορίες αυτές έχουν απουσία με στοιχεία ευγενή μορφή, μπορείτε να μας στείλετε e-mail. Επιπλέον, από το φιλίππιν στην ηλεκτρονική του προγράμματος, όπως είναι να το στείλετε στους φίλους σας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομίου.

Μια τελευταία λέξη...

Ελπίζουμε πως θα ενισχύσει την προσπάθειά μας να γίνουμε γρηγορότερα στοιχεία συνέχισαν στη νέα γενιά. Μπορείτε να στείλετε απαντήσεις στο γραφείο ένα άτομο από την αρχή μέχρι το τέλος. Κανονικά είναι ενδοχικά τις προσπάθειες, αλλά είναι απλά ερωτήσεις να γίνουν την ερώτησή σας με γραφείο με κοινά, όπως με αυτή.

yeprorcyprus@yahoo.com

Forma ayrıca mektup veya fax olarak da yollayabilirsiniz.

Kıbrıslı Türkler için: YEP Project

Posta kutusu 247, Lefkoşa

Tel: 22-84622 veya 22-83-83

Formda YEP projesinin iki versiyonundan herhangi birini kullanarak katılmak istediğinizi belirtmişsiniz (aynı zamanda her ikisini de katılabilirsiniz).

1. Elektronik versiyon sayesinde diğer toplantılara daha kolay katılacaksınız ve sonra onunun elektronik olarak haberleşeceksiniz. Lütfen formu mümkün olduğunca anlaşılır doldurduğunuzdan emin olun. Özellikle de e-mail adresinizi yazdığımız kısmı. Biz her iki toplantıdan da formları topluyarak bilgi tabularını oluşturacağız ve elimizden geldiğince en uygun "estirmeleri" yapacağız. Bizce gerekli bilgiyi gönderdikten çok kısa bir süre sonra bildirim katılacağınız kişi veya kişiler hakkında deniz size ulaşacağız.

2. İki günlük toplantı programı katılmayı seçmişseniz, isminizi listemize ekleyip bir sonraki toplantıya ne zaman yer alacağını size bildirelimiz demektir. Eğer formlar uygunsa katılabilir, aksi takdirde uygun değilse bir sonraki toplantıya yer alacağını size bildireceğiz.

Arkadaşlarımız da projemize katılmak için daha fazla forma ihtiyaç duyuyorsanız bize bildirmenizi yeterli. Tüm bu bilgiler size fazla halinde gelmişse, bize e-mail olarak bu broşürü size elektronik halde yollanmasını isteyebilirsiniz. Böylece formu arkadaşlarınıza da e-mail yoluyla gönderebilirsiniz.

Son bir söz...

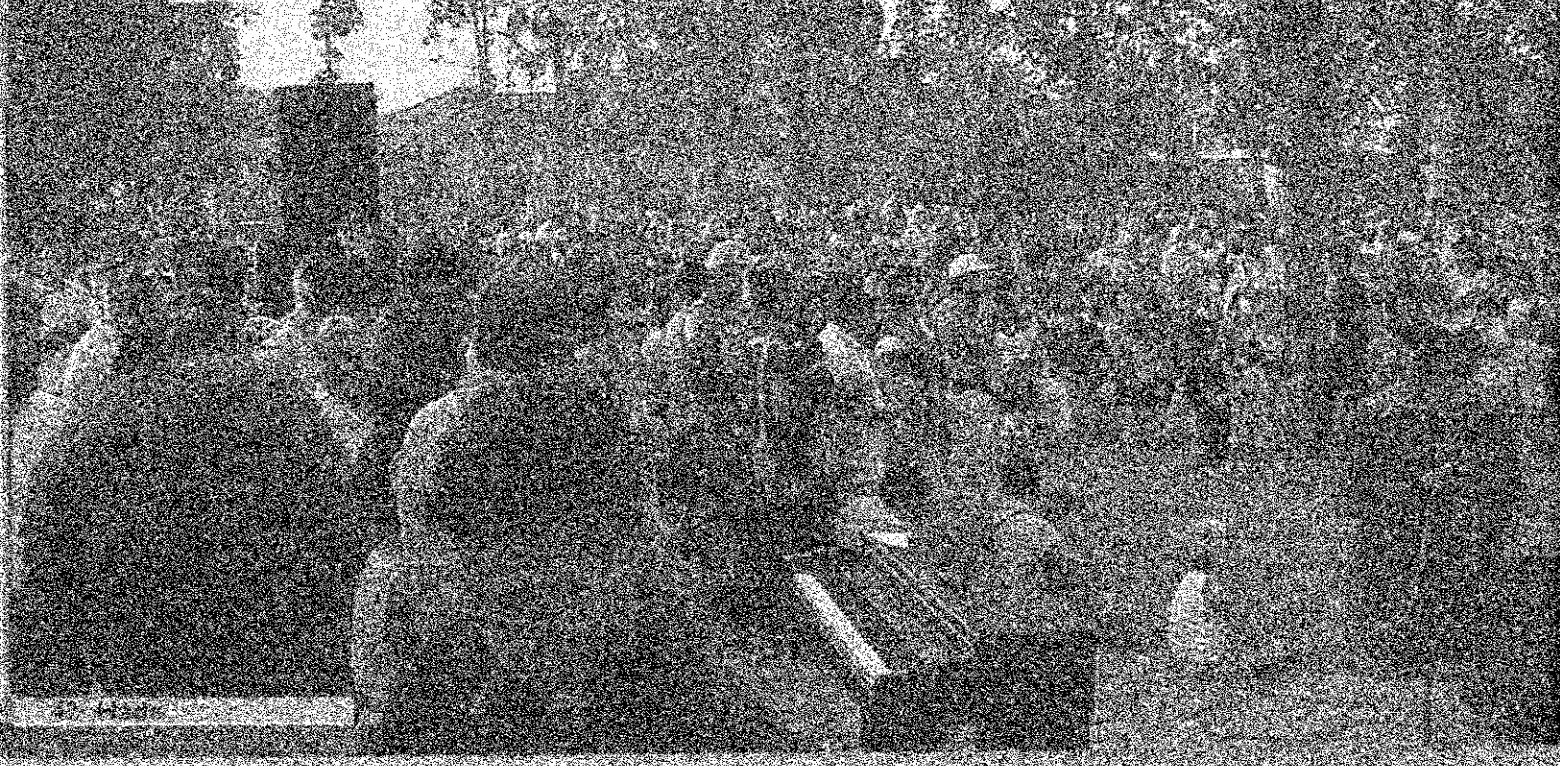
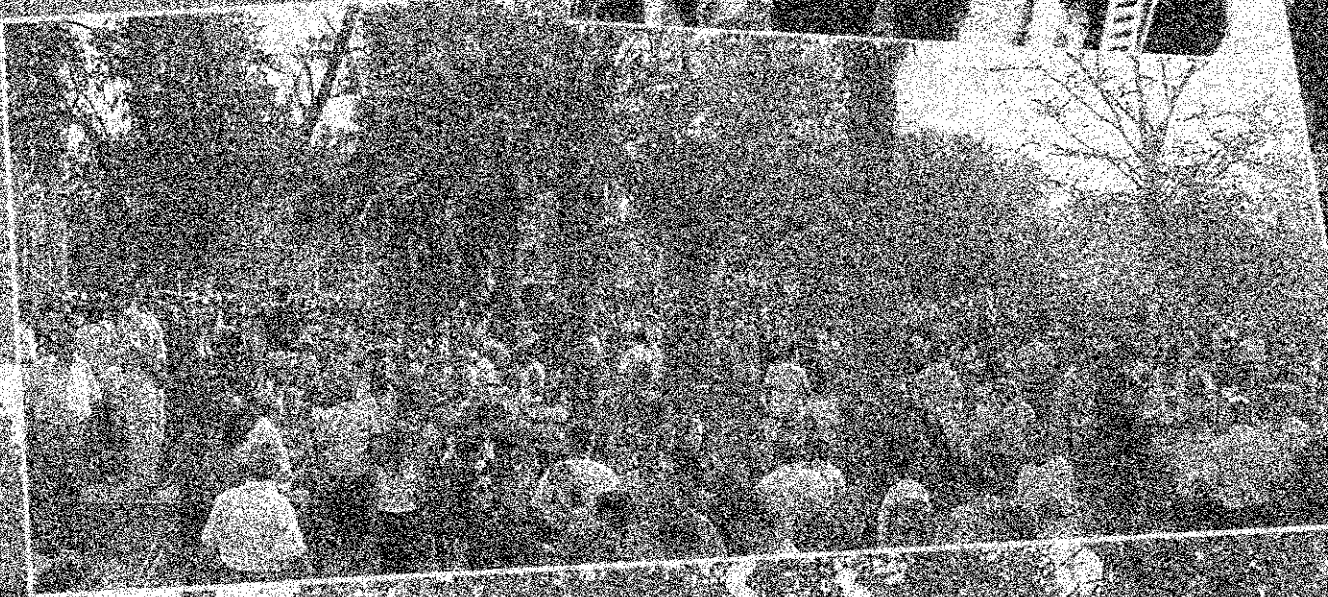
Umarız genç nesil arasında bariyer kopulması, karşılıklı için gösterdiğimiz çabaya siz de katılmanızla birlikte diğer toplantılardan birine uzatarak başlayabileceğiniz bir şey yaparak katkı sağlamak için elinizden geleni yaparak yardımcı eden herkesin çabalarına katkı yapacağız.

IMPORTANT EVENTS

FESTIVAL OF MUTUAL UNDERSTANDING

1964-1965
1965-1966
1966-1967
1967-1968

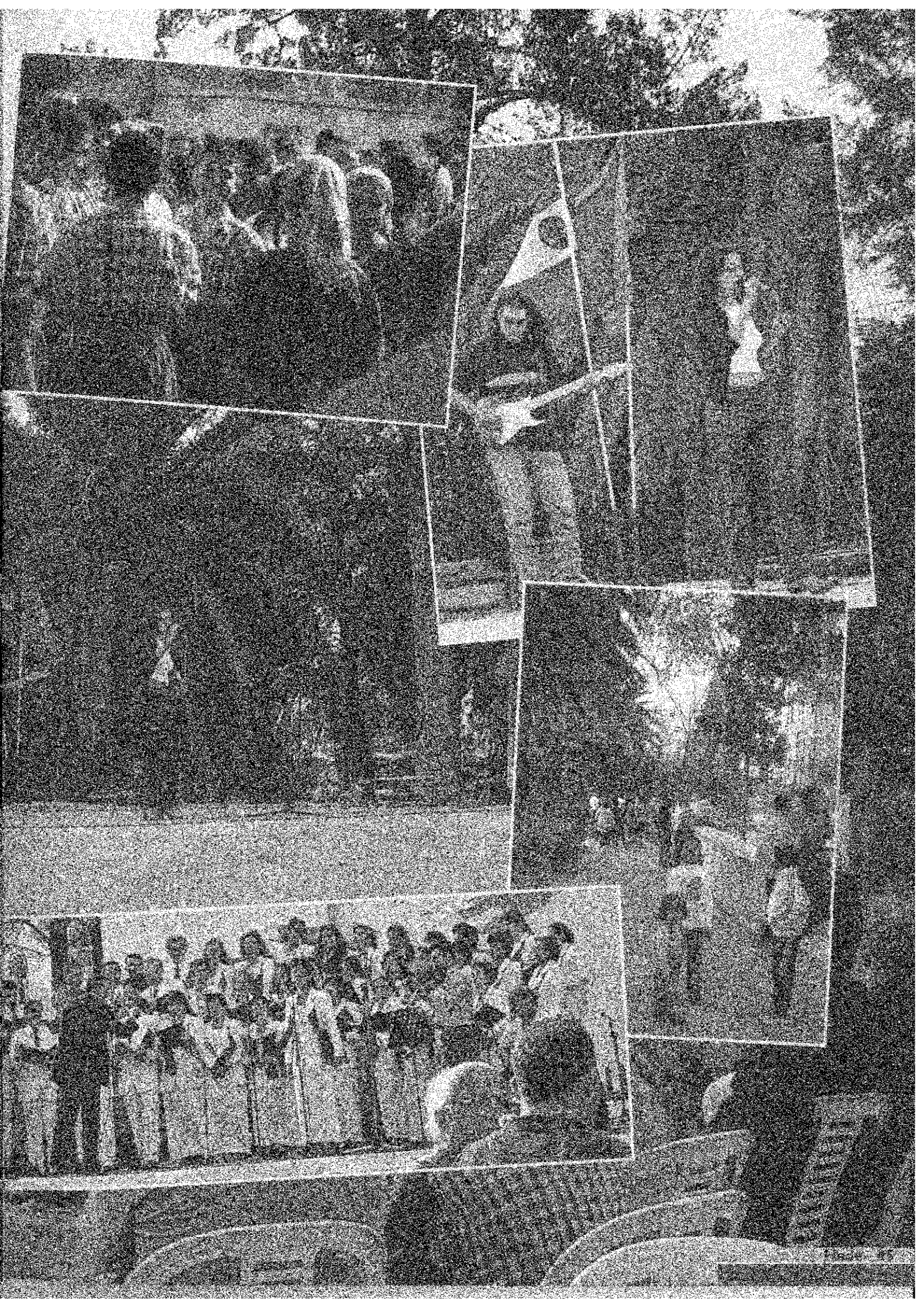
IMPORTANT EVENTS

FESTIVAL: *Under the Same Sky.*

Ledra Palace 31/3/2001.

Organised by EDON and CTP Youth

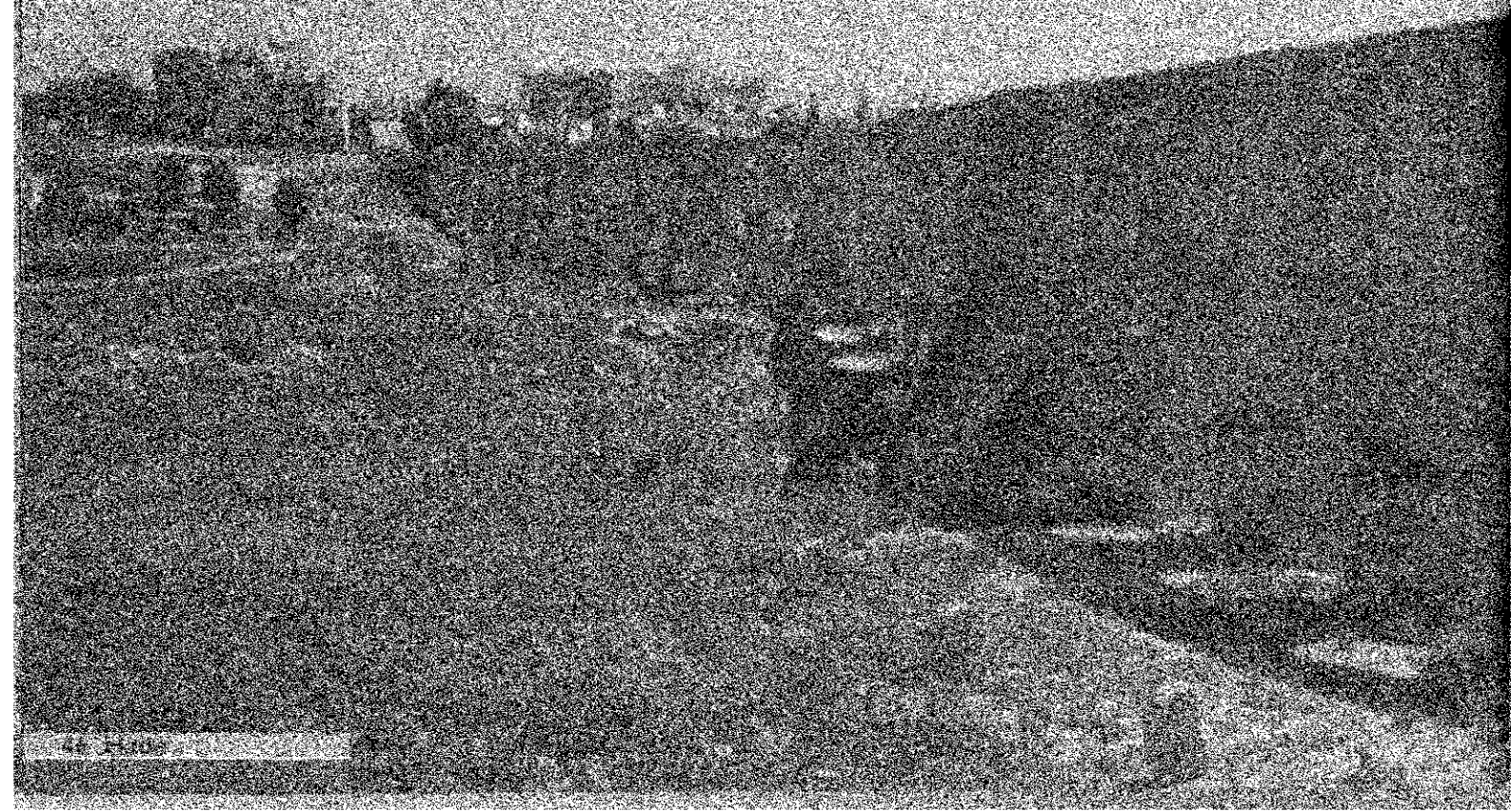
Το νερό Μπεκήρ Πασα

Η ΟΔΟΣ ΜΠΕΚΗΡ ΠΑΣΑ (BEKIR PASHA) ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ

Από τον Γιώργο Καραβάνη

Το νερό της Λάρνακας ούλασε γνωστό ως το Νερό των Καραβάνη ή το Νερό του Μπεκήρ Πασα, διαχειρίστηκε στην πόλη το 1745, από τον Εμίρη Αμπήρ Μπεκήρ Πασα για του Εμπράχμη Πασα, Υπάρχου Αρχιεπίσκοπου της Κύπρου. Αρχιτέκτονα Μπεκήρ Πασα έγινε κι αυτός Υπάτος Αρχιεπίσκοπος της Κύπρου. Με την αμφιθέση στην Κύπρο, ο Μπεκήρ Πασα, που φημιόταν για τα πλούτη του, πληροφόρηθηκε και όπως το διαπίστωσε και ο ίδιος, στις διδύμες πόλεις Τουζλα (πρώτα Λαονακά) και Σκαλα, στο νεότερο τμήμα της πόλης, οι σφακοί και οι σφαροί επηρέεζε να κουβαλούν το νερό για τις καθημερινές τους ανάγκες μέσα σε κουζές, δερμάτινους σακούς και άλλα είδη δαχείων φερνόμενα στη ραχή τους, από μια πηγή που βρισκόταν σε απόσταση δύο ωρών πεζοπορίας από την πόλη. Για τους ευπαρούς και πλούσιους η μεταφορά του νερού γινόταν από τους υπηρέτες τους με ζώα ή με αμαξία. Πολλοί από αυτούς αγόραζαν νερό του Αλεθρικού που έφερναν οι χωρικοί με κουζές, πάνω σε γαίδουρια ή μουλάρια, για να το πουλήσουν στη Λάρνακα. Ο Μπεκήρ Πασα αποφάσισε, λοιπόν, σε μια χειρνομία καλής θέλησης του προς τα λαο της πόλης μας, να προμηθεύσει τις διδύμες πόλεις Τουζλα και Σκαλα με νερό και διατάξε, γι αυτό το σκοπό, την εκσκαφή πηγαδιών σε περιοχή 78 πόδια πάνω από το επίπεδο της θάλασσας και σε απόσταση κάπου 8 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Λάρνακας, κοντά στις σκάες του χειμαρρού Τριμήνου.

Το νερό της Λάρνακας ούλασε γνωστό ως το Νερό των Καραβάνη ή το Νερό του Μπεκήρ Πασα.

Üzerinde "Bekir Paşa Caddesi" yazan tabelaların, Larnaka Belediyesi yetkili servislerince, uzun zamandan beri buldukları eski yerlerine tekrar konmalarıyla ilgili çok şey yazıldı ve söylendi. Bekir Paşa Caddesi esasında, Stodio (Stadyum) Caddesi'nin devamıdır ve bu yolun Konstantinos Kalogeras Caddesi ile birleştiği noktada bitiyor. Uzunluğu 150 metreyi geçmiyor. Yolun bu bölümüne Bekir Paşa isminin verilmesi kararı, uzun geçmişe dayanıyor. "Bekir Paşa Caddesi" tabelalarının eski yerlerine yeniden konmasından kopan gürtültüden sonra Larnaka Belediyesi Genel Konular Komitesi'nin, kentimizin Belediye Meclisi'ne, Bekir Paşa isminin yolun bu bölümünden silinmesini önerme kararı aldığını öğrendim.

Niye olduğunu güvenilir bilgilere göre bu sorun; bir hemşerimizin kendi girişimiyle "Bekir Paşa Caddesi" tabelaların kondukları yerden söküp, hiçkimseden bir yetki almadan, yerlerine "Stadio Caddesi" yazan tabelalar koymasıyla başladı. Larnaka Belediyesi Teknik Servisleri bu değişikliği fark edince, ilgili tabelaları eski yerlerine koydu. Tüm bu tartışmayı yaratan bu olaydır.

Doğan bu sorundan etkilenen ve ilgisi olan herkes için "Bekir Paşa Suyunun" tüm hikayesini anlatmanın iyi olacağına inanıyorum.

Larnaka içme suyu şebekesi, son yıllardaki gibi büyük kuraklık dönemleri hariç, kent sakinlerinin ihtiyaçlarını büyük oranda tatmin eden bugünkü düzeye ulaşmadan önce büyük sahalardan geçti.

Eskiden "Kemerler suyu" veya "Bekir Paşa Suyu" diye de bilinen Larnaka suyu, kente 1745'te, Kıbrıs Yüksek Komiseri İbrahim Paşa'nın oğlu El Haj Bekir Paşa tarafından getirildi. Daha sonra bu Bekir Paşa da Yüksek Komiser oldu.

Zenginliği dillere destan olan bu Bekir Paşa Kıbrıs'a gelmesiyle birlikte, "Tuzla" (eski Larnaka) ile "İskele" (kentnin yeni bölümü) ikiz kasabalarında, fakirler ile güçsüzlerin, günlük ihtiyaçları için suyu, testiler, deri tulumlar ve başka kaplarla, kenten yürüterek iki saat uzaklıkta bulunan bir kaynaktan, sırtlarında taşıyarak getirmeleri

gerektiğini öğrendi ve bunu kendisi de gördü. Zenginler ve güçlüler için suyu, hizmetçileri ve hayvanları ya da arabalarla taşıyorlardı. Bunlardan çoğu, köylülerin eşek veya katırların üzerinde testilerle getirdikleri Aletriko suyunu, Larnaka'da satmak üzere satın alıyorlardı.

Bekir Paşa, kentimizin halkına bir iyi niyet jesti olarak, Tuzla ve İskele ikiz kasabalarına su getirmeyi kararlaştırdı ve bu amaç için Larnaka'nın 8 km Güneybatısı civarında Trimitos göl yatağı kıyıları yakınında deniz seviyesinden 78 ayak yüksekte bir bölgede kuyular kazılmasını emretti.

Tuzla ve İskele sakinleri Bekir Paşa'nın niyetini öğrendikleri zaman, bu kadar büyük bir işi gerçekleştirip, tamamlayabileceği konusunda şüpheler dile getirdiler.

O zaman konuyu görüşmek üzere onu ziyaret eden kent sakinleri heyetinin, Larnaka için bu büyük işi yapmak amacıyla o kadar çok parayı ayıracağından gerçekten doğru olup olmadığı sorusu karşısında Bekir Paşa şu yanıtı vermişti: "Dostlarım bu sizi endişelendirmesin. Larnaka'dan kaynağı kadar yan yana dizebileceğim miktarda çok altın sikkeler dolu torbalarım var. Sizin bana söylemenizi istediğim husus, torbaları nasıl dizmemi istediğinizdir. Yatık yatık mı, dik dik mi?"

Böylece Bekir Paşa üstlendiği işe dört elle sarıldı. Aynı zamanda suyun şehre doğru akarken geçeceği tepeler arasındaki üç küçük vadi arasına üç sıra kemer inşa etti. Bu kemeler, geçen zamanın izlerini taşıyor olsalar da, bugün hala daha üzerinde inşa edildikleri vadileri süslüyorlar. Larnaka'dan Limasol'a giderken yolun solunda gördüğümüz üçüncü ve en büyük sıra Arkeoloji Dairesi tarafından restore edildi. Birkaç yıl önce Larnaka Belediyesi'nin harcamalarıyla ışıklandırıldı ve geceleri aydınlatılarak, Larnaka'nın en değerli anıtlarından birisi olarak tamatılıyor. Bugün ev ve mahallelerle dolmuş bölgeye hala daha hakimdir ve ona özel bir güzellik ile cazibe kazandırıyor, bize hayırsever bir paşanın kentimiz insanlarına sağladığı ve iki asrı aşkın bir süre

Πολλά ακούστηκαν και πολλά γραφτήριαν σχετικά με την πρόσφατη επανατοποθέτηση, από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Λάρνακας, των πινακίδων πάνω στις οποίες αναγράφονται οι λέξεις Οδός Bekir Pasha, εκεί που ήταν από μικρού η θέση τους. Η οδός Μπεκήρ Πασά αποτελεί ουσιαστικά επέκταση της οδού Σταδίου και σταματά στο σημείο που ο δρόμος αυτός εφάπτεται της οδού Κωνσταντίνου Καλογερά. Το μήκος της δεν ξεπερνά τα 150 μέτρα. Η απόφαση για να δοθεί το όνομα του Μπεκήρ Πασά σ' αυτό το τμήμα του δρόμου ανάγεται στο απώτερο παρελθόν. Πληροφορηθήκα πως μετά το σάλο, που δημιουργήθηκε από την επανατοποθέτηση των πινακίδων Οδός Μπεκήρ Πασά στη θέση τους, η Επιτροπή Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Λάρνακας, σε πρόσφατη συνεδρία της αποφάσισε όπως υποβληθεί εισήγηση προς την ολομέλεια του Δημοτικού Συμβουλίου της πόλης μας, όπως απαλειφθεί το όνομα Bekir Pasha από αυτό το τμήμα της οδού Σταδίου.

Σύμφωνα και πάλι με έγκυρες πληροφορίες μου αυτό το πρόβλημα προκλήθηκε από ένα δημότη της πόλης μας, που με δική του πρωτοβουλία αφαιρέσε τις πινακίδες Οδός Bekir Pasha από εκεί που είχαν αρχικά τοποθετηθεί, και στη θέση τους, χωρίς καμιά εξουσιοδότηση από κανένα, τοποθέτησε πινακίδες που έφεραν το όνομα Οδός Σταδίου! Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Λάρνακας, όταν ανακάλυψαν αυτή την αλλαγή, επανατοποθέτησαν τις σχετικές πινακίδες εκεί που ήταν οι αρχικές τους θέσεις. Είναι αυτό το γεγονός που προκάλεσε όλη αυτή την αντιδικία.

Πιστεύω πως θα ήταν χρήσιμο για όλους τους ενδιαφερόμενους και τους επηρεαζόμενους από αυτό το πρόβλημα, που προέκυψε από την επανατοποθέτηση των πινακίδων Οδός Bekir Pasha, εκεί που ήταν η θέση τους, αν παράθετα πιο κάτω όλο το ιστορικό του Νερού του Μπεκήρ Πασά.

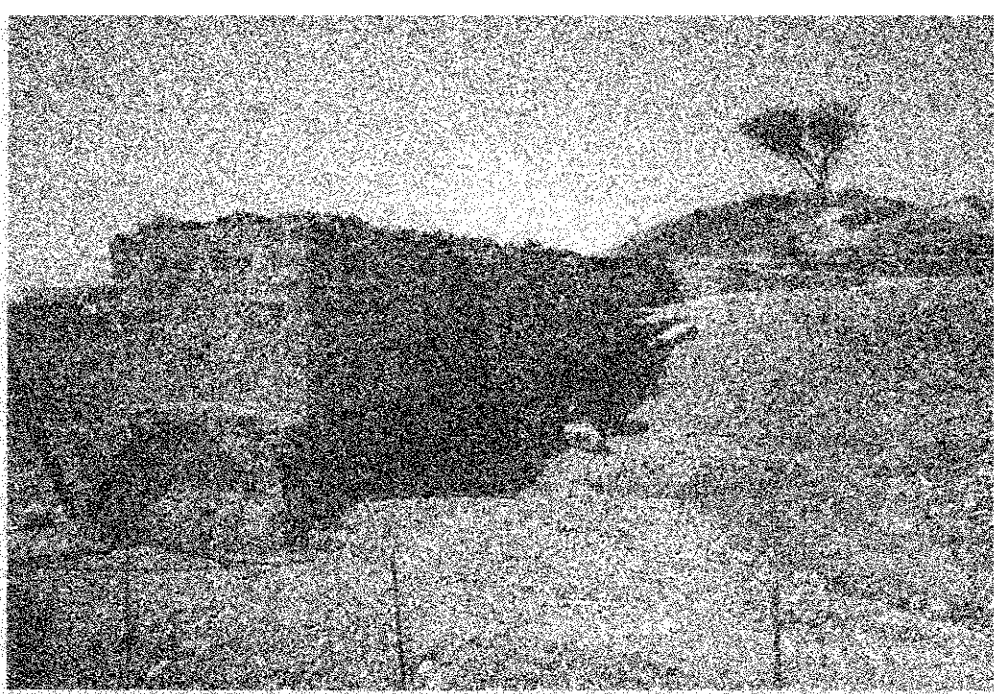
Η υδατοπρομήθεια Λάρνακας πέρασε από πολλές φάσεις προτού φτάσει στα σημερινά της επίπεδα, που ικανοποιούν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των κατοίκων της, εκτός βέβαια σε περιόδους μεγάλης ανομβρίας, όπως αυτή των τελευταίων

χρόνων. Το νερό της Λάρνακας άλλοτε γνωστό ως το Νερό των Καμάρων ή το Νερό του Μπεκήρ Πασά, διοχετεύτηκε στην πόλη το 1745, από τον Ελχάτζ Αμπού Μπεκήρ Πασά, γιο του Ιμπραχίμ Πασά Υπάτου Αρμιστή της Κύπρου. Αργότερα ο Μπεκήρ Πασάς έγινε κι αυτός Υπάτος Αρμιστής της Κύπρου. Με την άφιξη του στην Κύπρο, ο Μπεκήρ Πασάς, που φημιζόταν για τα πλούτη του, πληροφορήθηκε και όπως το διαπίστωσε και ο ίδιος, στις διδυμες πόλεις Τουζλα (παλιά Λάρνακα) και Σχάλα, (το νεότερο τμήμα της πόλης), οι φτωχοί και οι άποροι έπρεπε να κοινοβολούν το νερό για τις καθημερινές τους ανάγκες μέσα σε κούζες, δεμητινούς ασκούς και άλλα είδη δοχείων, φορτωμένα στη σάχη τους, από μια πηγή, που βοσκοταν σε απόσταση δύο ωρών πεζοπορίας από την πόλη. Για τους εύπορους και πλούσιους η μεταφορά του νερού γινόταν από τους υπηρέτες τους με ζώα ή με αμάξια. Πολλοί από αυτούς αγοράζαν νερό του Αλεθριμού, που έφεραν οι χωρικοί με κούζες, πάνω σε γαϊδουρία ή μουλάρια, για να το πουλήσουν στη Λάρνακα.

Ο Μπεκήρ Πασάς αποφάσισε λοιπόν, σα μια χειρονομία καλής θέλησής του προς το λαό της πόλης μας, να προμηθεύσει τις διδυμες πόλεις Τουζλα και Σχάλα με νερό και διάταξε, γι αυτό το σκοπό, την εσκαφή πηγαδιών σε περιοχή 78 πόδια πάνω από το επίπεδο της θάλασσας και σε απόσταση κάπου 8 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Λάρνακας, κοντά στις όχθες του χείμαρρου Τοίμθου.

Όταν οι κάτοικοι της Τουζλας και της Σχάλας πληροφορήθηκαν τις

προθέσεις του Μπεκήρ Πασά, έφρασαν αμφιβολία αν θα μπορούσε αυτός να πραγματοποιήσει και να ολοκληρώσει ένα τόσο τεράστιο έργο. Σε ερώτηση της αντιπροσωπείας των κατοίκων που τον επισκέφτηκαν τότε, για να συζητήσουν το θέμα μαζί του, αν ήταν δυνατό στ' αλήθεια να διαθέτει τόσα πολλά χρήματα για να κάμει αυτό το μεγαλειώδες έργο για τη Λάρνακα, ο Μπεκήρ Πασάς απάντησε: Να μη σας ανησυχεί αυτό φίλοι μου. Έχω αρκετά σκευαλικά γεμάτα χρυσά φλουριά που μπορώ να τα τοποθετήσω το ένα δίπλα στο άλλο από τη Λάρνακα μέχρι την πηγή. Εκείνο που θέλω να μου πείτε εσείς, είναι πως προτιμάτε να τα βάλλω. Ηλιασαστά το ένα δίπλα στο άλλο σ' ορθία. Έτσι ο Μπεκήρ Πασάς οργάνωσε δραστήρια στην κατασκευή του έργου που είχε αναλάβει. Κατασκευάσε ταυτόχρονα, τρεις σειρές καμάρες για να γεφυρώσει τις τρεις μικρές κοιλάδες μεταξύ των λοφών, από όπου θα περνούσε το νερό στην πορεία του προς την πόλη. Οι καμάρες αυτές κοσμούν ακόμα με την παρουσία τους τις κοιλάδες πάνω στις οποίες είχαν κτιστεί, αν και το πέρασμα του χρόνου άφησε τα ίχνη του πάνω τους. Η τοίτη και μεγαλύτερη σειρά, αυτή που βλέπουμε στα αριστερά του δρόμου σαν πληναινοίμε από τη Λάρνακα στη Λεμεσό, επισκευάστηκε και αναπαλαιώθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Προ μερικών ετών ηλεκτροδοτήθηκε με έξοδα του Δήμου Λάρνακας, και τα βράδια φωτίζεται και προβάλλεται ως ένα από τα αξιολογότερα μνημεία της Λάρνακας. Κυριαρχεί ακόμα στο τοπίο, που τώρα έχει γεμίσει σπίτια και συνοικισμούς

Larnaka'ya o kadar iyi hizmet etmiş olan anıtsal bir işi hatırlatıyor.

Suyun kaynağı bölgesinde "lağım"lar" diye bihnen yaraltı tünelleriyle birbirine bağlanan yaklaşık 300 kuyu açıldı. Bugün kullanılmaz hale gelen bu kuyular, düzenli aralıklarla sıra şeklinde idi ve toplam 25 bin ayaklık bir mesafeye yayılmışlardı. Çok azı taşla örülmüştü. Çok zekice bir yolla su bir kuyudan ötekine akıyordu ve böylece su yüksekteki kuyulardan, alçaktakilere doğru lağımardan akarak, en son ve en alçak kuyuya ulaşıyor ordan da, kente giden evleşe düşüyordu. Bekir Paşa, çalışmasının tamamlanmasıyla, suyun, kentün 3 merkezi noktasına götürülmesini emretti. Bunlardan biri Tuzla, biri İskele ve biri de teknelerin ihtiyaç duydukları suyu alabilmesi için sahil yakınında bir yerdi. Çocukluk yıllarımdan hatırladığım üzere, Bekir Paşa Suyu'nun İskele'ye götürülen evleş, eski GSZ Stadyumunu'nun altından geçerek, Stadio Caddesi'nden iniyor ve Ay. Lazaros Kilsesi ile sahile ulaşıyordu.

Bu nedenden dolayı bu yolun 150 metrelik bir parçasına "Bekir Paşa Caddesi" denildi. Diğer yandan Stadio Caddesi'nin ilgili bir diğer tali yolu ise "Su Sokağı" (veya diğer adıyla, gemiştir

orda bazı genelevler bulunduğu için kötü isim yapmış olan "water street"). Kentün içindeki bu üç halk çeşmesinden su almak bedavadır.

Bekir Paşa 1748'te yaptığı vasiyetiyle, Larnaka içme suyu için gerçekleştirdiği su çalışmasını dini miras (Vakıf malı) haline getirdi ve bu nedenle o zamandan itibaren EVKAF'ın idaresine geçmiştir.

1748'den 1941'e kadar bu su Larnaka'ya daha önce de söylediğim gibi taş evleşler içinden açıkta akarak ulaşıyordu. Böylece doğal olarak çeşitli noktalarda kirlenmeye açıldı. Larnaka Belediyesi'nin toplumun hastalık ve salgınlardan korunması için yoğun ve ısrarlı çabalarından sonra kent suyunun idarecileri (EVKAF) 1939'da Larnaka içme suyu şebekesinin iyileştirilmesi planları benimseme kararı aldılar.

EVKAF bu amaçla Kıbrıs Hükümeti'nden, %3 faizle 40 yıl vadeli, 24 bin KL kredi aldı. Kredinin verilmesi ancak, dönemin Larnaka Belediye Başkanı Yorgos Aradippos ile Belediye Meclisi'nin bu krediye kefil girme kararı almalarıyla mümkün olmuştu.

Suyun kaynaktan kente borularla aktarılması çalışması 1939'da başlayıp, 1941'de tamamlandı.

Özetle, 200 yılı aşkın bir süre Larnaka'nın susuzluğunu gideren Bekir Paşa Suyu'nun hikayesi böyledir. Bekir Paşa, iyi ve hayırsever bir Türkü ve şüphesiz Zenon'un şehrine (Larnaka) hayırı dokunanlardan birisidir.

Türk istilası ile şiddet, katliamlar, talanlar, tecavüzler ve 200.000 Kıbrıslı Elenin evlerinden ata yuvalarından kovulmasıyla vatanımızın %37'sinin işgalinin kentimizin uzun tarihinin sayfalarından Bekir Paşa'nın Larnaka'ya hizmetlerini silmesi mümkün değil. Tüm bunlar için hergün hissettiklerimize rağmen, düşüncelerimizi, belleğimizi ve aklımızı bulandırmaları da gerekmiyor.

Biz vatanımızın yeniden bütünleşmesini ve isteğimizin Kıbrıslı Türk vatandaşlarımızla geçmişte asırlarca yapmış olduğumuz gibi uyumlu ve barış içinde yaşamak olduğunu söylüyoruz. Biz dahası, Kıbrıslı Elen, Kıbrıslı Türk tüm göçmenlerin köylerine, kentlerine, evlerine ve ata topraklarına dönmeleri gerektiğini söylüyoruz.

Bizim, hedefi bugün birleşmiş olan Avrupa'ya girmek olan medeni bir halk olduğumuza inanmak istiyorum. Yoksa her yolla Türk işgali altında bulunan Kuzey Kıbrıs'ta herşeyi Elenlikten çıkarıp Türkleştirmeye çalışan Denktaş'ın Kıbrıs Türk Yönetimi'ni mi izleyeceğiz? Larnaka'da Türk adı taşıyan başka sokaklar da var ve bunların bazıları, geçmişte adımıza saldırıp tüm adayı ele geçiren Türk askerlerine komuta eden Türk generallerin isimleridir. Bazılarını yaşıyorum: Mehmet Ali, Piyale Paşa, Turgut Reis, Hamit Bey, Derviş Yusuf ve daha birçoğu. Bunları da mı silelim? Halkımızın kendisine hayırı dokunan büyük bir insana şükranını göstermek için bir caddeye verdiğimiz Bekir Paşa adı belki de silinmesi gereken en son isimdir.

Yukarıda yazılan "Kemerler Suyu" veya "Bekir Paşa Suyu" hikayesinin bizi düşündüreceğini ve söz konusu caddeye ilgilinin adının verilmesi konusunda doğru kararı almamıza yardımcı olacağını ümit ediyorum.

Referans: "BELLEKTE KALANLAR" Andreas Evriyades'in kitabı, Sayfa 22, 27 (1991); Larnaka İçme Suyu Şebekesi: Eskiden ve Şimdi.

και του δίνει μια ιδιαίτερη ομορφιά και γοητεία και μας θυμίζει ένα μνημειώδες έργο, που ένας φιλάνθρωπος Πασάς πρόσφερε στο λαό της πόλης μας και το οποίο εξυπηρετήσε τη Λάρινα τόσο καλά για δύο και πλέον αιώνες. Στην περιοχή της πηγής του νερού ανοίχτηκαν 300 περίπου πηγάδια, τα οποία ενώθηκαν μεταξύ τους με υπόγειες σήραγγες, τα γνωστά λαγούμια. Τα πηγάδια αυτά, που σήμερα αχρηστεύτηκαν, ήταν στρογγυλισμένα κατά κανονικά διαστήματα και κάλυπταν συνολική απόσταση 25.000 ποδιών. Πολύ λίγα ήταν πετρόκτιστα. Μ' ένα πολύ έξυπνο τρόπο το νερό, από το ένα πηγάδι διοχετευόταν στο άλλο και έτσι, από τα πιο ψηλά πηγάδια στα χαμηλότερα, περνούσε το νερό, μέσα από τα λαγούμια και στο τέλος έφτανε στο τελευταίο και χαμηλότερο πηγάδι και από εκεί ανάβλυζε ελεύθερο και έπεφτε μέσα στο αυλάκι, που το έφερε στην πόλη. Ο Μπεκήρ Πασάς διέταξε επίσης, με τη συμπλήρωση του έργου του, να μεταφερθεί το νερό σε τρία κεντρικά σημεία της πόλης. Ένα στην Τούζλα, ένα στη Σκάλα και ένα σε κάποιο σημείο κοντά στην παραλία για να παίρνουν νερό από εκεί τα καράβια για τις ανάγκες τους. Όπως θυμίσαι, από τα παιδικά μου χρόνια, το αυλάκι του νερού του Μπεκήρ Πασά, που έφερε το νερό στη Σκάλα περνούσε κάτω από το παλιό στάδιο του Γ.Σ.Ζ. κατέβαινε από την Οδό Σταδίου και έφτανε στην εκκλησία του Αγίου Λαζάρου και την παραλία. Είναι γι' αυτό το λόγο που ένα κομμάτι αυτού του δρόμου μήκους περίπου 150 μέτρων ονομάστηκε Οδός Μπεκήρ Πασά, ενώ ένα άλλο μικρό σχετικά παρακλάδι της Οδού Σταδίου, Οδός Νερού (η άλλοτε κατοφημένη Water Street, γιατί εκεί υπήρχε παλαιότερα

ένας αριθμός οίκων ανοχής). Η παροχή νερού από τις τρεις αυτές δημόσιες βρύσες μέσα στην πόλη ήταν εντελώς δωρεάν. Με τη διαθήκη του, που την είχε κάνει το 1748, ο Μπεκήρ Πασάς καθόριζε το έργο, που είχε κάνει για την υδατοπρομήθεια Λάρινας, ως θρησκευτικό κληροδότημα (βακούφικο) και σαν τέτοιο από τότε η διαχείρισή του είχε περάσει στο ΕΒΚΑΦ. Από το 1748 ως το 1941 από το νερό έφτανε στη Λάρινα μέσα σε ανοιχτά, όπως ανέφερα, πετρινα αυλάκια. Έτσι όπως ήταν φυσικό το νερό σε διάφορα σημεία της διαδρομής του ήταν εκτεθειμένο σε μολύνσεις. Χάρη στις συχνές και επιμονές προσπάθειες του Δήμου Λάρινας για να προστατευτεί το κοινό από ασθένειες και επιδημίες οι διαχειριστές του νερού της πόλης (το ΕΒΚΑΦ), αποφάσισαν το 1939 να υιοθετήσουν σχέδια βελτίωσης της υδατοπρομήθειας της Λάρινας. Το ΕΒΚΑΦ γι' αυτό το σκοπό σύναψε δάνειο από την Κυβέρνηση της Κύπρου ύψους ΑΚ24.000 με τόκο 3% αποπληρωτέο σε 40 χρόνια. Η παραχώρηση του δανείου έγινε δυνατή μόνο όταν ο τότε Δήμαρχος Λάρινας μ. Γεώργιος Αραδίππιώτης και το Δημοτικό Συμβούλιο συμφώνησαν να υπογράψουν ως εγγυητές αυτού του δανείου. Το έργο διασωλήνωσης του νερού από την πηγή στην πόλη άρχισε το 1939 και συμπληρώθηκε το 1941. Αυτή με λίγα λόγια είναι η ιστορία του νερού Μπεκήρ Πασά, που για πάνω από διακόσια χρόνια υδροδότησε και ξεδίψασε τη Λάρινα. Ο Μπεκήρ Πασάς ήταν ένας καλός και φιλάνθρωπος Τούρκος και χωρίς αμφιβολία ήταν ένας από τους ευεργέτες της πόλης του Ζήνωνα. Τα τραγικά γεγονότα της τουρκικής εισβολής και της κατοχής του 37% των εδαφών της πατρίδας μας που με τη

βία, τις σφαγές, τις λεηλασίες, τους βιασμούς και την εκδίωξη 200.000 Ε/Κ από τα σπίτια τους και τις πατρογονικές τους εστίες, δεν είναι δυνατό να οβησουν από τις σελίδες της μακροαίωσης ιστορίας της πόλης μας τη μεγάλη προσφορά του Μπεκήρ Πασά στη Λάρινα, ούτε και πρέπει να θολώνουν τη σκέψη, τη θύμηση και το μυαλό μας, παρά την πικρία που αισθανόμαστε κάθε μέρα για όλα αυτά. Εμείς διαλαλούμε πως επανένωση του νησιού μας και πως η επιθυμία μας είναι να ζήσουμε αρμονικά και ειρηνικά με τους Τ/Κ συμπατριώτες μας, όπως το κάναμε και για αιώνες στο παρελθόν. Εμείς ακόμα λέμε πως όλοι οι πρόσφυγες Ε/Κ και Τ/Κ πρέπει να γυρίσουν στις πόλεις, στα χωριά, στα σπίτια και τις πατρογονικές τους εστίες. Θέλω να πιστεύω πως εμείς είμαστε ένας πολιτισμένος λαός, που στόχο έχει να μπει στην Ευρωπαϊκή σήμερα Ευρώπη. Θα ακολουθήσουμε άραγε, το παράδειγμα της τ/κ διοίκησης του Ντενκτάς, που προσπαθεί με κάθε τρόπο να αφελληνίσει και να εκτουρκώσει τα πάντα στο υπό την τουρκική κατοχή βρισκόμενο βόρειο τμήμα της πατρίδας μας; Υπάρχουν και άλλα τουρκικά ονόματα δρόμων στη Λάρινα, μερικά μάλιστα από αυτά είναι ονόματα τουρκικών στρατηγών που οδήγησαν τα τουρκικά στρατεύματα, που εισέβλεσαν και κατέλαβαν ολόκληρο το νησί μας στο παρελθόν και αναφέρω μερικά από αυτά: Οδός Μεχμέτ Αλή Πιαλέ Πασά, Τουφούτ Ρέις, Χαμίτ Μπέη, Νταβίτ Πουσσούφ και πολλά άλλα. Να τα απαλείψουμε κι αυτά; Το όνομα του Μπεκήρ Πασά είναι ίσως το τελευταίο που θέπρετε να απαλειφθεί, από το δρόμο στον οποίο το δάσαμε, για να δείξουμε την ευγνωμοσύνη του λαού μας προς ένα μεγάλο ευεργέτη του. Ελπίζω πως η πιο πάνω κατογραφική της ιστορίας του νερού των Καμάρων ή του νερού Μπεκήρ Πασά θα μας προβληματίσει και θα μας βοηθήσει να πάρουμε τις σωστές αποφάσεις σε ό, τι αφορά την ονομασία του επηρεαζόμενου, από το ανακυσαν πρόσφατα θέμα της ονομασίας του δρόμου.

Σημείο αναφοράς: ΟΣΑ ΦΕΡΝΕΙ Η ΜΝΗΜΗ, βιβλίο του Ανδρέα Ο. Ευριφιάδη, σελ. 22-27 (1991). Η υδατοπρομήθεια της Λάρινας. Άλλοτε και Τώρα.

Asrın Ortalarında Limasol Lümpen Proleter Yanında Kıbrıslı Türk Simalar.

Kazım ile Kezban.

1950'li yılların etnik-milliyetçi yükselişinden önce iki toplumun ortak yaşamının bugün genelde kabul edildiği varsayılıyor. Buna rağmen bu birlikte yaşam tablosu, genellikle bir gelenek-tradition örtüsüyle kaplıdır. Bu birlikte yaşam tarihi süreç tarafından sürüklendiği için kaybolmuş olan bir Kıbrıslıya bir "Kıbrıs dünyasına" benziyor. Kentlerdeki ortak sınıf mücadelesi tabakası bu klişenin pratik bir inkarını oluşturuyor. Ancak bu mücadeleler de görmezlikten geliyor çünkü, etnik hareketlerin yükselişiyle aynı zamana denk geliyorlar. Böylece örneğin, 1955'te iki toplumlu bir işçi mitingi organize edildiği tarihi olgusu hegemonyacı söylem tarafından gömüldü ve sadece PEO yayımlarında iki dilde yapılan çağrıyı görebilirsiniz.

Kentlilerin yaşamını 40 yıl (1920'den - 1960'a kadar) adanın bu coğrafik noktalarına yayılan halk tabakaları tarafından yaşandığı şekliyle bugüne kadar araştırmacıların ilgisini çekmiş değildir. Ancak daha yeni kültürel ve sosyal yaşamımızın kompleks gerçeği asrın ortaklarındaki bu amganda (karışımında) bulunuyor.

Lümpen proletarya, özellikle modernleşmenin ilk yıllarında kentlerin tarihinde önemli bir yer tutuyor. Yunanistan'da rembetiko halk türküsü (1930'larda gelişen bir tekke müziği türü) böyle bir tabakadan doğdu. Lümpenler, fabişeler, dienciler ve hatta "suç" unsurları gibi tabakalar içerir. Bazı toplumsal - tarihi koşullarda Lümpenin kültürel üretimi, daha geniş bir halk kültürü doğmasının alanı olabilir. Ancak Lümpenin siyasi özdeşleşmelerinin kestirilmesi zordur.

Limasol, asrın ortalarında bir "Kızıl kent" idi ve bu daha geniş anlamda kentsel bir dereceye kadar gerçek olmaya devam ediyor. O zamanlar (1930-50) yirmi yitında kent, politik kimliğini kazanıyordu ve halk dinamik şekilde "tarih sabnesine" giriyordu. Kentin Lümpen tabakası, halk kültürünü güçlü şekilde damgalayan simalarla ifade edildi. Yakın geçmişte, karnaval vesilesiyle kazancını, kentlin fakirleriyle paylaşan Kıbrıslı Elen dilenci Arkondi'nin çehresi tekrar su yüzüne çıktı. Arkondi'nin fotoğrafı, hali hazırda halka açık bir çok yerde görülebilir. Ve kısa süre önce diyalog çerçevesinde, heykelinin dikilmesi yönünde sesler dahi duyuldu. Arkondis artık yanlış anlamış bir "ermiş" halini aldı. Ancak Arkondis tek başına değildi. Adı daima benzeri Kıbrıslı Türk dilenci Kazım ile birlikte geçiyor.

"O dönemde 'deli' ile ailem yapmak alışılmış bişeydi ve özellikle iki 'deli' Arkondis ile Kazım karşılaştıkları zaman keyifler iyice artardı. Müşteri rekabeti içinde olan Arkondis ile Kazım birbirlerini hazmedemiyor ve kapışıyorlardı. O derece ki bazen polis müdahale etmesi gerekirdi.

Anlatıldığına göre iki 'deli' bir defasında mahkemeye çıkarılmıştı. Arkondis savunmasını yaparken hakime ne oranda iki definin, aynı kente dolabileceğini sordu. Hakim mesaja yanıt vermekte tereddüt etmedi ve Limasol'u iki 'deliye' pay etti. Ancak sınırlar korunmasız kaldı ve sınır bölgesi sık sık taşların başlıca silahı olduğu savaş tiyatrosu haline gelmişti.

Pulitis Servas: Kentin Çeyizleri"

Gelin görün ki "delilerin" ayrılması, tüm ülkenin geleceğinin kehanetiydi.

Bu malum, şehrin bölünmesi olayından (Belki de iki toplumun her ne kadar benzeselerde kendi özel yapılarına ve özelliklerine sahip olduklarının bir göstergesi) öteye, Kazım için çok az şey biliyoruz. (En azından Kıbrıslı Elen bibliografyasında.)

Kazım'ın görüntüsü genellikle dilenciden çok serveti - deli, ermiş mesajını veriyordu. Birisinin sokak serserisine benzediği veya serseri gibi gıyındığı belirtmek istendiği zaman "Kazım'a benziyor" veya "bu Kazım da kimdir" demek alışkanlık haline gelmişti. Kazım için bilinen yönlerden birisi, onu ifade eden veya insanların onunla özdeşleştiği bazı nükteli sözler olduğuydu. Belki de asrın ortalarındaki Limasol atmosferini (şehrin silip - süpürücü modernleşme dönemini) de dile getiren bu tür ifadelerden birisi şöyleydi:

"İskele'de 40dirhem akılla geçene bilirsiz, Limasol'da 400 dirhem de olsa hepsini kaybedersin".

Kazım nükteli sözlerinin, sınıfsal bir boyuta da sahip oldukları görülüyor.

"Kazım, sempatik bir Kıbrıslı Türk'tü. Genellikle etinde birkaç çiçek veya fesleleğen taşı ve yanına yaklaşılan herkese 'Nereye gidiş - gelse, de bu tekerler dönecek' diyerek çiçeklerden verirdi. Kazım, bu sözlerle o zaman fakirler için mevcut koşulların değişeceğini kast ediyordu. Herkesten birkaç kuruş alır ve onlara çiçek verirdi. Bazen de

Τουρκοκυπριακές μορφές στο λούμπεν προλεταριάτο της Λεμεσού στα μέσα του αιώνα

Ο ΚΚΙΑΖΙΜΗΣ ΚΑΙ Η ΚΕΖΙΜΠΙΑ

Η συμβίωση των δυο κοινοτήτων πριν την εθνική/εθνικιστική έξαρση της δεκαετίας του 1950 θεωρείται σήμερα ότι γενικώς ήταν αρμονική. Η εικόνα αυτής της συμβίωσης, ωστόσο, περιβάλλεται συνήθως από ένα πεπλό παραδοσης/tradition. Μοιάζει αυτή η συμβίωση με μια κυπριακότητα, με "ένα Κόσμο της Κύπρου", που χάθηκε γιατί τον παρέσυρε η ιστορική πορεία. Οι κοινοί ταξικοί αγώνες στις πόλεις αποτυλώνουν, βέβαια, μιαν έμπρακτη αμφισβήτηση αυτού του κλισιό - αλλά και αυτοί οι αγώνες παραγνωρίζονται, αφού συμπύκνωνται με την άνοδο των εθνικών κινημάτων. Έτσι, λ.χ. το ιστορικό γεγονός της οργάνωσης ενός δικονομικού συλλαλητηρίου εργαζομένων το 1955 το έχει θάψει ο ηγεμονικός λόγος, και μόνο σε εκδόσεις της ΠΕΟ μπαίνει να δεις το δίγλωσσο κάλεσμα.

Η ζωή των πόλεων, η πόλη όπως βιώθηκε από τα λαϊκά στρώματα που κατέκλυαν αυτά τα γεωγραφικά σημεία του νησιού σε 40 χρόνια (από το 1920 μέχρι το 1960), δεν έχει μέχρι σήμερα προσελαύσει το ενδιαφέρον των ερευνητών. Και όμως σε αυτό το αμάλγωμα των μέσων του αιώνα βρίσκεται η περίπλοκη αλήθεια της νεότερης πολιτιστικής, αλλά και κοινωνικής μας ζωής.

Το λούμπεν προλεταριάτο, κατέχει μια σημαντική θέση στην ιστορία των πόλεων - ιδιαίτερα στα πρώτα χρόνια του εκμοντερνισμού. Από ένα τέτοιο στρώμα αναδύθηκε το ρεμπέτικο λαϊκό τραγούδι στην Ελλάδα. Το λούμπεν περιλαμβάνει στρώματα, όπως οι πόρνες, οι ζητιάνοι ή και στοιχία, που ανήκουν στο χώρο του "εργληματος". Μπορεί σε ορισμένες κοινωνικές-ιστορικές συνθήκες η πολιτιστική παραγωγή του λούμπεν να γίνεται χώρος δημιουργίας μιας ευρύτερης λαϊκής κουλτούρας, αλλά οι πολιτικές ταυτίσεις του λούμπεν είναι δύσκολο να προβλεφθούν.

Η Λεμεσός υπήρξε μια "κόκκινη πόλη" στα μέσα του αιώνα - και σε ένα βαθμό αυτό συνεχίζει να είναι αλήθεια, όσον αφορά την ευρύτερη αστική περιοχή σήμερα. Τότε στην 20ετία 1930-50, όταν η πόλη αποκτούσε την πολιτική της ταυτότητα και τα λαϊκά στρώματα έμπαιναν δυναμικά στο "προσκήνιο της ιστορίας" το λούμπεν της πόλης εκφράστηκε με μορφές που έχουν σημαδέψει έντονα τη λαϊκή κουλτούρα. Πρόσφατα, με αφορμή το καρναβάλι, ήρθε και πάλιν στην επιφάνεια η μορφή του Αρκοντή, του ελληνοκύπριου ζητιάνου, ο οποίος μοιράζε τα εισοδήματα του στους φτωχούς της πόλης. Τη φωτογραφία του Αρκοντή μπορεί κανείς ήδη να τη δει σε αρκετούς δημοσιους χώρους και μέσα στα πλαίσια του πρόσφατου διαλόγου ακουστικών μέχρι και φωνές να του σιγηθεί άγρια! Ο Αρκοντής έχει πάρει πλέον τη μορφή ενός παρεξηγημένου "αγίου". Ο Αρκοντής, ωστόσο, δεν ήταν μόνος. Σε όλες τις αναφορές ο Αρκοντής πάει μαζί με τον αντίστοιχο Τ/Κ Ζητιάνο τον Κκιαζιμή.

Ήταν συνηθές εκείνη την εποχή να σπάσει πλάκα κανείς με τον κάθε "τρολό". Και το κέρρι μεγάλωνε ιδιαίτερα, όταν συναντιόνταν οι δυο "τρολοί", ο Αρκοντής και ο Κκιαζιμής που, ανταγωνιζόμενοι για την ίδια πελατιά δεν χάνονταν ο ένας τον άλλο, ερχόντουσαν στα χέρια, για να επιβεί κάποιος στιγμές η αστυνομία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΥΙΟΤΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΥΙΟΤΟΥ

rica ile hiçbirsey almayaçagim, baltanın inmesi gerektiğini kast ederek, 'pala be pala' diyordu.

H.Savides: Düünün ve Bugünün Limasol'u "

Limasol Lũmpen takımının bir diđer siması, fahiş Kezban' dı.Plutis onun için çarpıcı olduđu kadar tarihsel olarak önemlide olan bir hikaye ortaya koydu.

Plutis Servas'ın "Limasol'un çeyizleri" adlı kitabında yer alan ilgili bölüm:

Keziban

Keziban küçük düzensiz kentimizin en ünlü fahişesiydi. Onunla ilk kez tanıştığım zaman , alçak gönüllülüğü ve kibarlığı yanında katkısı nasıl göstereceği çabası beni etkilemişti. Çaresiz şekilde çantasını açtı. Bir zarf aldı ve geveledi: Bu paralar kimsesizler içindir.

Hangi kimsesizleri sorunca şu cevabı verdi:

"Çocuk bakım evine koyacağınız için, çok para değil. Sadece 20 lıradır. Biriktirdiklerimdirler. Öksüzlüğü yaşadım ve babı yüzü görmeyen bir çocuğum var. Ancak kendi çocuğumu da bakım evine almazım için bu paraları verdiğimi aklınıza getirmeyim. Hayır. Hayır. Onu bir arkadaşımın yanına yerleştirdim ve gayet iyidir. Anlayacağınız gibi yamında tutamam. Toplum için hayırlı bir insan olmasına yardımcı olmayı umuyorum"

Gözlerim doldu. Onun gözlerinde de bir damla gözyaşı gördüm, parmağıyla silmeye çalıştı. Daha fazla birşey söylemedi. Söylemesi de gerekmiyordu. Elini öpmek için eğildi. Ancak daha çabuk davranım ve ben onun elini öptüm.

Ancak bu hikayecik burda bitmiyor. Paranın bu yüzü hem de öteki yüzünden, bakılınca kendi küçük boyutlarına sahiptir.

Eleni Hanna adlı Rum'u (okuyucu Kkeziban'ın Türk kadını olduğunu anlamış olmalıdır.), tanınmış Peristiani'nin kızını ne zaman arasan sokaklarda dolaşıp kalın, karakteristik sesile, Hıristiyan inançları temelinde vaaz verirken ve askıntı doktor kazası ile merhametsiz kardeşlerinden şikayet ederken bulurdunuz.

Şikayetin karakteristiği daha ölmeden , üzerine malum yazıt kazıtığı, Ay Nikola mezarlığındaki mezar taşıydı:

"Burada ezizlenmiş , kötü eşi, çıkarıcı kardeşleri tarafından terk edilmiş bir kadın yatıyor."

Bu Hanna,Keziban'ın ziyaretinden birkaç gün sonra Belediye Başkanının odasına girdi. Yanında zarf ve 20 lirası da vardı. O da kimsesiz çocuklar için. Cömeri bağış elbette hoş bir sürprizdi. Ancak paraları nereden bulunduğunu merak eden Belediye Başkanı , ölmeden önce mezar taşına kazınan yazıtı da dikkate alarak, kardeşi Kleonas Peristiani'yi çağırıp, merakını gidermeyi doğru buldu. Kleonas Peristiani, Alekos Zimonos döneminde Belediye Danışmanıydı.

Kleon hayretler içinde kaldı. Öfke içinde "sefil bizi çaldı" diye mırıldanarak , para destesini kapı. Kendisi sefil olan bu şahıs , desteden 1-2 lira çıkarıp öksüzler için bunlar yeter demeye utandı.

Keziban'a dönelim. Söz etmeye değer:

Belediye Başkanlığındaki unutulmaz buluşmadan sonra Belediye Başkanı Keziban'ı bir daha görmedi.Araya Belediye Başkanının merkezi hapishanede geçirdiği 3 aylık hapsi girdi. İngilizler onu Şubat'ta salıvermeleri gerekirken bir gün önce 7 Şubat'ta serbest bırakıldılar. Büyük olasılıkla, Limasol'da yapılacak karşılama töreninin iptalini amaçlıyorlardı. Ancak , kurnazlıklarının kurbanı oldukları görüldü. Erken salıverildiği yönünde Merkez Komite bürosuna bir telefon gitmiş olmalı.

Boylece taksiiye gerek kalmadı. Serbest bırakıldığı anında tüm kente yayıldı ve eski Limasol'da karşılama töreni düzenlendi.

Belediye Başkanı kucaklamak için ilk koşanlar arasında Keziban'da vardı. Hoşbesten sonra, otobüsler ve özel araçlar konvoy oluşturarak Limasol'a yöneldiler. Belediye Başkanının ailesi ve parti kürmaylarıyla birlikte birinci otobüse götürüldüler. Orda sıralardan birinde heyacandan gözleri dolan Keziban dikkatini çekti. Bu onu son görüştüydü.

Yıllar akıtsızlıklar ve felakete dolu geçti. Anne çocuğunu , çocuk annesini kaybetti. Herşey karanlık ve arayış içinde boğulmuş. Belekler ise muhafaza ediliyor.

Bir defasında, bugün iktidarda bulunan hemşerim Akinci'nin taraftarlarından küçük bir Kıbrışlı Türk gambu beni fakirhanemde beni ziyaret etti. Aralarında Akinci'nin beni eskiden beri tanıyan Asbaşkanı da vardı. Bana, küçükken çocuklarımla Köseoğlan'da (şimdi kahramanlar meydanı) oynadıklarımı hatırlattı. Tekrar Keziban'ı hatırladım babası belli olmayan çocuğunda sordu.

Bana onu tanıyorum ve görüyorum onuda Limasol umuzdan uzaklaştırmamız yedi. Yaşandı. Omurfo'da (Güzelyurt) bir kahvehanede kahve taşıyor. Oğluna ise kimbilir? Onuda yadeller yemiştir. Ancak Keziban'ı gördüğüm zaman onu unuttuğumı söyleyeceğim. Çok "sevinecektir dedi".

Delirούνται ότι κάποια φορά, που οι δυο "τρέλοι" είχαν οδηγηθεί στο δικαστήριο, απολογούμενος ο Αρχόντης ρώτησε το δικαστή κατά πόσο δυο τρέλοι μπορούν να περιφέρονται στην ίδια πόλη. Και ο δικαστής δεν διάταξε να ανταποδοθεί στο μήνυμα μοιράζοντας τη Λεμεσό στους δυο "τρέλους". Όμως τα σύνορα περιοριζόμενοι αφορούατο και ήταν εγγύς το η συννοσηκη περιουσία να γίνεται συχνά θέατρο πολέμου, όπου οι πέτρες αποτελούσαν το κυριότερο όπλο.

Ίδου, λοιπόν, που ο διαχωρισμός των "πελλών" ήταν ουσιαστικά προφητικός για το μέλλον της χώρας ολόκληρης.

Πέρα από αυτό το γνωστό επεισόδιο του μοιράσματος της πόλης (ένα δείγμα ίσως ότι όσο και αν εμοιαζαν, οι δυο κοινότητες είχαν και τις ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες τους) λίγα είναι γνωστά για τον Κκιαζίμη. Η εικόνα του Κκιαζίμη έδινε συνήθως το μήνυμα του αλήτη, παρά του ζητιάνου, του πελλού, η του άγιου. Συνηθιζόταν να λέγεται "έν σαν τον Κκιαζίμη", "πούς εν τζιμνος ο Κκιαζίμη", εννοώντας ότι το άτομο στο οποίο αναφερόταν ο ομιλών ήταν ντυμένο στημέλητα, η φαινόταν σαν αλήτης, του δρομου.

Μια πτυχή που είναι γνωστή για τον Κκιαζίμη είναι ότι υπήρχαν ορισμένες επιγραμμάτικες δηλώσεις που τον εκφράζανε - η τις οποίες ο κόσμος ταύτιζε μαζί του. Μια τέτοια διατύπωση που ίσως να εκφράζε και το κλίμα της Λεμεσού στα μέσα του αιώνα (την εποχή του σοσιαλικού εκμοντερνισμού τη πόλης), ήταν:

"Στη Σκάλα με 40 δρόμα νουν περνάς, στη Λευσοά τζου 400 νόσης χάνουσου τα."

Οι επιγραμμάτικες δηλώσεις του Κκιαζίμη φαίνεται να είχαν και μια ταξική διάσταση:

"Ο Κκιαζίμης ήταν ένας σμιλαθής Τουρκοκίπριος, που συνηθιζε να κρατά λίγα λουλουδια ή βασιλιετιά και πρόσφερε σε καθένα που τον πλησίαζε ένα λουλουδι με τη φρόση "έν να γυρίσει ο τροχός, που θα πάει," εννοώντας ότι θα αλλάζουν οι τότε συνθήκες ζωής για τους φτωχούς. Εισέπραττε από τον καθένα και του πρόσφερε λουλουδι για ένα δυο γρόσια. Αλλοτε πάλι έλεγε "Ήπάλα σε, ππάλα" δηλαδή τίποτε δεν γίνεται με τις παρακατήσεις, αλλά πρέπει να πάσει ο πέλεκις."

[X. Σαββίδης, Η Λεμεσός του χτες και του σήμερα.]

Μια άλλη τουρκοκίπρια μορφή του λεμεσιανού λούμπεν ήταν η πουτάνα η Κεζιμά: για την οποία ο Πλουτής έχει καταθέσει μια απηρηνητική αλλά και ιστορική σημαντική αφήγηση. [Πλουτή Σαββία, Τα προμαά της πόλης.]

«Η Κεζιμά ήταν η πιο γνωστή ιερόδουλη στη μεσαιώ μας άτακτη πολιτεία. Όταν για πρώτη φορά τη συνάντησα με εντυπωσίασε η σεμνότητα και η ενγένεια της, καθώς και η προσπάθειά της στο πώς θα παρουσίαζε την προσφορά της. Αμήχανα άνοιξε την τσάντα της. Πήρε ένα φάκελο και φέλλισε: αυτά τα χρήματα είναι για τα ορφανά.»

Στην ερώτηση μου ποιά ορφανά εννοούσε, μου απάντησε:

«Γι' αυτά που θα βάλετε στην παιδική στήλη. Δεν είναι πολλά χρήματα. Είναι μόνο είκοσι λίρες. Είναι από τις οικονομίες μου. Εχω ζήσει την ορφάνια. Εχω κι ένα παιδί που δεν γνώρισε πατέρα. Όμως μη σας περάσει από το νου ότι προσφέρω αυτά τα χρήματα για να βάλετε το δικό μου παιδί στο ορφανοτροφείο. Όχι, όχι μια χερά το έχω τακτοποιήσει σε μια φίλη μου, επ' όσον, όπως καταλαβαίνετε, δεν μπορώ να το έχω κοντά μου. Κι ελπίζω να το βοηθήσω με τη δαίμων να γίνει άνθρωπος της κοινωνίας.»

Βουρκώσαν τα μάτια μου. Είδα και στα δικά της μάτια ένα δάκρυ που σκούπισε με το δάκτυλό της. Δεν είπα περισσότερα. Ούτε χροιαζόταν να πει. Εοκίμψε να φιλήσει το χέρι μου. Όμως πρόλαβα και φίλησα εγώ το δικό της».

CYPRUS IN A RUNAWAY WORLD

Semra Galip Pasazade

All truly decisive departures this century took us, sociologists, and our kindred experts on history and its works, unawares. Like weather forecasters, we are at our best when prognosticating more of the same; it is the change, the radical change, change in the rules of the game and thus in the game itself, that defies our imagination, as it has been since the beginning of the modern age

We may add to these radical changes in our experience, changes in social mentality and cultural transformation in general. As social scientist if one considers him/herself as modernist then it is obvious to accept that in modern times changes in the way of thinking and living are happening "here" in Cyprus and "there" in a global sense. The structures of human being are evolving.

Due to these evolution being a consequence of lived experiences, it seems to me that in modern times; the world in which we live, the world at the beginning of the twenty-first century, isn't like the one anticipated by the founders of the Enlightenment. They, in the old times, were the principal founders of the intellectual traditions which made Western culture and which have increasingly shaped global culture. They have either colonized the empires through their intellectuals or they have controlled directly their administration. Where Cyprus in this global evolution has interested the Ottoman Empire and Great Britain because of its irreversible strategically position, a position that since the middle ages has attracted many other empires power wise and then intellectual wise. This situation of the island has helped these two empires to shape the existing order by rendering it irreversible especially in the cultural and historical conscience of both communities.

In Cyprus and elsewhere this colonization, as we know historically and logically precedes capitalism, and the capitalist regime consists in treating Western people as they themselves had previously treated native populations...

In the first place, those societies which today we call "underdeveloped" did not become so through their own doing, and one would be wrong to conceive of them as exterior to western development or indifferent to it. In truth, as Levi-Strauss emphasizes, they are the very societies whose direct or indirect destruction between the 16th and the 19th centuries made possible the development of the Western world and that between them there is a complementary relationship. I think that this did not necessarily mean peaceful cohabitation. It's a simple and persuasive idea.

This is not to say that in the global age there is a battle between the colonized and non-colonized worlds, as you can treat the global age today as a battle between modernity and tradition. The social sciences often talk of modernity, but seldom about tradition.

I think that if we don't look at what tradition is, what it has meant in our lives and what's happening to it today, then it is difficult to understand the experience of late modernity, and changes in the global age.

As a social scientist, I believe that in the global age the generalisation of modernity and the impact of mass media and communications across the world have rendered the sociological fields more and more transparent. A breakdown of the frontiers between the past and present provokes a sort of de-differentiation of what we are supposed to know. It is the same between the known and unknown world or between reality, imagination and mythology. Even beliefs in rituals have been restructured. Due to this restructuring, an imaginary dialectic breaks the frontiers between life and death, as presented in the

German film 'Wings of Desire' by Wim Wenders in the late eighties.

Each time I observe the passing away of a person, my thoughts guide me to Cypriot mythology, specifically to the sculptor Pygmalion and his ivory Galatea, who represents the recurring nation. This mythological artist fell in love with his statue of ivory; Venus the Goddess of love was moved by his love for and brought her to life so they could marry. From this union Paphos - Baf - was born from whom the city, sacred to Venus, received its name. This reincarnation lives in populist art today, and there are ecstatic annual celebrations of this myth in Lyon. Artists in Paris and elsewhere in order to render the mythological art popular, as a playground have chosen streets as scene de theatre. Bernard Shaw in his play My Fair Lady gave life as reincarnation of Pygmalion and Galatea, restored to us another treasured fragment of temps perdu. While Skiller tried to recover Proust's lost times in his poem, The Ideal and Life;

*As once with prayers in passion flowing
Pygmalion embraced the stone,
Till from the frozen marble growing,
The light of feeling o'er,*

.....
*The trees roses shared sensation,
An echo of my boundless life*

The presence of ancient gods is powerful, almost palpable, in Cyprus, particularly in the forests and by the woodland streams, on the mountain tops or at such hallowed sites as Vaunt or the Sanctuary of Apollo near Episkopi. It is still pervasive in Cyprus today, except where cars and concrete and pop music have polluted the present and destroyed the past, and the gods have turned away. Nevertheless, one can remember hearing the music in Turkish played by Greeks from this mountain "you have waited with hopelessness they were not aware of your love..." The significance was that the Turkey did not care anymore for the Turks in the island. While the Turks from this same mountain look to Turkey and sang one of the songs from the famous Cypriote composer in Ottoman time, Ahmet Rasim "don't be late..... turn up soon". They as a national lover were playing the game of a dramatic personae. The Turks described such quietly waited moments so that Turkey 's coming in such words "Come peace and quiet, come my fancy, come". For a brief moment the fleeting years are wiped away and time lost is found again.

In Cyprus one can stumble upon many more such echoes from forgotten moments of history, each able to illuminate the present. Invaders like Haroun Al Rashid, Mamelukes of Egypt, Alexander Coeur de Lion; women like Catherina Cornaro, James II's daughter Charlotte and his Greek lover Helena Palaeologues..... The King's love

to Helena rendered the court to speak ancient Greek, although the king was a Frankish crusader. Beside ancient Greek, Arabic, French and Italian were spoken. He invited artists and poets to his court in emulation of other learned princes.

The confluence of different destinies touched and illuminated the history of one small island in the eastern basin of the Levant, giving it significance and depth of focus. Different invasions weathered and eroded it, piling monument upon monument. The contentions of monarchs and empires have stained it with blood, have wearied and refreshed its landscape repeatedly, along with its mosques and cathedrals and fortresses. In the ebb and flow of histories and cultures, Cyprus has time and time again been a flashpoint where Aryan and Semite, Christian and Moslem met in death-embrace. Saint Paul received a well-merited lashing there at the hands of Paphithos. The troubled island has even been a token of love, for Marcus Antony gave the island to Cleopatra as a gift.

Cyprus historically has long been attached to western political and cultural centres. The Cypriots once belonged to the Frankish crusaders, and when Venice served as a political centre, it still kept its contacts with the Roman Catholic Church and the Vatican. The island's societies kept their continuity during the Ottoman period, as did the British after the take-over.

The Ottoman Empire organised itself on the division into territorial units based primarily on religious classification: millet-rum. All the Empire's orthodox Christian subjects were given corporate identity and placed under the jurisdiction of the Greek Patriarch in Istanbul as millet basi. The Greek Cypriot community on the island belonged to this system while the Moslem community was directly attached to the Caliph, who nominated a beylerbeyi as his representative. During British rule the island stayed as Ottoman territory and Great Britain governed as surrogate of the sultan. This kind of ethnic division is of a different order from that typical of Western modernity.

Meanwhile, England's presence in the island also represented a difference within the Commonwealth tradition. Accompanied by the exceptional agreement with the Ottomans, in Cyprus the moral values and norms set down between the two communities by Ottomans were protected in the island. The Turkish Islamic community in its daily life and traditions was restrained within the sharia, Islamic holy law, while the Greek Orthodox community was the responsibility of priests and churches. The presence of England can be defined as a period of modernisation as a consequence of colonisation, the western norms were adapted in the civil services.

Hepworth Dixon describes this period in his book during the Woolsey administration. Under English rule the Cypriots -counting both Christians and Mo-

hammedans - are a minority of three in seven... Under Ottoman rule Cypriots had as much control over their own affairs as English people; now they are as helpless as a multitude of Russian serf.....

Such changes must be judged by the results, but for the time they have an ugly look. One hardly likes to see a popular franchise filched away, even though we get a cleaner street and stronger pier in payment for the theft. No rights are prized so much as local rights to which a man is born....

These exogenous and pluralistic political centres did not only form the identity of each community, they also became a way of living, and this cultural orientation has influenced their social choices, which were rather romantic and sentimental before giving way to political action. Thus the anti-colonial movement in the island is again different from all the other countries with goals of independence. Cyprus's ties to the pluralistic centres obviously has provoked each community to desire to be attached culturally and emotionally where they thought they should belong. So, the anti-colonial movement in this case can be defined as "Dependency through Independency". The union of Greeks Cypriots to Greece and the Turkish Cypriots to Turkey, by guarding England as their friends.

This exogenous attachment to different centres as a romantic sentiment rather than political strategy can be seen in the cultural activities of two intellectuals from the same family. The first, Cevat Bodamyalyazade, did his studies at that time in the palace school of Galatasaray in Istanbul, and during his studies became an active Young Turk and upon returning home published the first written Turkish paper named "Soz" in order to introduce the modernist idea to Cyprus.

The other Bodamyalyazade studied in London and was active in the 1920's miners strike when Marxist ideas had split Europe. Bodamyalyazade was then exiled to Egypt, then to the island, where he wrote his own ideas about the miners strikes in England. He was known in the island with the nickname "Philosopher" and created the Shakespeare Islamic School, "armed with faith and guarded by God".

The owner emphasized the objective of this institution, where both sexes were admitted; as "entirely devoted teaching of English to the Moslems besides inculcating traditional Islamic manners, morality and character". He also translated the Koran into English Shakespearean language and won George Bernard Shaw's Psalm prize given for religious literature. His work was published under the name of "The Couran Versified" the prayers and religious lessons were practice in English language, and prayers started.

*By The Name Of Allah, Most Munificent,
Almighty, Merciful, and Most Beneficent,*

With the author's introduction, he dedicated some of his translation to Lloyd George and England's prime minister of the time or to the federation of miners in England. The objective of the Koran Versified in fact relied on the importance that the author gave, to put an end to the misunderstanding between the Moslem world and Great Britain. For Bodamyalyazade: "The future peace of the world largely depends upon the establishment of a lasting and sincere friendly understanding and co-operation between Great Britain and the Moslems, but this is impossible before the publication of a perfect English translation of the Koran, because the first step to understand a people is to understand their religion and belief, and the religion of Moslems consists of the Koran". The author said that Cyprus with its Islamic belief was not an handicap for the integration of Cyprus to Great Britain and expressed it in one of his poems

*This is our Cyprus of England, England's own,
The charming copper island and ancient renown,
The seal of lasting Love between Turkey and Britain,
The Shield that since kept Turks from Czar's invasion,*

*The lily island where love herself was born,
The heavenly cradle of Homer, Xenon, Salon
The matchless Monarch of the Mediterranean,*

Long live our victorious Mother England

*Thou canst save them, England, at one effort, no more
They are virtuous, of good heart and good nature,
They have excellent talent for education and culture
Stretch thy gracious hand and be their saviour,
Lead them to knowledge, civilization, progress,
Help them to happiness, enlightenment and success,
Save them from downfall, darkness and distress.....*

After the second world war Bodamyalyazade turned to the USA and wrote letters to Presidents Truman and Roosevelt. In his letter to Roosevelt he said that he saw him as having "the understanding to capacitate the different religions in this part of the world". Roosevelt replied, "We will accept only a world consecrated to freedom of speech and expression and the freedom of every person to worship God in his own way, freedom from want and freedom from terrorism."

Both intellectuals upon returning to the island did not express any intellectual or political sentiment against the system in Cyprus, a system which established between the Ottoman Empire and Great Britain. Even the private Shakespeare school was a symbol of belonging to the two imperial centres. One can take the example of the state school Victoria Turkish Girls Lycee.

The colonial structure has been rationalized and legitimized by the education system. As Lawrence Durrell observed, the schools were a perfect laboratory in which to study national sentiment in its embryonic state. English schools were decorated by royal family pictures accompanied by Greek and Turkish students wishes so that

"God Save the Queen". Durrell describes this as a "quixotic irrational love for England that no other nation seems to have". One has to add to this lived experience of the author, the irrational love for Turkey and for Greece as well. Beside English schools, each community had Turkish and Greek schools where every morning these institutions opened their doors with Greek or Turkish national songs. And on the wall beside the royal family's pictures were the local representative's picture and Turkish or Greek states leaders' pictures.

Previously the world has been subject to the whims of irrational forces, of dogma, of tradition. I think time has come to try and understand the world rationally. If in and out of Cyprus borders we rationally understand what the world and its evolution is like, the external world and our own world, and our own history, surely we'll be able to subordinate history to our own purposes.

In fact this is true for individual history as well, because in modern times knowing the other, knowing of the other, is becoming more and more important. This importance is also in our century where the relationship is correlated to the development of communication technology. In this sense, Marx put it in probably the most effective way: we have to know our history in order to make history. History had been made in an unconscious way previously, we should look to make history consciously, rationally, and through an understanding of the dynamics which move our lives and determine the world of nature around us.

The idea that we could subject the world to greater and greater control is a dominant idea in the last two hundred years and the driving which has pushed Western civilization to become global civilization. The idea is that tradition and dogma are essentially irrational, and that science and rational knowledge can and should, in most spheres of life, replace these. I think the world doesn't feel or think like that. If they were right the world would be a tightly controlled, highly organized, predictable world and we would all be little cogs in a large machine.

At the turn of the century Max Weber argued that the world would increasingly become a gigantic machine in which we would all be little cogs knowing our own part. A highly predictable, rational world. George Orwell drew this up as anti-utopia. He thought that if the dreams of Enlightenment produced a rational world it might be a

repressive one. Franz Kafka also looked on the world as a bureaucratic nightmare, as a rigidly controlled world, a kind of dystopia, the opposite of a Marxist utopia.

Well, Marxism has collapsed with its utopia, one of the remarkable events of the twentieth century, but before Marxism the utopias like *taksim* and *enosis* in Cyprus had failed. These utopias attracted the Cypriots of both communities, not as a political objective but as romantic sentiments to attached to Greece for Greeks and to the

Turkey for Turks, a romantic sentiment has guided them to be distant to each other. Now on the island these two utopias have more or less evaporated into thin air with the collapse of a coup d'état by the Greek military during the junta period. The intervention by Turkey has rendered a great transformation in these two colonial utopias.

My approach is that in the case of Cyprus and other British colonies, the political figures of the anti-colonial movements were cultural gurus who were the architects of an imagined past, they were not political figures, and their movements did not make a political structure. Certainly this is the difference between western colonies: French metropolises were rather educated with French revolutionary literature. These philosophers of enlightenment have introduced liberty, equality and brotherhood, and revolution was conceived as de Tocqueville underlines as a passion of liberty and equality. In my opinion French speaking colonies through the philosophers have been able to create political leaders who would guide their anti-colonial movement. In Cyprus and other countries under British domination, it's rather cultural gurus who by tradition were not only guardians of religious belief but guardians of their communities, who guided the anti-colonial movement, which was a sort of "Dependency through Independency".

These utopias also in the meantime result in an absence of social imagination and capacity to create their own history of the social actors dissociates the relationship between utopia and ideology, which is necessary for every effective social action. The utopia dimension is not related to the ideological one. In Cyprus the utopias gave way not only to the rigid social movements, but have lead to social violence.

In the case of Greeks the Turks had to be considered as a minority, while Turks were referring to equality among the ethnic social groups. In the island again for Greeks the golden age was when the king of Salamis ruled the island, while for the Turks it was the Ottoman Empire. Modern history has presented itself as if they could deny the real past by inventing one, adapting this modern way of thinking during the colonial period they thought that they were advancing and continuing, whereas it was actually collapsing.

For Bourdieu, the struggles for ethnic or regional identity, those concerning properties (stigmatic or emblematic) related to origin, and via place or origin and all correlative enduring manifestations, such as inflection of speech, are examples of classificatory struggles, struggles for monopoly to make visible, to make believable, to make known and to make recognizable, that is, to impose a legitimate definition of the divisions of the social world, and consequently, to make and unmake social groups. Such struggles have, in fact, the capacity to impose a vision of a social world through their principles of division

which, when imposed on the group, create sense and consensus regarding sense, more particularly, regarding the identity and unity of the group. Identification is the rendering to someone of an identity.

However, colonial interchange between Cyprus, England, Ottoman and other Western cultures, many things which are considered to be, traditional, as all other traditions they are invented by humans, so most of them by colonialists and many of them either effects the political tradition or many of them are commercialised. They are not a centuries old tradition, in the case of Cyprus, the famous baskets or embroideries they

are brought in the island by Venetians. During the colonial period these chairs were designed into a comfortable armchair with similarities to those in India. As the mugs the queen's family's pictures are becoming one of the prestigious old objects. The other commonwealth countries examples can be found in the deservedly famous work by the historian Eric Hobsbawm and his co-writer Terrence Ranger who wrote the celebrated book *The Invention of Tradition*. They show in that book, with many other examples, that many of the things we consider to be traditional and with histories of hundreds of years are inventions, mostly of the late Victorian times, which is reflected as *folie de grandeur*. This is to say that, they are products of the industrial age rather than pre-modern traditions.

In Cyprus during the colonial period, the tradition which concerns the religious ethnics had guardians, and the Greek priests acted as political leaders. This model of tradition has helped the development of Greek orthodox fundamentalism in the island. Maybe the other fundamentalism is not a purely western invention but in the island it is purely colonial invention. In other countries the fundamentalism might be considered the rejection of woman to be equal but in the island it was rejection of the other cultural identity which was considered to be different.

Tradition's truth is ritual and bound up with its practice, rituals repeat the past even if that past is invented, enshrining it in the repetitive nature of the ceremonial. Tradition involves some form of ritual and ritualised behaviour, but it's different from personal rituals, which bring us to contact with one of the most pervasive features of what it's like to live an everyday life in a contemporary society, this feature being obsession and compulsion. Tradition in that sense is largely collective, in my point of view it's impossible to have traditions which are wholly individual patterns of behaviour.

In the tradition of Ottoman period and British Empire the political tradition that each community with different beliefs must have a guardian, so for the Greek Orthodox the bishops were the priest guardians. This is extremely important, because it has given rise to fundamentalist ac-

tion in the island; the Greek identity is directly related to the religious belonging. Where the sense of self was strongly defined through the ritual properties of tradition and the emotional relationship. In the case of Turkish Moslem community they were represented by the civil guardians, although they were considered by colonial bureaucracy as Moslem community. They have become officially national cultural identities during the republic period, they became locally Greek Cypriots and Turkish Cypriots, where the Greeks religious priest guardian became president while a civil Turkish guardian the vice president.

Obviously this represents an exceptional experience in social science and even to Western culture, since Enlightenment philosophers largely saw tradition as a barrier to knowledge. The aim of modernity was often understood as superstition, as irrational prejudice rather than having a rational place within society. Cyprus is a sociological field, it has to be recognised that traditions don't go away with modernization and that traditions become involved in an inner symbiotic relationship with modernity. This point is true on the side of western political centres which were involved in Cypriot destiny, that in their modern political tradition they have accepted and signed the presidency of a guardian priest, making it universally recognizable. Tradition as we have defined it is continuous in some respects in even the most modernized of societies.

Nevertheless, all these romantic sentiments, romantic as all the nationalist movements, did not permit the young republic established in 1960 to live long. This was the seminal characteristic of the post and pre period of the republic era that the state had no more spiritual capacity, no need or want for it, and that includes the moral. The Cyprus state "lets go" by design or by default, the counter-structural powers or sociality. Thus both societies in the island had neither a "will" nor the "need" and not even the "capacity" to create a centre state that holds the togetherness. Obviously with the creation of a republic they maybe gained the citizenship status, but they have never become compatriots.

First the Capacity; August Comte expressed the spirit of the age with great acumen and perspicacity in his famous definition of progress. *Pouvoir* - being able, being capable of final purpose, as the "pure" purpose that is not a means to something else than itself and thus needs not to excuse itself by reference to that something it does not matter *quoi on peut faire* as long as *on le peut faire*. This lived experience as capacity that is expressed as "division" takes its cultural energy from its tremendous power of colonization and representation model of both communities inside the administration. Each community has invested its capacity to define "other" cultures as outsider, which is a serious political act. It also ultimately, through colonial and post-colonial apparatuses, returns that iden-

tity to the other so that it becomes, by hook and by crook, the latter's own identity.

So the issue is not merely a disciplinary one, but strikes at the heart of the general relation between power and representation. The so-called state which was a still-born child since its establishment has crystallized in the political centre the two divided ideas, enosis and taksim, with their gurus as leaders, where each leader continues to defend the interest of his community by opposing each other. Although the state in general was supposed to maintain a mission to coerce regulation in daily life and render cultural interests viable. That is to be able, to be capable to complete a degree of economic solvency, offers more or less complete list of neutral services, and defends its borders with civil bureaucrats and combatants within the political centre. The individual progress of each community was dependent on the moneys that they were receiving from the state.

Second the Need; The Turks and Greeks in the island never felt the need of a Nation-State that would mark their togetherness. The need was seen in the attachment to the two motherlands. England, Greece and Turkey, three Nato allies, give a tripod support militarily, economically and culturally so that the Cypriots get used to each other and find the need in unity. This tripod however in the island has never fallen apart. Beside this tripod of international security at the local level, the Greeks and Turks had their own combatants in order to protect their utopias, enosis for Greek and taksim for the Turks.

Third the Want; Neither the operators of both state administrations, nor the Greek majority of those who thought Greek uniformity was enough to make of Cyprus only Greek. Always and everywhere, the search for self-satisfaction defies the pressures of moral responsibilities and as well as collective responsibilities. Thus the want based on de-differentiation, has pushed both communities to live in a divided island. The North and South of the island are two aliens living next door to one another and nothing new is happening. Events in the island is based on old obscenity; federation... confederation..., unification..., integration..., becomes repetitive as in all traditional ceremonies. Events of obscenities which are more or less ephemeral because they no longer have any resolution except in Media, and retains a spectral of `deja-vu`.

This does not mean that a solution in the island will occur if they transformed the existing order, because the Cypriots, Turks/Greeks, are de-traditionalizing themselves, obviously they are changing in cultural traditions and in their way of living, certainly religious guardians want be anymore as a leader of Greek Cypriots. But in political tradition they are as they were, and will stay as they are; bi-communal as in old times, that means in colonial times. The social life in the island is not a place were bi-communal ethnicity can be defined as those aspects of so-

cial relationships and process in which cultural differences is communicated. This articulation of the sameness can only happen out of Cyprus. In cosmopolitan world they confront with new morality which is based on relationship. Giddens emphasizes that this relationship is a relationship of equals; each person has respect for and wants the best for them, This new relationship is based upon communication so that understanding each other persons point of view is essential and is freed from arbitrary power, coercion or violence.

In the modern times, security is the only project in the minds of every Cypriots, and no risks can be tolerated in changing the existing order. The root of the term risk comes from Portuguese term which is to `dare`; when you dare or are bold about something that you must take risks. Ulrich Beck says that risk may be defined "as a systematic way of dealing with hazards and insecurities induced and introduced by modernization itself . Thereby including in the very definition the idea that what makes the hazards "risks" is that they are problems for technology not merely problems of technology.

In the concept of `Risk Society` of Beck's `Risks` enter the stage already appropriated and managed by science and technology as their unquestioned domain. Mary Douglas recently suggested that in public discourse `the idea of risk is transcribed simply as unacceptable danger` and become decorative flourish for the word `danger`.

On the other hand Anthony Giddens, goes as far as defining modernity as a "risk culture". The concept of risk becomes fundamental to the way both lay actors and technical specialists organize the moral world. The late modern world is apocalyptic, not because it is inevitably heading towards calamity, but because it introduces risks which previous generations have not had to face.

As social scientist I think that when you look at the etymology of the notion of "risk" you can say that life has been always been dangerous and hazardous, but danger and hazard are not the same as risk. Peter Bernestein's in his work *Against the Gods`* defines a world preordained universe established by the Gods and the rise of risks is associated with the rise of probability theory, mathematical theories, of calculation, and that these were influenced in turn by the rise of the modern economic theory.

Well, in the case of Cyprus the risk to change the existing order is to be able to answer calculation of the uncertainty, of what will happen if the established "order" is changed., or how to disproof that risk, has nothing to do with security and certainty. Risk as Pooper argued, is being able to knock down a hypothesis rather than to confirm it. So, it is not about proof it is about disproof. In the case of Cypriots there is no future projects for togetherness so there is no risk to take.; and the presence of the barricades which separates the north and the south from

each other in the name of the discourse of 'order' stays the only legitimize security.

If any hazard happen that a person breaks at individual level the barricades then the order legitimizes the shut-down of a person by the guardians of the established order. So in the island this kind of hazards are dangerous and non-secure.

Few years ago when at he forest a big fire has lasted for long days and destroyed the ecological nature in the North, no help was accepted from the world. Because this uncertainty was risky for universally accepted order. In the world in which we are living, the only globalize civil institutions are ecological institutions, which during the earth quake in Turkey they have proved a new universal solidarity, could not do the same global solidarity in the island. This ecological catastrophe for the people in the south of island the solidarity they were offering was an occasion for them to reach the "objective space" that means the north, since they see the south as situational "physical space". Which contrary to the Greeks the north people consider this space as "social space" where they live securely with their individual project.

The attitude of the south in front of this ecological can be well explained with Zygmunt Bauman's "Gardening State" concept. Nothing should grow unless it is planted by Greeks if anything grows naturally on its own must have been a wrong thing and dangerous thing must be armed with determination so threat as weeds every self planted- invented plant interferes with the plan and their vision of order and harmony. In this logic the ecological catastrophe was not real the Turks were destroying every

plant, which are the plants of promised lands to the Greeks from antiquity proved by the Enlightenment philosopher. For Turks the Greeks might put the fire by destroying every plant that belongs to them and they are once more destroying the security and this is a dangerous think for future togetherness. In the minds of Turkish Cypriots the south people are like gambler, that is a kind of attitude that does not sustain clear cut opposition between success and failure, safety and danger. These resonates are a post-modern view of the world as game, and being in the world as play.

In Cyprus when I listen to all this discourse my imagination reminds me of the movie of "The Sick English Man" by Anthony Mingella where the representatives of all the Europeans were together once, visiting the archeological esthetic design created by human during the ancient age by different cultures. While on the earth they were running for different objectives and defending different systems. Of course, systems which are projected of human beings culture, of the period of the movie

At the time being, Cypriots in silence are looking for European Union as a "new center", but island is completely different than these societies which are more flexible and dynamic for changes. They are as static as an old monument, surrounded by rocks, which are created by nature, and in case of a possible war modern security caves are built by humans. Certainly island as all the other islands, as French poet Braudel once defined are "human exporter" and the people who replace them, are either vagabonds or tourists, in this no man's land but one's own.

References:

BAUMAN Zygmunt: *Life in Fragments: Essays in Post-modern Morality*. London: Basil Blackwell 1995.

Post-modern Ethics

BERNESTEIN Peter: *Against the Gods*. London: John Wiley & Son 1992

BECK Ulrich: *The Risk Society: Towards a New Modernity* (Translated by Mark Ritter) London: Sage 1992

BOURDIEU Pierre: L'Idenite et Representativite, in *Acte de la Recherche en Sciences Sociales*. Paris 1990

BODAMYALIZADE Nejni Sagip: *God and the Universe: The American Independence Day Edition*. Nicosia: Cassoulides 1946

The Cowran Versified. Nicosia: Cassoulides 1934

Sacred Trumpet. Nicosia: Cassoulides 1928

BRAUDEL Francois: *Akdeniz*, Imge Kitabevi, Istanbul 1993

COMTE August: *Phisiques Socials: Cours de Philosophie positive* Paris: Hermann 1975.

DIXON Hepword: *British Cyprus* First published in London:1887. Republished by K.Rustem & Brother, London 1990.

DOUGLAS Mary: Risk and Danger, in *Risk and Blame: Essays in Cultural Theory*. London: Routledge 1992

DURRELL Lawrence: *The Bitter Lemon*, London: Faber&Faber 1957

GIDDENS Anthony. *Modernity and Self Identity* Cambridge: Polity Press,1991

The Third Way: The Renewal of Social Democracy Cambridge: Polity Press.1999

HABSBAWN Eric & RANGER Terence. *The Invention of Tradition* Cambridge University Press.1992

KAFKA Frauz: *The Metamorphosis* London: Barlan Classic& Loveswept 1972

LEVI-STRAUSS Claude: *Structural Anthropology* (translated by M. Layton). London: Allen Lane, 1973

MARX Karl: *Theories of Surplus Value*, London 1969

ORWELL George: *New Amer Library Classics* London 1992

TOCQUEVILLE (de) Alexis: *L'Ancien Regime et la Revolution* Paris: Robert Laffont 1986.

WEBER Marx: *The theory of Social and Economic Organization*. London: The Free Press 1964

AIMS AND OBJECTIVES OF HADE

- To create better channels of communication between the two communities.
- To contribute to the creation of a people based peace movement that rejects the "military option" in the search for a solution to the Cyprus problem.
- To provide a platform where citizens of the island can communicate their political views directly to members of the other community including Greek Cypriots and Turkish Cypriots in other countries. In particular, we hope to create a forum where the two communities can creatively engage in a dialogue concerning the nature of a future federal solution.
- Facilitate better co-ordination between the various groups and organisations that are in favour of increasing bi-communal contacts and co-operation.
- To promote and publicise the activities and projects of the various bi-communal groups.
- To facilitate rapprochement of the older generation.
- To facilitate approachment of the new generation.
- To make each community more sensitive and aware of the fears, concerns and needs of the other community.
- To make each community aware of the pain and suffering that the other has endured.
- Make known how peace-builders in other conflict ridden parts of the world are working, the problems they are facing, the similarities and differences with the conflict in Cyprus and so on.
- Provide space for alternative history writing.
- Provide an environment for working and producing together.
- Promote a change in attitudes and contribute to establishing a peace culture within and between the two communities.
- To provide space for creative cultural and artistic expression.

HADE'NİN HEDEFLERİ

- İki toplum arasındaki iletişimde daha iyi kanallar açmak.
- Kıbrıs sorununun çözümünde askeri seçeneği reddeden sivil bir barış hareketinin oluşmasına katkıda bulunmak
- İki toplumun bireylerinin politik düşüncelerini birbirlerine ve dünyaya doğrudan ifade edebilmelerini sağlayacak bir platform; Kıbrıs'ta barış ve federal çözümün gerçekleşmesine yardımcı olacak toplumlararası bir forum yaratmak.
- İki toplumlu grupların ortak proje ve etkinliklerini teşvik etmek ve yayımlamak
- Yaşlı kuşakların yeniden yakınlaşmasını sağlayacak kanallar açmak.
- Genç kuşağın yakınlaşmasını sağlayacak kanallar açmak.
- Toplumların, karşı toplumun isteklerine, endişelerine ve korkularına duyarlı olmasını sağlamak.
- Bir toplumun acılarına diğer toplumun duyarlı olmasına yardımcı olmak,
- Dünyanın diğer yerlerindeki barış girişimlerini ve bunların Kıbrıs'takilerle benzerliğini ve farklılıklarını incelemek.
- Alternatif bir tarih yazımı için olanak yaratmak.
- Birlikte çalışıp, birlikte üretmenin olanaklarını yaratmak.
- Toplumlar içinde ve toplumlararası barış kültürünün oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- Yaratıcı kültürel çalışmalara yer vermek

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΧΑΤΕ

- Να δημιουργήσει καλύτερα κανάλια επικοινωνίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων.
- Να συνεισφέρει στη δημιουργία ενός λαϊκού κινήματος ειρήνης που να αποκλείει την 'πολεμική επιλογή' στην προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος.
- Να προσφέρει μια πλατφόρμα όπου πολίτες του νησιού μας να μπορούν να επικοινωνούν τις πολιτικές τους απόψεις κατευθείαν στα μέλη της άλλης κοινότητας συμπεριλαμβανομένων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων που ζουν στο εξωτερικό. Πιο συγκεκριμένα, ελπίζουμε να δημιουργήσουμε ένα χώρο όπου οι δύο κοινότητες να μπορούν δημιουργικά να εμπλακούν σε διάλογο σχετικά με τη μορφή μιας μελλοντικής ομοσπονδιακής λύσης.
- Να διευκολύνει τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των διαφόρων ομάδων και οργανισμών που τάσσονται υπέρ της αύξησης των δικοινοτικών επαφών και συνεργασίας.
- Να προωθήσει και να δίνει δημοσιότητα στις δραστηριότητες των διαφόρων δικοινοτικών ομάδων.
- Να βοηθήσει στην επαναπροσέγγιση της παλαιότερης γενιάς.
- Να βοηθήσει στη προσέγγιση της νεότερης γενιάς.
- Να κάνει την κάθε κοινότητα πιο ευαίσθητη και ενήμερη των φόβων, ενδιαφερόντων και των αναγκών της άλλης κοινότητας.
- Να κάνει την κάθε κοινότητα ενήμερη του πόνου και της δυστυχίας που υπέφερε η άλλη κοινότητα.
- Να γνωστοποιήσει το πως εργάζονται οι άνθρωποι της ειρήνης σε άλλα μέρη του κόσμου που υποφέρουν από συγκρούσεις, τις ομοιότητες και τις διαφορές με τη σύγκρουση στην Κύπρο και ούτω καθ' εξής.
- Να προσφέρει χώρο για τη συγγραφή μιας εναλλακτικής ιστορίας.
- Να προσφέρει ένα περιβάλλον όπου θα εργαζόμαστε και θα παράγουμε μαζί.
- Να προωθήσει μια αλλαγή στις νοοτροπίες και να συνεισφέρει στην εμπέδωση μιας κουλτούρας ειρήνης μέσα και μεταξύ των δύο κοινοτήτων.
- Να προσφέρει χώρο για δημιουργική πολιτιστική και καλλιτεχνική έκφραση.